

**Marci Neuiani Gerardimontani De plantarum viribus
poëmatium : ad Generosißimum illustrißimu?mq[ue]
Principem, ac Dominum, D Lamorallum Aegmondanum,
Principem Gauerij, etc. Comitem Aegmondae, Baronem Barij,
Dominum Armenteriae, etc. Gubernatorem Flandriae, etc.
aurei velleris auratum militem, etc.**

<https://hdl.handle.net/1874/433555>

MARCI
NEVIANI GE-

RARDIMONTANI DE
plantarum viribus poëmatium,

AD

Generosissimum illustrissimūq; Principem, ac
Dominum, D. Lamorallum Egmondanum, Prins
cipem Gauerij, etc. Comitem Egmondæ, Baro
nem Barij, Dominum Armenterie, etc. Guberna
torem Flandriæ, etc. aurei velleris auratum
militem, etc.

LOVANI,

Apud Hieronymum VVellæum,
ad interfigne Diamantis,

Anno 1568.

REVUE GÉNÉRALE

de la situation des affaires de la République

et de l'état des finances de la République

Paris, le 15 Mars 1848

NEVIANVS

CANDIDO

LECTORI S.

Alenus noster quàm plurimis in locis Commentariorum quibus indidit titulum de cõpositione medicaminũ per genera, amplissimis verbis laudat orationẽ metricam, imò verò optat vt omnia hoc scripti genere tra-

dantur literis. Nec profectò iniuria: nihil enim tam est vtile, quin libentius multo legatur, si dulci aliquo pedum modulamine cõmendatum proponatur: Cui etiã accedit & illud, quòd metris cõprehẽsa minori negotio, q̃ soluta oratiõne quæ iam recens discimus mandentur memorię, quæq; exciderũt, in ipsam prõptius reuocẽtur. Quę cũ ita sint, non absurdè facturus videor, si omniũ ferè plãtarũ vires cõplexũ poematiũ in lucẽ emisero: præsertim cũ nullus recetiorum hãc prouinciã aggressus sit. Namq; libellus ille qui Emilio Macro parũ accuratè inscribitur, à meo me reuocare incepto neutiquã debet. Partim quidem, quòd so duntaxat plantarum meminẽrit: partim quòd adeò scabra vtatur dictione, vix vt posset à quoquã legi citra tcediũ. Non paruam itaque ignominiaẽ notam inurunt Macro, qui hęc ei carmina accepta referunt. Porrò autem quibus adducor vt negem eum esse huius libelli authorem, hęc sunt rationes.

A ij

Libel-

Libellus mentionem facit Galeni, Oribasij, &
 Strabi Galli, quibus omnibus Macrū esse mul-
 to vetustiore[m] quis ignorat? Deinde mentionē
 facit Zaduræ, quā tempestate Galeni etiānum
 fuisse incognitā doctissimis quibusq[ue] persuasum
 est. Hoc igitur authore, quisquis sit, lōgè valere
 iusso, Nicandrum in modo scribendi: Dioscori-
 dem, Galenum, Paulū, Aetium, & Actuariū in
 materia exprimere sum conatus. Quo in nego-
 tio cuiusmodi me gesserim, sic velim accipias.
 Singularem operam qualitatibus primis, secun-
 dis & tertijs insumpsi: & parandi, & offerendi
 modo superfedi: alterius enim hoc esse negotij,
 author est Galenus in quercu, glande vnguen-
 taria, cappari, lilio, papauere, & ficu. Deinde
 ἰοβολορ λυγυα nunc iētum, nūc morsum viru-
 lentum sequutus quatuor illos longè doctissi-
 mos Dioscoridis interpretes transtuli. Postre-
 mō vsurpauī phlogosin pro phlegmone sumpta
 strictè: nam ita à Dioscoride vsurpari nulli non
 notum est: cum subnectat phlegmonen erysi-
 pelati & herpeti velut ab hīs diuersam. In cala-
 mo vallari interim videtur latè sumpsisse, quā-
 do inquit: ἰρυσίπυλατα τε, καὶ τὰς ἄλλας φλεγ-
 μονασίαι. Quidquid autem præstiti æqui bo-
 niq[ue] vt consulas, vehemēter humanissime
 lector cupiam. Vale Gandauī, anno
 1563. postridie natiuitatis
 Ioannis Baptistæ.

Et hæc hinc medicis rationibus demonstrabitur
 qd. simplicibus phlegmonibus daturantur

PROEMIUM.

PAndere conabor quam vim natura salubrem
 Indiderit plantis, quas terq; quaterq; benigne
 Terra suo promit gremio, cornuque ministrat
 Pleno, chara volens Parcarum extendere fila.
 Ergone Calliopes haud credam posse per undam
 Cuiuscunque placet subducere vela Charybdi
 Illum? qui toties immunia praestitit arua
 Aegide nostra nimis solerter ab agmine Gallo?
 Gallo terribili? fractas cum mille per auras
 Bombardae tonitru mugirent, atque boante
 Necnon igniuomo quassarent murmure celsas
 Nubes, & rutilam Cyrrhaei lampada Phœbi
 Leucadiūque iubar densa caelestis fumus
 Ater obumbraret? Quid enim memorare necessum.
 Quam collisa simul gladijs tundentibus ignem
 Cassida ructarit crebrum? quam gæsa corusca
 Luminis obtuderint aciem fulgore micanti?
 Vel quod debuerint Aetnaea gemiscere vasto
 Necnon immani complerier antra sonore,
 Ut tot suppetere calcaria mille superbo
 Cornipedi? Haud credam? cum sit putaminus utrunq;
 Palladis armisonæ, cui non acceptior alter
 Est duce Flandriaco? Venias ad carbasa splendens
 Cum titulis belli, tum stemmatis Egmondane:
 Sic mihi felicem dabitur contingere portum.
 Maxima Flandriaci Princeps o gloria tractus
 Dirige vela precor, dubijs in rebus asylum
 (Huc es io Pæan, ter io Pæana vocemus)
 Flandria quem sensit. Cum lilia fœda pararent
 Deuastare solum Gandavi, & tradere flammis,

*Tu Marcellus eras, referens tu signa Camillus.
Dirige vela precor, ne fortè Lycaonis Arcto
Fluctuet erepta puppis, latè que fragosam
Per mare bacchanti subeat Niseida Cauro.*

Caput

Caput 1.

Αβρότονος Græcis: *Abrotonus* appellatur Latinis.
Estque duplex, mas & foemina.

Abrotonum cuncti geminam statuere parentes,
 Fœmellâ, atque marē. Terno calefactat & aret
 Ordine, præterea per cæcos mittit hiatus,
 Quin & amaroris genio decoratur alacri,
 Extenuatque simul, necnon compagine membri
 Donatur tenera: sed non est vsque salubris,
 Cùm noceat stomacho. Semen conuulsa coeracet,
 Atque mouet lotium, menseseq; propellit, & aufert
 Plagam virosi pecoris, rigidumque venenum,
 Dimouet asthma, necat super hæc animalia ventris,
 Necnon ischiados cruciamina, ruptaque sopit
 Faucibus ingestum: sed phyma, trucemque phlogosin
 Luminis auertit, miserandaque tormina placat
 Iniectum membris externis, atque rigorem
 Subleuat & demit. Cinis vstæ fertur obesse
 Cunctis vlceribus, mentumque genamque capillo
 Cingere, quæ nomen sumunt à vulpe glabreta
 Pellere, tùm verò decorari parte tenella.

Caput 2.

Αρβος Græcis: *Vitex* Latinis.

Viticis exiccâtque, calêtque sub ordine terno
 Semen, flôsque, dein folium, quin date redundat
 Acroris, tenera viget & compagine membri
 In paucis lepidè: sed enim virtute labascit
 Stypsios, infarctu iecur eripit, atque lienem
 Præterea, plagam super hæc serpentis abercet,
 Ac hydropa simul, toruamque phlogosios iram:
 Atque ciet menses: & vulnera, luxa, pbrenesim

Marci Neuiani Gerardimontani

Lethargumq; fugat, distendens lacte mamillam.
Quinetiam rimas patulas in sede coerces
Duritiemq; simul quæ testes versat & vrget:
Membræq; dat veneris nimium torpentia ludo.

Caput 3.

Αγαρικόν Græcis: Agaricum Latinis.

Fungus quem misit tellus Agareia quondam
Calfacit, atque secat: necnon insigniter omne
Viscus ab infarctu leuat, & per caeca resoluit
Spiramenta truces qui iactant intima chymos,
Quinetiam, sed enim lenius, virtute redundat
Stypsis, atque ciet lotium, mensesq; , propellens
Vtriusque luem bilis, tum phlegma per aluum.
Præterea mulcet nerui coxæq; dolores,
Atque febrim sedat quæ longo tempore membra
Torsit, & helmyntas, dein asthma, scotoma, rigorem,
Tormina, quosque dedit vesano bellua rictu
Quæ per humum versat scelerata volumina morsus,
Atque venena simul quæ pigro frigore languent.
Et ructus acidus, renumq; pathemata lenit,
Ac iecoris, tabem super hæc, morbosque lienis
Amouet, & roseo respersa fluenta cruore,
Necnon ilterici questus, & vulsa coerces,
Ruptaque, tum casus ex alto, subde maniam,
Hystericæq; simul questum, diramq; phrenesim,
Necnon attoniti rabiem, magniq; repellit,
Hydropemq; simul, corpusque nitore venustat,
Exthorace simul crassamina lenta propellit,
Hoc vteri super hæc inflatio tetra fugatur.

Caput 4.

Ἀμάρακος ἢ σαμφοχόρ Gracis: Amaracus Latinis.

Calfacit & marcet, siccatur sub ordine terno,
 Et per cæca truce[m] mittit spiracula chymum,
 Parte sub hæc gracili decoratur amaracus, aufert
 Hinc luxata, dein qui nondum scuit hydropem,
 Quin menses etiam lotiumq[ue] propellit, & ictum
 Scorpio quem dederit fugat, atque phlogosin ocelli,
 Sugillata simul cohibet, diròsque tumores,
 Atque dysuriam, truculentàque tormina lenit.

Caput 5.

Ἀψίντιον Gracis: Absinthium Latinis.
 Estque triplex, Vulgare, Santonicum, Ma-
 rinum, quod alio nomine Seriphium.

Cognouere triplex coryphæi absinthion artis
 Pæonia, proprio multis putà partibus vngui
 Notius, ac Italùm quod mittunt Santones ora
 Finitimi, demum sub rauci littoris æquor
 Lactans factorem, desiccatur in ordine terno
 Seu grege quod primum retuli, primòque calefcit,
 Ac styppis genio moderatè ornatur, & acri
 Nilominus minimè leuiter virtute redundat,
 Quin & amaror ei non segnis adesse refertur:
 Haud iuxtà ac reliquæ species incidit amonè.
 Purgat inherentem stomacho ventrisq[ue] flagrantis
 Molembilis, agit lotium menseseq[ue] comestu,
 Amolitur item stomachi ventrisq[ue] dolores,
 Ixian, atque gelu bellaria tarda cicuta
 Insuper, & plagam degentis ad alta draconis,

Marci Neuiani Gerardimontani

Cæci præterea muris: stomachumque resulcit,
 Et fugat ictericum. Ne spargat in æra vitæ
 Quam nihil esse queat prius aut antiquius unquam
 Stamina fungus, opem dabitur nauiciscier inde,
 Quin procul hacce minax inflatio stirpe fugatur.
 Admotu verò culices à corpore vertit,
 Nec non anginam, & stomachi iecorisque dolores,
 Quique premunt oculos, nec non hypochondria, dextræ
 Profligat, mersos caligine sarcit ocellos
 Insuper, & confert sugillatisque medetur,
 Lenit hydropa, sub hæc epinyctides, atque fluentes
 Auriculas tabo demit, splenisque dolorem.
 Pacat suffitu dentis cruciamen & auris.
 Largius incidit feruētque quod arua profundum
 Gallica prædicto: minus autem siccatur, & vrit,
 Extenuatque simul per raucum littus odorem
 Spiranti immanem, stomacho dispendia conflans.
 Emouet ascaridas cui nomen parua Seriphus
 Indidit, ac teretes lumbricos, ducit & aluum
 Non nihil: at stomacho dannum procudit, & ares
 Sub terno, quamuis calefactet in ordine bino.

Caput 6.

Ακορον. Græcis: Acorum Latinis.

NEnos mergat onus lateris, iecorisque dolorum,
 Thoracisque simul, ne rhegmate dia vacillet
 Vita, vel effrenum dominetur spasma vel atri
 Torminis atra lues, aut efferæ plaga veneno
 Fætæ serpentis, fiducia certa benignam
 Surgat opem ægrotis acori abs radice parari.
 Nec minus imperio truculentæ patbemata vuluæ
 Cuncta

De plantarum viribus poematium.

4

Cuncta domat pulchrè, lotijque moramina tollit,
Eximit & labem victi caligine spissa
Luminis, & clausi tenebrarum carcere nigro:
Cum putà siccescat flagretque sub ordine terno,
Necnon & gracilis vigeat compagine membri,
Incidatque simul crassos lentosque liquores.

Caput 7.

Αλθαία, ἰβίσκος, ἢ ἰβίσκος Græcis: Althæa, ibiscus
& ebiscus Latinis.

Subleuat abscessus, & strumas, atque phlogoses
Vberis, & stupidos nervos althæa comesta.
Nec procul aufugiunt minus hac inflatio, vulnus,
Sedes præterea contusa, deinde parotis:
Cum per cæca foras spiracula mittat iniquos
Humores, laxet, coquat, & dirumpat, itemque
Panda cicatricis dono suffarciat ora,
Necnon calfaciat siccetque sub ordine primo.
Subsidio veniunt vtero, quem dira phlogosis
Et mysis iactat, pessi, ducuntque secundas.
Radix hausta iuvat tremulos, nimiumque moranti
Confert urinæ, demulcens rhagma, querelam
Ischiadis, lapides, atque intestina cruenta,
Necnon & roseo madidantia sputa liquore.
Verum collutu dentis cruciamen abercet.
Alphos & plagam virosi dentis abercet
Semen & obliterat, sputumque cruore respersum,
atque dysentericæ questus, alique fluores.

Caput 8.

Ασάρου Græcis: Asarum Latinis.

Prolisit

Marcii Neuiani Gerardimontani

Prolicit urinam mensesq; & placat hydropem,
Necnon Ischiados veteris cruciamen abercet
In potu radix asari, bilémque propellit
Phlegmáque per vomitum sedisq; foramina torta,
Necnon exiccat flagratq; sub ordine terno.

Caput 9.

Ασσυρον Græcis: Ascyrum Latinis.

Calfacit & siccát, necnon compage tenella
Constat (vti perhibent) ascyrum. Tetra doloris
Coxæ profligat semen commercia, bilem
Purgans sede. Parum verò detergit, opemq;
Confert ambustis folium, nymboq; resistit
Sanguinis, & magnum committit glutine vulnus.

Caput 10.

Ανδροσαμνον Græcis: Androsæmum Latinis.

Porrò frutex lesò cuius de corpore manans
Gutta refert hominis roseum per ritè liquorem,
Viribus instruitur, necnon ornatur iisdem.

Caput 11.

Αναγallis Græcis: Anagallis Latinis.
Estq; duplex, phœnicea, & cœrulea.

Nec verò bifidam nutes anagallida campos
Nectere, cùm Tyrij splendescat murice cocci,
Necnon cœruleo pingatur floris amictu.
Calfacit, & siccát: super hæc absterget alacri
Robore, nec tetrico diuexat corpora morsu,

Et dene

Et densa remouet nebulas caligine septi
 Luminis, atque iuuat quos vipera dira momordit,
 Extricatque simul quæ tergo hæere sagittas,
 Quinetiam nostri sancta de corporis arce
 Phlegma soporiferum deducit, & argema sedat.
 Sis licet Æsopus, tua pulchrè membranitescent
 Illinc, quodque grauat dentes cruciamen abibit,
 Et noma crudelis volucrem fundetur in auram.
 Nectitubante gradu venit hinc in regna salutis
 Quem tenet implicitum laqueo scelerata phlogosis,
 Non illusa cadunt hac cæpta volentis eadem
 Pellere vesanos renum iecorisque dolores.

Caput 12.

Αλκία Grecis: Alcea Latinis.

R Adix alceæ fugat intestina cruenta,
 Infarcitque simul, necnon dirupta coerces.

Caput 13.

Αλόη Grecis: Aloe Latinis.

Svb limen bini gregis vrit, in ordine terno
 Desiccans aloë, nec rodit corpora morsu,
 Quinetiam spargit: leuiterq; absterget, amara
 Pollet energia cumulatè: prestius autem
 Stypsius ingenio præstat seu dote, deinde
 Phlegma soporiferum, bilémque propellit & arcet.
 Regius, ac liuor, gingiua, fluensq; capillus
 Hinc datur exitio, tenuémque recedit in auram,
 Et tonsilla, dolor capitis, præputia rupta,
 Necnon vlcerebus genitalia spurca, phlogosis
 Lumi-

Marci Neuiani Gerardimontani

Lumina vel nares vexans atque ora, fluentum
Sanguineum, sedis rimæ, pruritus ocelli,
Nec non & fauces tingentia sputa cruore.
Si te scabra tenet palpebra, sinusque laceffit,
Atque fatigatos nullus sopor irrigat artus,
Inde medela fluet, spe non frustraberis inde.

Caput 14.

Αλοίνη Græcis: Alfine Latinis.

Frigoris alfine genio decoratur, & humet,
Nilominus citra stypsin, calidâsque phlogoses
Pellit, erysipelas super has demulcet & aufert.
Competit auriculæ tormento fusus in ægram
Partem succus, item (longis ambagibus ultra
Ne te quàm satis est videar studuisse morari
Lector) cum helxine decoratur viribus iisdem.

Caput 15.

Απαρίνη, ὀμφαλόιαρπος, ἢ φιλόαντροπος Græcis:
Aparine Latinis.

Calfacit & siccat leuiter, præstatque tenellis
Partibus haudquaquam fœlicius, atque supinè
Iuxta detergit, liquidamque philantropus aufert
Colluuiem sordis. Strumam depellit inunctu.
De folio pressus liquor, & de caulibus imber
Tusus, & eiusdem de semine lymphæ coacta,
Morsibus imperitat vesana phalangia rictu
Quos tremulo dederint, ac vipera tarda sopore,
Nec non auxilium præstat cruciatibus auris.

Caput

Caput 16.

Αμμι Græcis: Ammi Latinis.

Ammios exurit siccatque sub ordine ternis
Semen, & id pleno, nec non & parte tenella
Constat, & effundit per spiramenta vaporem
Cæca, mouet lotium super hæc, mensisque propellit,
Sugillata simul, miserandaque tormina sedat,
Et quos inflexit serpens sanatica morsus:
Viuida pallidulo sed tingit membra colore.

Caput 17.

Αροϋ Græcis: Arum Latinis.

Quod Mauorte potens Germania nostra profundit
Emarcescit arum flagratque sub ordine terno,
Necnon acroris vehementi dote redundat:
Hincq; adeo terget, secat, & per cæca resoluit
Spiramenta foras versantes intima chymos:
Delinitq; simul strumam, scirrhusque medetur,
Atque reluctatur sico, blandumq; nitorem
Conciliat vultus, nec non syringa coercet.

Caput 18.

Ανυθοϋ Græcis: Anethum Latinis.

Ordinis exurit sub terni limen anethum,
Sub bini siccans. Marcescere verò Galenus
Maximus egregio polybistor asserit ore,
Ac feruere simul terna sub classe crematum.
Quinetiam nocuos per spiramenta liquores
Amouet, & lenit cruciamina torua. Sopore
Dulci

Marci Neuiani Gerardimontani

Dulci membra fouet longè præstantius v̄dum,
 Quàm quod marcescit, longè que profusius ipso
 Concoquit humores: sed eodem ignauius arcet
 Per cæcos abitus. Flabella racemus abercet,
 Et coma siccati, miserandaque tormina sedat,
 Et cobibet vomitus, aluique fluentia propulsat,
 Necnon singultum, distendens lacte papillas,
 Atque ciens lotium. Si præfocatio vulue
 Grassetur, morbum licet hinc sedare furentem.
 Plus satis hæc mandens acie spoliatur ocelli,
 Lacturamque facit geniturae. Pellit & aufert
 Vlcera quæ nimium flaccet madidantve crematum.

Caput 19.

Ἀρκεὶορ ἢ προσώπιος Græcis: personata Latinis.

Personata leui decoratur munere stypsis,
 Necnon desiccata, tum verò hæc ipsa resoluit
 Per cæcas latebras. Folij mulcentur inunctu
 Vlcera quæ longo iam tempore membra grauauerunt.
 Radix propulsat maculantia sputa cruore
 Fauces, ac tabo seu purè comesta: dolores
 Illita demulcet quos dat luxatio nerui.

Caput 20.

Αἰζώου Græcis: Aizoum, sedum, & semperuiuum Lat.

Natus Echidnaeus quot faucibus atra seueræ
 Complect regna Stygis, latrans immane per antrū,
 Dantur aizoo species, maiusq; minusq;
 Quodq; per vmbrosū nemus hirta cacumina fundit.
 Et quod frondiferi mittunt vmbacula saltus
 Calfæ

Calfacit, acroris genio viget, atque repellit
 Strumam, terribili defœdans vlcere corpus.
 Exiccant modicè duo prima, sub ordine terno
 Præterea frigent eadem, seuasque querelas
 Eiusdem pacant morbi. Sacer ignis, & herpes
 Hinc igitur lepidè coguntur vertere tergum,
 Atque ambusta, nomæ, scelerata phlogosis iniquo
 Quæ venit à fluxu quoscunque sit illa per artus,
 Atque dysenteriaë questus, aluiq; fluores
 Ac vteri, capitis dolor, ac ophtalmia, plaga
 Quas incusserunt odiosa phalanga rictu.
 Liber vt effugias tristes Amaryllidos iras,
 Necnon euites aconita ferocis amica,
 Anchora sacratibi, tibi portus habebitur illinc.
 Forte minister enim genitoris (conscia veri
 Numina verbigenæ testamur) limen amata
 Legit, ab Eoo cum lux encœnia nobis
 Annua prouerberet. Dicenda tacenda loquutus,
 Accipit artocream permistâque verba Sinonis:
 En cape delitium, cape munus & vna voluptas
 Hoc exile rogo, cape nostri pignus amoris.
 Vt puer Odrysijs Priameius arua tyranni,
 Hic donatus abit. Sed enim prò summe deorum
 Fulmine quin adigis sagas ad Auerna trisulco?
 Nam simul atque videt nimis ach te frater amate,
 Nescius impertit feralia dona minister,
 Ignarusq; doli se ac te germane nefando,
 Idq; per horrendos cruciatus, funere mergit.
 Quartus ab vndecimo iam tum me cæperat annus.

Caput 21.

Ἀλίσμα ἢ Λαμασσώνιον Græcis: Alisma
 & damassonium Latinis.

Marci Neuiani Gerardimontani

Lenta damassoni radix abstergit, & auferit
 Diræ colluuiem sordis, leuiterq; calefcit,
 Acrorisq; valet genio, plagamq; rubet.
 Corrigit, atque opij leporisque per æquora seua
 Degentis phiale mistum crudele venenum,
 Atque dysenteriam, scrupos, œdema, furorem
 Torminis, hystericæ questus, aluique fluentum,
 Spasmiq;que: tum verò remorantia menstrua ducit.

Caput 22.

Ακανθα λευκή Græcis: Spina alba Latinis.

Qua niueo folio rutilans fulcitur acantha
 Leniter astringit radix: & siccat. In haustu
 Cœliacen etiam demit, lapsòque vigorem
 Conciliat stomacho, sputumque cruore madescens
 Tollit, & vrinam lotiumque propellit. Abercet
 Verò collutu dentis tormenta. Tumorem
 Subleuat impositu. Membri compage tenella
 Const at, itemque calet semen, spasmoque medetur,
 Suppetiasque venit quem serpens dira momordit.

Caput 23.

Αδιαντον Græcis: Adiantum Latinis.

AT strumæ questus adiantum tollit, & asthma,
 Profluuiumque alui, nec non insana refringit
 Cœpta venenati morsus, & furfuris imbrem
 Placat, & eminuit splenes, molémque lienum,
 Nec non ad diæ moderatur tectâ salutis
 Cursum, si tetricæ populetur apostasis ira
 Corpus & absumat, dein ex thorace propellit
 Ac pulo

De plantarum viribus poematum.

8

Ac pulmone simul crassamina lenta creatu.
Atque caput demit vitio cui nomen ab astu
Nec non vafricie celebris vulpecula cunctis
Indidit, atque mouet lotium, residensque secundas,
Tum verò & menses, quin & per cæca resoluit
Spiramenta simul, nec non incidit, & aret.
Nec non alma quies venit hinc, dum sanguinis vnda
Plus æquo manat, quin hinc victoria cedit
Quem stomachi fluxus prædantur, acborque lacescit,
Hinc non in medijs etiam conatibus hærens
Succidit, icterici nec non auriginis æstrum
Pellere dans operam, tenuesque hinc cedit in auras,
Conuertitque fugam truculenta infania scrupi.

Caput 24.

Αγρηνίσια Græcis: Artemisia Latinis.

Sunt geminæ species quem Mausoleia coniunx
Nomine dotauit frutici, maiorque minorque.
Calfacit vberius quàm siccet in ordine bino,
Segniter extenuat, fœtus, lotium, atque secundas
Elicit, & menses, vterique phlogosin abercet.
Et scrupirenum licet hinc præcidere technas.

Caput 25.

Ανθεμὶς ἢ χαμαίμηλον Græcis: Anthemis & chamamelum Latinis.

Anthemis exiccatque caletque sub ordine primo,
Et per cæca foras nocuos spiracula mittit
Chymos, & laxat, mollit, partisque tenelle
Præstat energia, & menses, lotium, atque lapillos

B ij

Elicit

Marci Neufiani Gerardimontani

Elicit, & partum, ac inuisa pathemata lenit
Vesicæ, & mulcet cui fundamenta locauit
Densa cutis febrim, dein ileon, atque dolores.
Quinetiam queruli iecoris ferale pathema,
Nec non ictericum delinit, & amouet aphtas.
Quando fatigaris, quando te inflatio torquet,
Quando tenent magnum tubercula luminis orbem,
Inde medela fluet, spe non frustraberis inde.

Caput 26.

Ανδράχων Græcis: Portulaca Latinis.
Estque duplex, hortensis, syluestris.

Sub grege frigestit terno, madidatq; secundo,
Necnon & styphis vi portulaca superbit
Vtraque. Feruorem stomachi, capitisq; dolores,
Et tormenta leuat vesicæ, omnemq; phlogosin
Illita, vulneribus cariem referentibus, igni
Sacro, per faciem papulæ, plagæq; feroci
Sepis tabifici super hæc succurrit eadem
Lege. Sed in potu lumbricos, atque fluentum
Sanguinis, & fauces tingentia sputa cruore,
Atque dysenteriam, fluxum, dentisq; stuporem,
Ne sit in ambiguo, liquidam diffundit in auram:
Munus præterea veneris languore resoluit.

Caput 27.

Αρνόγλωσσοι Græcis: Plantago Latinis.
Estque triplex, maior seu septineruia, minor seu
quinqueneruia, & minima seu trineruia.

In tres plantago formas speciesue secatur:
Vt pote cum maior, minor, atque trineruia docto
Mare

Marmarini Vatis thyaso perspecta sit hisce
 Temporibus. Friget siccatq; sub ordine vino,
 Necnon astringit. Succurrit porrò nouellis
 Ulceribus folium, sin extima membra perungas,
 Peruersisq; simul, nec non agitantibus ora,
 Quaeq; grauem redolent elephantia, fluoreq; manant,
 Et quae Cecropia dicuntur anomala voce,
 Tum quibus Emathius lucrifecit nomina Chiron.
 Adde quòd & strumam, necnon herpeta, sinumq;
 Ablegare queat, necnon ambusta coercet,
 Ac haemorrhagian lenit, morsusq; caninos,
 Et lamenta nomae, dirumq; parotidis aestrum.
 Si magnam tentent oculi tubercula matam,
 Necnon rheuma voret corpus, putredòque frangat,
 Inde salutis erit blanda tellure potiri
 Lege prius dicta. Sed enim mandendo caducum
 Tollis, & asthma leuas. Rutilo cui tincta cruore
 Intestina Stygis pallentia regna minantur,
 Et quem caeliace, necnon anasarca lacebit,
 Inde salutis erit blanda tellure potiri.
 At succus folij tabem depellit in haustu,
 Gingiuisq; simul confert quas larga cruoris
 Copia diuexat, sputoq; cruore madenti.
 Pellit erysipelas fotu: syringa coercet,
 Atque dysenteriae questus clystere: doloris
 Auriculae technas fugat instillatus in aurem:
 Subuenit appostu quam praefocatio torquet
 Vuluae, quamq; nimis vesarum rheuma fatigat.
 Quem verò petulans ophthalmia versat & vrget,
 Si quod adornetur collyrion inde iuuatur.
 Radix pota leuat tormenta ferocia dentis.
 Vindicat infarctu renesq; iecurq; comestum

Marci Neuiani Gerardimontani

Semen, & ablegat rutilantia sputa cruore,
Nec non defluxum qui tentat & obsidet aluum.

Caput 28.

Ἀμπέλαις ἐπιβόρος ἢ ἕμεγος Græcis: Vitis vinifera
& sativa Latinis.

Vitis Echionij quæ profert munera Bacchi
Frons & capreolus frigans, ignauius æquo
Stypsis energia pollet, capitisque dolores,
Nec non sputa fugat respersa cruore, phlogosin
Ardoremque simul, stomachum qui iactat & vrget,
Atque dysenteriam, seu eque tyrannida citta:
Lapsum præterea stomachum virtute refuleit.
Quæ fluidam liquit formam de caudice pendens
Gutta pilos abigit, scabiemque refrænat, & arcet
Lichenem, nec non lapidemque lepramque repellit.
Efficcit hæc eadem longæque effusus humor,
Quem sarmenta rogo crepitanti tradita sudant,
Et myrmeca fugat: Sed condyloma resectum
Depellunt cineres, quos dant vinacea nobis
Et sarmenta, thymum super hæc abolere feruntur.
Nec perit effusus labor hinc, cum vipera dira
Morsibus aspersit fædi contagia virus,
Hinc quoque blanda manent peramandæ regna salutis
In quos exercet feralem torua phlogosis
Iram splenis, item petulans desistere victa
Cogitur hinc cæptis queruli luxatio nerui.
Nec ludunt operam corpus nutrire racemo
Palmitis enixi: tamen in discrimine ponant
Hunc magno, siquidem recreans dulcore palatum
Efficcit ac alij multò generosius illud,
Atque sitim cumulat, distendens flamine ventrem,
Proris

Proritantque aluum. Sed eandem frenat, & ægrè
 Vincitur ac coquitur stomachi virtute, nutritque
 Segniter austerus. Sed enim vitabit acerbum,
 Quisquis ventriculi rationem ducit habendam:
 Namque refragatur cocturæ, neue ferantur
 Impedit in corpus alimenta. Nec vllus iniquum
 Si maturuerit succum generare valebit,
 Si modus adfuerit, mensuræque iusta comesto.
 Reliquis autem post demptum crure cothurnum
 Conditus atque cado, fastidia pellit, orexin
 Colligit, ac stomachi refocillat robur, & hæret
 Intra corpus, vti monstrant vinacea mista:
 Et caput exercet plus æquo sumptus, & aluum
 Sistit, ad hæc oris miseranda pathemata sedat,
 Nec non sputa premit rutilo conspersa cruore.
 Tentat & incessit caput, & vehementius vrget
 Conditus in musto. Nihil autem pensilis angit
 Infestatue caput, veluti nec prouocat alui
 Flumina, nec sistit, veluti nec robore donat
 Nec spoliat stomachum. Nucleus desiccatur & idem
 Styphis dote valet super hoc, vt & extima vestis.
 Ac triplices etiam simili ratione corymbos
 Esse ferunt passos: vel acerba dote superbit
 Namque, vel austeræ, nec non dulcore palatum
 Titillat: longè diuersa proinde medela
 Pullulat hinc, quamuis nucleum, vinacea, vestem
 Denique seruaris, genio quæ styphis abundant.
 Vinum labe carens, nec iusto largius haustum
 Pneumata suppeditat vitalia ritè, nitorem
 Conciliat vultus etiam solerter, idemque
 Munia suffulcit membrorum cuncta, nutritque
 Non obiter, purgat cerebrum, flatusque coerct,

Marci Neuiani Gerardimontani

Ac ducit lotium, nec non inuitat orexim,
Liberat infarctu super hæc, augetq; calorem
Natiuum, atque cibos deducit in omnia membra,
Nec non turbiduli cœnum profligat & aufert
Sanguinis, atque iuuat quauis in parte coquendi
Munus, & è membris agit excrementa nociua:
Si modus absit ei, parit agmina mille dolorum,
Corpora namque gelu torpescunt inde, calorq;
Deditur exitio natiuus: atroxq; catarrhus
Et vertigo venit, nec non horrenda phrenitis,
Et stupor, atque tremor, conuulsio, magnus, inersq;
Incubo, lethargus: quin cuncti munia sensus
Depereunt, velut & memorandi dia facultas.

Caput 29.

Αλυπου Græcis: Alypum Latinis. Album turpetum
est huius radix.

EX thorace, dein neruis, ac ventre, simulq;
Articulis segnem pituitam ducet alypi
Radix, præterea crassos lentosq; liquores
Eliciet, vitæ ne rumpat stamina labes,
Nomen ab Hispani quæ traxit climatis ora,
Dulce leuamen erit super hæc, & hydropa repellet,
Nec non antiquam febrim sedabit, & asthma,
Atque elephantiasim, natosq; ex phlegmate tollet
Morbos, ex vsto liquore patbemata nata
Insuper. At semen bilem quæ nigricat aufert.

Caput 30.

Αμβας Græcis recentioribus: Ambar & ambarum La.

Ambar

De plantarum viribus poematum.

11

Ambros siccescit nec non calefactat, opemque
Confert egilidis senibusque viriliter, atque
Fulcit odoratu perritè cor, atque cerebrum.

Caput 31.

Ανακάρδιον Græcis recentioribus: Anacardium Lat.

Ordine sub terno statuunt anacardion omnes
Ariditatis, item feruoris, & inde cerebri
Neruorumque fugat madidum gelidumque pathema,
Ceu paresin, labem sensus, & coma, vigorem
Lapsam virtutis memorandi, & principis omnem.

Caput 32.

Αμπέλως λευκή, βρυωνία, ἢ φιλωτρον Græcis: Vitis
alba & bryonia Latinis.

Radix qua palmes niueus trahit vbera matris
Humorem nocuum per spiramenta resoluit
Cæca, dein terget, gracilis compagine membri
Constat & exiccat, moderatè deinde calefcit.
Hinc ne perpetuo tua condas lumina somno
Quem Phagedæna tenet, gangrænaque cœpit, & vlcus
Nomen ab Æmonio ducens Chirone, medela
Prompta tibi veniet, nec non quem tibia seuo
Vlcere tentat, item cuius vertigo cerebrum
Vel caput assiduis gyris contorquet in orbem.
Ne ponas animam quassus pleuritide, votis
Annuit hæc etiam, nec spe lactatur inani
Qui dum torquetur magno, petit inde medelam.
Quem ruptura coquit, luxatæque membra laceffunt,
Inde medela fluet: quem tussis & asthma fatigat,

B v

Exs

Expectata salus te non eluserit inde
 Præterea, auxilium petat insuper inde, patibemæ
 Quem tenet attonitum, vel sugillata laceffunt,
 Inde nec incassum fusos patiere labores
 Præterea, cuius in corpus torpida morsum
 Vipera molitur, cuiusque pterygia fœdant
 Et vitiant digitos, nec non lentigo decoram
 Et varus maculat faciem, rugæque seniles,
 Nec non cuius habent corpus scabiésque lepræque.
 Inde videre poli radiantis sydera pulchra,
 Atque haurire datur lucem cui tetra lienum
 Duritia intentat fatum lædâsque rogales.
 Hæc etiam radix mysin proffigat, & arcet,
 Nec non abscessus rumpit, lotium, atque secundas,
 Menses, & partum super hæc proritat inertem,
 Pblegma soporiferum dein arcet & elicit aluo.

Caput 33.

Αμυιλῆς μέλαινα Græcis: Vitis nigra Latinis.

Quæ nigram stabilit vitem decoratur & hisce
 Radix muneribus: sed enim dilutius illac.

Caput 24.

Αριστολοχία Græcis: Aristolochia Latinis.
 Estque triplex, rotunda, longa, & sarmentaria. Sumunturque hæc genera à radice, quamuis duo prima possunt etiã dici emanasse & à folio & fructu.

Herba puerperij vel aristolochia secatur
 In tres vt minimum species: cum nempe sub auras
 Tollat gramineo circi de cespite frondem,
 Nec non proceris folijs ad nubila tendat,
 Verum

Verùm postremæ nomen sarmenta dederunt.
 Radix parte viget gracili tollentis in auras
 Æthereas latum folium sæcundius omni,
 Nec non vberius multo per cæca resoluit
 Spiramenta trucem qui possidet intima chymum,
 Sordes præterea longè cumulatiùs aufert:
 Hincq; adèd lenit sedátque nociua venena,
 Nec non expellit fætum, residesque secundas,
 Atque pigros menses. Quin asthma, pathosque lienum,
 Rupturamque simul, nec non pleuritida sopit,
 Spasmáque demulcet super hæc, sedatque rigorem,
 Et magnam, podagram, singultus, atque dolores
 Quos infarctus alit, vel flamina tetra ministrant,
 Nec non eradit quæ tergo hædere sagittas,
 Exest vlcus item putridum, sanieque madescens
 Purgat, ad hæc sarcit carnis momenta cauato.
 Quinetiam tetros si fuscet inertia dentes
 Ginguia'sque, manum potes hinc adhibere medentem.
 Sed radix partes tenet ad prædicta secundas
 Eius quæ longis folijs ad nubila tendit:
 Postremas verò cui nomen brachia donant.

Caput 35.

Ακανθός Græcis: Acanthus Latinis.

Radix exiicat: leuiterque incidit acanthi:
 Et per cæca fugat leuiter spiracula chymum,
 Prolicit vrinam commansa, aluumque coeracet.
 Quem fractura coquit, crudeleque spasma fatigat,
 Huc age, nam voti potes hinc euadere compos,
 Si luxata geras, & membræ deusta, doloris
 Non aspèrnamdum licet hinc sperare leuamen.

Capus

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 36.

Ἀκόνιτον Græcis: Aconitum Latinis.
Estque duplex, pardalianches à necandis pardis,
lycoctonon à necandis lupis.

L Vrida terribiles miscent aconita nouerca
Priuignorum epulis: crudeli namque veneno
Præcipitant mortem commansa vel hausta. Dolorem
Si foris iniicias miserandi luminis arcent,
Membræque diminuunt super hoc externa putrore,

Caput 37.

Vt aquilina vel aquilegia cum Græ. tum Lat. fuerit
appellata, in dubio apud eruditos est etiamnum.

C Alfacit & siccatur mediocriter, atque resoluit
Per cæcas modicè latebras aquilina vocata.

caput 38.

Ἀμαρανθος Græcis: Amaranthus Latinis.
Estque duplex, luteus & purpureus.

L Vteus (vt perhibent) amaranthus siccatur & auferit
Per cæcos abitus humorem, idemque calefcit,
Nec non extenuat. Lotium mensæque propellit,
Et fluxus omnes coma summouet, atque dolorem
Coxæ, ac rupturam, & quas nutrit sylua capilli
Perdit & interimit formicas, atque vorantes
Intima lumbricos, tineam ne pascat inertem
Vestis, ad hæc prohibet, grumumque rescindere fertur
Guttæ sanguineæ. Cum serpens dira venenum
Rictibus illiuit patulis, datur inde medela.
Purpureus vero præclarè siccatur: & idem

Fris

Friget, & hinc alui manantia flumina sistit.

Caput 39.

Ut allitaria cum Græ. tum Lat. fuerit appellata, in
dubio apud eruditos est etiamnum.

*C*uius trita manu frons allia spirat, inaret,
Calfacit, atque secat solerter, ut allia ferme.
Semen ad hystericæ truculenta pathemata confert.

Caput 40.

Ut angelica cum Græ. tum Lat. fuerit appellata, in
dubio apud eruditos est etiamnum.

*A*ngelicæ radix ineunte sub ordine terno
Calfacit & siccatur, nec non obstructa recludit,
Et simul humorem per cæcos mittit hiatus,
Atque per urinæ lotiæ fluentia propellit,
Extenuat quæ simul, cum dote superbiat acri,
Quinetiam tussim cui fundamenta locarunt
Frigora demulcet, nec non crassamina pellit
Quæ thoraca tenent, versant quæ, socors quæ repurgat
Phlegma, quod euertit cocturæ munia ventris,
Et fulcit stomachum, torpenti grata palato
Dicitur esse, dein fastidia tetra leuare,
Cordis præterea vires reuocare labantes,
Intima quod versat super hæc eliminat vlcus,
Sanguineum quæ secat grumum, lassique medetur,
Atque canis rabidi morsum ac serpentis abercet.
Quanta per humanas accersitur vnda malorum
Pro superi tenebras? Cum densa cadauera pesti
Cæsa ferebantur Polyandriion vsque feretro
Masilie, pauper quem iudicis vna seuera
Deligit inuitum (quia nil est lumine cæli
Dulcius aut melius, putà cum nihil esse tremendum
Peius mor-

Marci Neuiani Gerardimontani

Peius morte canat sophia facundus Homerus.
Et quis Aristotelem suffragia certa vacillet
Promere? de cuius Nabathea regna stupescunt
Ingenio? cuius mirantur acumen Iberi?
Cuius Hyperboreo celebratur nomen in axe?
Nec non ad Clario Cepheia mœnia curru
Marcidula) infelix ter & amplius ære per annum
Vicittat urbano, varijs cumulatur honorum
Præterea titulis. Pæanis at orbe peracto,
Voce Theonina proscinditur, atque vouetur
Diris, atque idem vincetus post terga lacertos
Vicatim rapitur, nec non & grandine sœua
(Prô superos, hominis quasi fatum fata repellat)
Obruitur lapidum. Quanto præstantius esset
Parcere subiecto, diætæ radicis ab usu
Ciues ingredier penetralia dia salutis?

Caput 41.

Αιγίλωϋ Græc: αἰγίλωϋ Nicandro: festuca Latinis.

PER cæcos abitus festuca propellit, & acri
Pollet energia leuiter, durâsque phlogoses
Quæque tenent magnum tubercula luminis orbem,
Nec non quis astu toto celeberrima mundo
Nomen adinuenit vulpes glabreta coercet.

Caput 42.

Αιγαιος Græcis: Populus nigra Latinis.

POPulus atra gerit florem qui segniter aret
Prorsus, præterea calefactat in ordine primo,
Quinetiam leuiter gracili compage superbit,
Nec non & podagræ tormenta ferocia mulcet.

Consimili

De plantarum viribus poematum.

14

Consimili folium decoratur dote, tametsi
Lenius. Ac genio simili resina redundat
Floribus, & paulo generosius vrit iisdem.
Semen donatur gracilis compagine membri
Largius ac flores nec non resina, deinde
Vberius siccatur, quamuis non vrat iisdem
Multò splendidius: magniq; tyrannida sopit.

Caput 43.

Ακκία Græcis: Acacia Latinis.

Viribus acacie rhus ac hypocistis abundant.

Caput 44.

Ακάνθιον Græcis: Acanthium Latinis.

Alfacit, & gracili decoratur acanthion inde
Membro, quinetiam spasmi tormenta repellit.

Caput 45.

Αλυσσόν Græcis: Alyssum Latinis.

Per cæcos abitus fugat, & desiccatur alyssum,
Detergetque simul mediocriter, atque petitis
A cane seu rabido læsis custode penatum
Subuenit eximie, nec non à sole profectas
In facie purgat maculas, alphisq; medetur.

Caput 46.

Αμόμον Græcis: Amomum Latinis.

As acori fermè genio decoratur amomum.

Caput 47.

Ανάγυρος, ή ανάγυρις Græcis: Anagyris, & anagyris L.

Per cæcas latebras anagyris mittit, & acri
Pollet energia, nec non siccescere fertur.
At folium viridans inbibet reprimite tumores:

Acros

Marci Neuiani Gerardimontani

Acrorisq; simul genio vel dote redundat
 Segniter. At siccum, vehementer siccatur, idemq;
 Diffecat, & menses, fœtus, residesq; secundas
 Elicit, & capitis cruciamen sopit, & asthma.
 Cortex radice genio decoratur eodem
 Penè, coquitq;, dein per cæcos mittit hiatus.
 Semen donatur gracilis compagine membri
 Gnauius, atque simul vomitu præcordia deplet

Caput 48.

Αυαλόφν, ἢ κνὶ δκ Græcis: Vrtica Latinis.

Semen & vrticæ folium per cæca resoluit
 Spiramenta foras qui conficit intima chymum:
 Pollet & exactè gracilis compagine membri,
 Quamuis exiccet super hæc caleatque, feroci
 Nequicquam sanè diuexat corpora morsu,
 Mulcet præterea volucrumque respergit in auram
 Asthma, nec auxilio fuerit mediocriter vult,
 Quamputà diuexat roditque scelestaphlogosis,
 Sub iuga tormentum lateris quoque mittit, itemque
 Dimouet abscessus, nec non inhibere querelas
 Traditur eminula vuluæ, pacatque malignum
 Post hæc vlcus, item sanie taboue madescens,
 Auxilioque iuuat roseum qui nare profundit
 Imbrèm, luxatos etiam subducere morti
 Fertur, & vrinam mensesque propellit, & aluum
 Nonnihil irritans mouet, atque parotida sedat,
 Phymata depellit super hæc, morsusque caninos,
 Gangræneque simul questum, splenisque tumorem,
 Et peripneumoniam, scæuque tyrannida cancri
 Mitigat, & panos, nec non crassamina pellit,
 Atque vteri super hæc oscilla recludit, & implet
 Corpora

Corpora flabellis, acuitq; salacia membra.

Caput 49.

Αφάκη Græcis: Aphace Latinis.

Estque A particula (ni fallor) idem pollens quod
 ἰσὸς: iisdem enim cū lente prædita fere est viribus.

CAlfacit (vt referunt) moderatè semen aphaces,
 Vberius verò desiccatur, idemque redundat
 Stypsis energia, stomachi virtute domatur
 Ægrè seu coquitur super hæc, alimentaque confert
 Prona melancholia, manantia flumina sistit
 Alui præterea, stomachoque medetur & aluo,
 Quam ferale nimis crudelèque rheuma laceffit.

Caput 50.

Ατρίφλις Græcis: Atriplex Latinis.

Estque duplex sativa & agrestis.

ATriplici geminae species tribuuntur, in aruo
 Pandit namque comas, vel in almi sedibus horti.
 Ordine commemorant vtramque rigare secundo,
 Primo nilominus frigere sub ordine tantum,
 Nec stypsis genio tamen exornari eiunt
 Illustres medici, per spiramenta resoluit
 Caca sub hæc leuiter. Semen detergit, & aluum
 Plus satis irritat, vomitumq; ciendo laceffit
 Corpus, & infarctu iecur euoluendo refrinat
 Demalcetque simul sceleratam auriginis iram.
 Flaccidius madidat, nec non frigescit agrestis,
 Quam quæ luteolo cingit pomaria flore.

Caput 51.

Αωνίς, ἢ ὄωνίς Græcis: Anonis & ononis Latinis.

C

Sub

Marci Neulani Gerardimontani

Sub terno radix calefactat anonidis albo,
Nec non extenuat, tormentaque dentis iniqua,
Colluuiumque simul deformem sordis abercet.
Prolicet urinam cortex, lapidemque refringit,
Præterea crustas diuellit & amouet idem.

Caput 52.

Ανισον Græcis: Anisum Latinis.

Ordine sub terno calefactat & aret anisum,
Dispergitque simul, lotiumque propellit, in ore
Ne cubet hircus idem præstat, neu flamina ventrem
Vexent, neue dolor crudelis membra fatiget.
Excitat hoc etiam tardos acuitque maritos.
Corripit inde fugam super hæc quæ versat hydropæ
Terrifico fessum rabies inuisa bibendi,
Plagaque reptilium. Vuluæq; fluoris inertem
Inuebit vsque moram, distendens lacte papillas,
Alui profluuium dein amouet, atque coercet
Rupturam patulas quæ torquet & enecat aures.

Caput 53.

Ασφodelος Græcis: Asphodelus & hasta regia Lat.

Radix asphodeli calefactat & aret, & arcet
Per cæcos abitus, membri compage tenella
Constat & extergit super hæc, & spasina refrænat,
Atque mamillarum testisq; pblogosin abercet,
Quinetiam tusses liquidam respersit in auram,
Cogit præterea miserandum fræna subire
Tormentum lateris, mensæque propellit inertes,
Et ciet urinam, niueoque renititur alphi,
Atque iuu

Atque iuvat vomitum, nec non eliminat vlcus
 Depascens, velut & quod sœda sorde madescit,
 Nec non ablegat tubercula seua, deinde
 Morsum quem tetrico sinuosa volumina torquens
 Est molita pecus rictu serpensue nefanda.
 Illinc præterea fugiet surunculus atrox.
 Ex radice liquor tusus collyrion implet
 Vtile cum primis, cohibetque minacia dentis
 Auriculæq; simul tormenta, grauẽmque resarcit
 Et leuat auditum super hæc, taboq; fluenti
 Subuenit auriculæ, nec non ambusta coerces.
 Vlcerẽ terrificum volucres aufertur in auras
 Hinc etiam donum glacialis pernio brumæ.
 Vberius multo cinis aret & vrit, & arcet
 Per cæcas latebras vstæ, membrique tenella
 Plenus ornatur compage, glabretaque mulcet
 Quis ob vafritiem toto celeberrima mundo
 Vel captis visu posuit vulpecula nomen.

Caput 54.

ΑΥΤὸ Ἰσραὴλ Græcis: Sabucus & Sambucus Latinis,
 Estque duplex, arborescens, quæ cum Græcum La. dicitur
 nomine generis, & minor, χαμᾶντι Græ. ebulus Lat.

VTraque compingit visco, siccataq; sabucus,
 Atque calefacta, morbosq; repellit eosdem,
 Nec non humores per spiramenta resoluit.
 Quos molitur atrox lymphatæque vipera morsus,
 Hydropemque fugat radix potata. Recludit
 In sseu vuluæ spiracula, eamque remollit.
 Fructus idem præstat, ne tempora sparsa pruinis
 Essent Lysicrati, Pandoris, atque Myroni,

Marci Neuiani Gerardimontani

Hic præstare dein potuit. Sed fronde comesta
Phlegma soporiferum, bilisq; & lymphæ per alui
Ductus abscedit. Verum vsta, deinde phlogosin,
Nec non & podagram demulcet, & vlcera antra,
Atque canis plagam folium depellit inunctum.

caput 55.

Ἀσπάλθος Græcis: Aspalathus Latinis.

DOtibus ornatur mistis, acrore redundat
Namque, dein styphis genio vel dote vigescit
Aspalathus, siccatur super hæc, & sputa cruenta
Sistit & infrænat, cohibetque, nomasque pudendi
Nec non putrorem sedat, fætusque propellit,
Et ducit lotium, nec non demulcet ozenas.
Quin procul hacce minax inflatio stirpe fugatur.

caput 56.

Ἀνθὺ ἄλ' is Græcis: Anthyllis Latinis.
Estque duplex, vna lenti, altera chamæpitii similis.

ANthyllis leuiter desiccatur, & vlcera iungit
Glutine. Donatur gracilis compagine membri
Gnauius, ac tergit, sordemque benignius aufert
Quæ simulat folijs chamæpitii, atque propellit
Vrinamue ciet, renumq; pathemata lenit,
Et pathos ablegat comitia rumpere suctum.

caput 57.

Ἀσπλκνον, ἢ σκολοπένδριον Græcis: Asplenium,
& scolopendrium Latinis.

Quamuis non caleat, gracilis compagine membri
Pollet & instruitur scolopendrium, atque lienes
Et scrus

Et scrupos minuit, lotijque moramen abercet,
Singultumque simul, nec non auriginis iram.

caput 58.

Ἀστράγανθος Græcis: Astragalus Latinis.

STyphios instruitur genio, siccaturq; viritum
Radix astragali, lotiumq; propellit & aluum
Frenat manantem, fluxusque cruore respersos,
Atque cicatricis dono coniungit & vnit
Ulceræ quæ longo iam tempore membra grauarent.

caput 59.

Ἀλωπεκία Græcis: Lolium Latinis.

IN foribus ternæ lolium stationis adurit,
Exiccat verò sub nidi calce secundi,
Atque acrore simul fecundius iride pollet,
Quamuis non æquè vigeat compage tenella.
Ne sit gangrænæ locus efficit, atque lupato
Strumam cogit idem parere, nomamq; coercet,
Ac lenit fædo nimium putrore redundans
Vlcus, & ischiadem proffigat, vt exulet oris
Efficit ignotis etiam mentagra, salutem
Parturit atque adfert super hæc squalentibus ira
Lepræ. Nec verò steriles nidore vaporis
Adiuuat obscure. Coquit insuper, atque sopore
Sternit membra nimis denso, rapidaque cerebrum
Torquet agens circum vertigine, floris Iacchi
Instar, & Ogygio quæ spumat amyctidos imbre
Præterea exercet caput aut ferit, atque vigorem
Luminis obtundit nigra caligine mergens.

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 60.

Αγροσίς Græcis: Gramen Latinis.

Quod Mauorte potens Germania nostra profundi
Ordino sub primo frigescit, norma rigandi
Siccandiq; tamen non infima gramen habetur.
At radix obiter desiccatur & alget, & æquè
Segniter instruitur membri compage tenella,
Nec verò mordet præclarus, atque cruentum
Glutine committit vulnus, pacatq; tremenda
Tormina, sed minimè solerter, segniter arces
Præterea scrupos, lotijque moramina tollit.

Caput 61.

Ατρακτίλις Græcis: Atractilis Latinis.

Siccatur: itemq; calet moderatè atractilis ipsa,
Auxilioque iuuat quem læsit scorpius icter.

Caput 62.

Αστὴρ Ἀττικὸς Græcis: Aster Atticus & inguinalis Lat.

Spargit, nec valdè dein aster Atticus alget,
Præterea reprimat, nec non desiccatur, & idem
Nilominus minimè styphus virtute vigescit,
Prodest feruenti stomacho, dein inguina toto
Quassa dolore iuuat super hæc, diraque phlogosi,
Atque tumore simul, pacatque phlogosin ocelli,
Nec non prominulam sedem compescit & arces.

Caput 63.

Ἀπιός, ἢ Ἰσχάς Græcis: Apios et Ischas Latinis.
Radix

Radix tota apij vomitu depellit & aluo
 Pblegma soporiferum, nocueq; tyrannida bilis.
Parsque superna mouet sursum, diuersa per aluum.

caput 64.

Aπιδδεις Græcis: Iuniperus Latinis.
 Estque duplex, maior & minor.

Frondet iuniperus maiorq; minorq; caletq;
 Ordine sub terno siccatque. Tremenda veneno
 Dedi bruta fugæ suadet nidore vaporis.
 Effera viperei tollit contagia rictus,
 Et mouet vrinam potata. Calefcit eodem
 Sub grege bacca, licet desiccet in ordine primo, &
 Tormina proffigat, tussimque repellit, & arcet
 Thoracisque leuat morbos, & dira venena,
 Nec non hystericæ questum, lotijque moramen,
 Rupturamque simul, nec non & Spasma repellit.

caput 65.

Aσπαραγος Græcis Asparagus Latinis. Estque duplex,
 hortensis, & palustris seu syluestris.

Vestit Lampsaceni pomaria culta, vel arua
 Senta petris ægrum sinui caput indere matris
 Asparagus cupiens. Gnomon existit in æstu.
 Aique gelu, nec non detergit ab vlcere sordes.
 Radix & semen tollit cruciamina lumbi,
 Nec non ictericum, lotijque moramen, & ore
 Quos effrenato scelerata phalangia morsus
 Vel plagas dederint, renumque pathema, minaxq;
 Tormentum dentis, nec non euoluit & bepar.

Marci Neuiiani Gerardimontani
Infarctū & renes. Hortensem vincit agresstis.

Caput 66.

Ασκληπίας Græcis: Asclepias Latinis.

Calfacit (vt medici referunt) asclepias, aret
Insuper, & tenera membri compage redundat.
Radix haud obiter membris agit atra venena,
Quinetiam dirum quæ sibila colla tumescit,
Nec non in densos tractu se colligit orbes
Morsum serpentis leuat, extunditque salutem
Quos rabiosa fero canis ore petiuit, hydropem
Tollit præterea, miserandaque tormina sedat,
Et quæ grumoso turgescunt lacte mamillis
Competit & prodest, mensesque propellit inertes.
Vlcera deterget folium quæ sorde redundant,
Atque cicatricis dono coniungit, & aufert
Vlcera per crebros Thymbrae lampadis orbes
Quæ diuexarunt (cacoethe dico) papillas,
Et genitale solum. Nec spe lactatur inani,
Rupturam cupiens, & ab alto hinc demere casum.

Caput 67.

Αμυγδαλῦ Græcis: Amygdalus Latinis.
Estq; duplex, vna amaras, altera dulces nuces profert.

Phyllis amara cuti maculas euellit, & aret
Ex thorace simul crassamina lenta screatū
Acriter, ac terget, nec non euoluit & omne
Infarctū viscus: dein aret, itemque calefcit,
Prolicet hinc adeò lotium, mensesque morantes,
Atque canis morsum placat, capitisque ao. cres
Pellit, & hepaticos inuat, atque herpeta coercet,
Atque dy=

Atque dysenteriae, scrupo, tussiq; medetur,
 Et vitij renum, laterisque doloribus obstat,
 Nec non ischiados tormenta, deinde lienis
 Amouet, atque coli tormenta ferocia lenit,
 Et peripneumoniae questus: & fessa suauis
 Membra sopore rigat, nec non epinyctides aufert,
 Quin nec Eleutheris caput hinc tentauerit imber.
 Haec eadem fructus praestare feruntur amari.
 Sed prorsus leuiter dulces ornantur iisdem
 Viribus, atque calent siccantque supinius illis.

Caput 68.

Αμμωνιακόν Græcis: Ammoniacum Latinis.

Asthammoniacum generosè mollit, idemque
 Calfacit, atque foras per cæcos mittit hiatus,
 Deintrabit, & panos infrænat, & asthma, lienemq;
 Eminuit, lumbi super hæc tormenta coercet,
 Atque cruore madens lotium, fætusque propellit,
 Aluum præterea ciet, ac leucomata sedat,
 Scabritiemque genæ, & magnum, tofosq; refrænat
 Articuli, fessis etiam succurrit, & hepar
 Mollit prædurum splenemq;, artbritida mulcet
 Insuper, & strumas demit, podagræq; medetur.

Caput 69.

Αμόργη Græcis: Amurca Latinis.

Ordine sub bino calefactat & aret amurca
 Valdè solerter, nec non & vulnera sicci
 Corporis amandat, cariosos inde reuellit
 Dentes, ac horum tormenta ferocia lenit,
 Ac hys

Marci Neuiani Gerardimontani

Ac hydropa, dein podagram, neruique dolores.

Caput 70.

Ανεμωνη Græcis: Anemone Latinis.

AT trahit, ac terget, nec non oscilla recludit
Vasorum super hæc anemone. Extusa cerebrum
Purgat lymphæ. Ciunt menses, & lacte papillam
Distendunt caulis foliumque, leprâsque coercent.
At verò radix ignauum phlegma propellit,
Atque cicatrices oculi fugat, atque phlogosin,
Vlcus præterea terget quod sorde madescit.
Verterat Hippotades crudeliter æquora Nili,
Verterat albentem ructans in littora stuctum,
Vt campos Schediæ, mollis dumeta Canopi,
Naucratioisque lares Acheloa inuolueret vnda.
Quod cum Sydereæ conspexit molis ab arce,
Torua supercilio Lagides capit ora minaci,
Nec secus atque fretum colaphis & verbere multo
Barbarus Helleum seriebat, Gnostia poscit
Spicula, quæ fluuij præruptum libret in agmen.
Iussa ministrorum longissimus ordo faceßit:
At mora cuncta diem superare videtur Erinnij
Accenso. Naetus iaculum, detorquet in vnda
Spumantis medium, quæ tum Cenchreius heros
Fortè vehebatur triugis, horrenda procellæ
Robora sufficiens. Vbi vulnus cæpit ab ictu
Ennosygæus atrox, non has impunè profectò
Insidias, largam pendes mihi subdole pœnam.
Talia vocere fert, simul afflat & aera succo,
Qui caput incessat dirum, spolietque videndi
Munere, crassiolo. Bini post tempora lustrum
Quo vitam cæcus iam traxerat, ora deorum

Estidio

Fatidicâsque petit sortes qua lumen ocelli
 Detur habere via. Cui dant responsa colubris
 Et rabie tumidi vates, & pectus anbeli:
 Regna capeffe modò Panchaia, certa salutis
 Hinc via pandetur, ne nutes. Contulit ergò
 Maxima cœlitibus soteria, compos vt esse
 Cœperat, atque reus voti: sed & inde valebat
 Luminis ignavi tetricasabolere tenebras.

caput 71.

Bâros Græcis: Rubus Latinis.

GErmen, flosque rubi, foliumque, deinde corymbus,
 Nec non & radix astringunt: limite verò
 Nilominus minimè tenui refecarier aiunt:
 Vtpote cum germen, foliumque quod arua recenter
 Spargere iam cœpit, nec non & plœna corymbus
 Tempora iam nactus præstent obscurius illud:
 At verò radix, flos, immaturâque fraga
 Largius exhibeant, multòque impensius istis
 Nec non vberius. Folium germenque refrœnat
 Vlcera quæ misero posuere cubilia in ore.
 Vulnèra committit super hæc quoscunque per artus
 Glutine, præterea delimit achoras, ocelli
 Prolapsum, & cordis stomachiq; doloribus obstat,
 Herpetiq; simul, & condylomatis æstro
 Subuenit. At verò roseis madidantia guttis
 Sputa leuant flores, immaturusq; racemus,
 Atque dysenterie questus, aluique fluorem.
 Quinetiam radix ornatur parte tenella,
 Quo lapidis renum præcidit nomine technas.

Caput

Caput 72.

Βαλωτή, ἢ πράσιον μέλας Græcis: Marrubium
& prafium nigrum & foetidum Latinis.

IN frontispicio ternæ stationis adurit
Marrubium nigrum, at sub eadem classe viritum
Siccatur, & absterget, nec non lamenta canini
Morsus ablegat, viduatq; nefaria tabo
Ulcerata, & auxilium fert condylomatis œstro.

Caput 73.

Βύχιον Græcis: Tussilago Latinis.

QUod desiccatum folium depellere tussim
Nec non asthma queat, vocitatum bechion esse
Constat, & abscessus rumpit thoraca prementes
Illud idem folium radixq;. Sed amouet ignem
Verò quod viridat sacrum, tetramq; phlogosin.

caput 74.

Εὐφθαλμος Græcis: Bupthalmus Latinis.

FLORE chamemeli præclarius vrit, & arcet
Per cæcas latebras, nec non acrore redundat
Flos qui bupthalmum niueo velamine pingit:
Hinc œdema leuat, dirumq; auriginis œstrum,
Nec non duritiæ conamina frangit iniqua.

caput 75.

Vt bellis vel bellius fuerit appellata Græ. in dubio
apud cruditos est etiamnum.

CALFACIT & siccatur bellis, podagramq; coerces,
Nec non & strumam, paresin, cruciamina lumbi,
Ruptus

Rupturamq; simul capitis demulcet, & arcet
Vulnera quis thorax obtunditur atque fatiscit.

caput 76.

Βυβός Græcis: Sabina Latinis.

Ordine sub terno siccaturq; caletq; sabina,
Cum primis etiam gracili compagine pollet:
Et per caeca fugat nocuum spiracula chymum.
Vulnera quæ tabo fluitant & putrida sopit,
Et nigra, præsertim quæ longo tempore membra
Iam diu exarunt folium, mensesque propellit,
Nec non per lotium deducit sanguinis imbrem,
Quin partus etiam spoliatos ætheris aura
Detrahit ex utero, sed priuat lumine diuos,
Atque nomam tollit, nec non crudele venenum.

caput 77.

Βύλωσσοϋ Græ. Buglossum, lingua bubula &c
bouis Latinis.

Prolicet urinam buglosson, idemq; calefcit
Et siccatur, veluti chorus inquit doctus iatror.
Si macerere, velut lachrymosa poemata Puppi
Nocte dièque legens, nec non mergare nefastis
Curarum nebulis, hominum vestigia vitans
Instar Nyctimenes, aut Bellerophontis Alæi,
Frigida mæroris fomenta reliqueris inde.
Summouet abscessus etiam, lamentaque tussis
Quam nimium rigide dederint aspredine fauces,
Quin sitis hoc etiam commercia seu propulsat.

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 78.

Vt cum Græ. tū Lat. appellata fuerit veronica officinis mō-
dicorū dicta, in dubio apud eruditos est etiamnum.

Calfacit & siccatur veronica, fugatque tumores,
Eripit infarctu iecur insuper atque lienem,
Vulnera propulsat super hæc respersa cruore,
Quæq; diu corpus laniant, atque medetur
Psoræ cum vitio cutis omni, tabis abercet
Ac pestis fremitum super hæc, elephantæque tollit.

Caput 79.

Βίκιορ Græcis: Vicia Latinis.

AT semen viciæ par esse refertur aphaces.

Caput 80.

Βλῆτορ, βλίτορ ἢ βλίτος Græcis: Bletum, blitum,
& blitus Latinis.

Humectat bino frigetq; sub ordine blitus,
Aluum ducit item, sed atrociam turminâ constat,
Quinetiam vomitu denso præcordia deplet.

caput 81.

Βυνίας Græcis: Bunias & napus Latinis.

Bunias & rapum decorantur viribus ijsdem.

Caput 82.

Βολβός Græcis: Bulbus Latinis.

Secat, & abstergit, nec non & glutine bulbas
Vnit, & ignavos acuit lentosque maritos,
Præstat

Præstat & infauſto ne nutet vita podagræ
Queſtu, neu ſtomachi tormento extrema ſequaris
Præcipiti curſu, neu viſcera ſorbeat hydrops,
Amandatq; ſimul fera ſugillata, medetur
Ruptis & fractis, & achores pellit & aufert.
Quinetiam prodeſt varo, nimiumq; ruenti
Nymphe fur fure æ nubis, maculâſque repellit
Omnes, quæ faciem viuo fraudantur honore,
Obtineâſque facit penetralia dia ſalutis,
Quem gangræna vorat nimium, lucemque moratur
A cane ſub vigili morſis cuſtode penatum,
Articulôſque iuuat. Sudor procul inde faceſſit
Inſuper, hinc luxæ parti ſolamina ſperes.

Caput 83.

Βότρυς Græcis: Botrys Latinis.

Calſcit & ſiccit botrys, aſthmâque tollere fertur.

Caput 84.

Vt barba capri cum Græ. tum Lat. fuerit appellata, in
dubio apud eruditos eſt etiamnum.

Verùm barba capri quam dant vmbacula ſyluæ
Calſcit & ſiccit: tum verò dote viritim
Pollet amaroris: nec non incidere fertur,
Quinetiam abſtergit, magnumq; refranat, & efferat
Ex thorace pigros, nec non pulmone liquores,
Atque ciet menſes remorantes, atque tumori,
Cuius pblegma dedit ſocors primordia, confert.

Caput 85.

Vt cum Græ. tum Lat. blattaria fuerit appellata, in
dubio apud eruditos eſt etiamnum.

Cum dicta genio blattaria pollet eodem.

Caput

caput 86.

Βρῶμος Græcis: Avena Latinis.

VT medicamentum frigescit & aret auena,
Præterea spargit leuiter, styppisq; vigore
Segniter instruitur, nec tentat corpora morsu,
Et leuat obscure tusses, aluiq; fluenta.

caput 87.

Vt balsamine, quam nonnulli duo facientes genera
marem appellât, cum Græ. tum Lat. fuerit appel-
lata, in dubio apud eruditos est etiamnum.

Balsamines folium committit glutine vulnus,
Quod minimè longo iam tempore membra grauauit.
Sed tormenta coli cinis amouet, atque propulsat,
Emollitq; simul vesanam torminis iram,
Vulnera præterea quibus intestina premuntur
Sopit & ablegat. Cruciamina porrò coercet
Et mulcet fructus oleum, diramq; phlogosin,
Atque ambusta simul placat, steriliq; medetur,
Atque cicatrices & nerui vulnera tollit,
Puncturasq; dein puerorum ramicis iram.

caput 88.

Βατράχιον Græcis: Ranunculus Latinis.

Cunctum batrachij generum violenter inarent,
Atq; calent omnes partes. Hinc membra scelesto
Vlcere commaculat folium, caulisq; tenellus,
Affricat hinc etiam crustarum tædia iisdem:
Sed non tam ledit, quin commoda multa ministrat:
Nil pas

De plantarum viribus poematum.

29

Nil pater altitonans fabricatur nempe sub alto
Æthere, quin lepidos perbellè cedat in vsus.
Vngues ergò fugat scabros, psoramq; repellit,
Nec non stigma, dein cui totum nota per orbem
Vel captis visu posuit vulpecula nomen
Pacat glabretum, nec non acrochordones aufert.
Nec radice minus rabiesne dentis amara
Perstet conficitur. Sternutamenta ciere
Fert animus? Voti potes hinc euadere compos.

caput 89.

Βρύορ Græc. recentioribus: lupus salictarius &
Iupiculus Latinis.

DImouet abscessum lupulus, proritat & aluo
P blegma, soporiferum, nocuaq; tyrannida bilis
Vtriusque, dein gustu decoratur amaro,
Calfacit & siccatur super hæc in corte secunda,
Quinetiam infarctu iecur eximit atque lienes,
Vindicat auriculam super hæc ab odore Geloi.

Caput 90.

Βάλανος μυρτίκη Græcis: Glans vnguentaria Latinis.

T Erget, & incidit, reserat: styppsque vigore
Seu genio leuiter glans vnguentaria pollet:
Expurgatque iecur splenemque, deinde propellis
P blegma per anfractus alui, vomitumq; deinde
Flamina seu flatus inhibet, colon adde minacem,
Nec non auriculæ tormenta sonosque refranat,
Auditumq; grauem sarcit, spasmoque medetur,
Nec non & paresi confert, minuitq; lienes.

D

Quin

Marci Neuiani Gerardimontani

Quin iecur edurum mollit, podagræq; resistit,
 Strumas præterea varosque coercet, & albos
 Exterit, atque lepram scabiemque repellit, achoras
 Insuper amandat, nec non à sole profectos
 Nauos diuellit, pruritus deinde coercet,
 Exanthema simul, cutis adde pathemata cuncta.
 At verò in potu stomacho dispendia constat.
 Stypsis energia cortex maiore superbit.
 Porrò myrobalani siccant sub corte secunda,
 Ordine frigentes primo, ventremque, iecurq;
 Nec non cor, stomachum super hæc munimine firmant,
 Et magis exusti, lotiq;, & odore suauis
 Præterea aspergunt corpus, sistuntq; cruenta
 Sputa, dein sedis venas quæ sanguine manant,
 Nec non ventriculum purgare caputque feruntur:
 Sed pariunt infarctum, ergo hunc tollentia iunge:
 Bilem flauus agit flauam, bilemque restinguit:
 At niger educit bilem nigredine tristem,
 Præterea senium remoratur, itemque tremorem
 Dimouet, atque febrim quæ quarta luce recurrit,
 Et mulcet lepram, corpusq; nitore venustat.
 Si varijs vltro curis agitere citroque,
 Frigida curarum fomenta reliqueris illinc
 Insuper. Ast cepulus, nec non beleticus (addat
 His empeliticum) pituitam ducit inertem,
 Cocturamq; iuuat, fastidia tetra ciborum
 Dimouet, ac sistit vomitum, longisq; medetur
 Febribus, & reprimat nebulas caligine mersæ
 Luminis, atque aciem refocillat mentis, hydropa
 Nec non cardiacen super hæc lenire refertur.

Caput 91.

Βαλαύστιον Græcis: Balaustium Latinis.

STyphios instruitur præstatue balaustion amplo
Munere, præterea vehementer siccatur & alget,
Nec tamen insano diuexat corpora morsu,
Ornaturque simul crassa compagine membri,
Quinetiam vuluæ fluxus aluiq; coercet,
Atque dysenteriam, sputumq; cruore madescens,
Atque cicatricis connectit munere quæuis
Ulceræ, quæ vexant vrgentq; tyrannide corpus.

Caput 92.

Βαλσαμον Græcis: Balsamum Latinis.

Balsama cum stacte genio decorantur eodem.

Caput 93.

Βδέλλιον Græcis: Bdellium Latinis.

Bdellion emollit, siccaturque, trahiturque morantes
Fætus, & lotium, scrupulosque refringit, & aufert
Duritiem, reserat super hæc spiracula vuluæ.
Rupturamque, dein lateris tormenta, tumorem
Gutturis, & flabri discursum, atroque veneno
Fæte serpentis morsum, tußimq; coercet,
Spasmodique, tum verò madidantis ramis iram.

caput 94.

Γεντιανή Græcis: Gentiana Latinis.

Ed radix herbe cui nomen commodat orbis
Gentius Illyrici moderator & arbiter vris

Ordine sub terno, sed siccat corte secunda,
 Cum primis etiam secat, & depurgat, & auferit
 Colluuiem sordis, quin emolirier æquè
 Corpus ab infarctu, liquidò constare refertur,
 Fœtus, ac lotium super hæc mensesq; propellit,
 Atque iuuat casus, rupturam, spasma, dolorem
 Qui latus exercet, virosum denique morsum.
 Hac etiam frænis helmyntum stirpe solutis
 Liber abire vales pota, iecorisq; vigorem
 Nec non & stomachi refricare. Sed illit a vulnus
 Dimouet, atque albos, oculiq; phlogosios iram.

caput 95.

Γλυκυστῖδης ἢ Παιονία Græcis: Pæonia Latinit.

R Adix pæoniæ languescit munere styphsis,
 Et calet obscurè, multò profusius autem
 Siccat, amaroris genio torpescit, & acri
 Flaccet energia super hæc, compage tenelli
 Præterea membri donatur, & eruit hepar
 Seu iecur infarctu, renésque, deinde lienes,
 Atque dyarrhæan cobibet, mensesque propellit.
 Inde etiam quassos fas est subducere seuo
 Renes tormento, ne ventris adire laborem
 Compellare miser posthac, spes inde fouenda est,
 Nec non inde salus tuto placidissima portu
 Excipiet quassum fremitu rabieque dolorum
 Vesicæ, fractum super hæc auriginis ira,
 Quin animo sedeat fixum immotumq; leuari
 Morbos inde simul comitia rumpere suetos.
 Non ludes operam studiumq; fouebis inane,
 Si tetricis vteri seuisq; doloribus ægra

Quod

Quod nigricat grano tormenta scelestâ domare
 Gnauiter incumbas. Melius confidere rebus
 Hinc datur afflictis etiam cui toruaminatur
 Hystericae rabies Cocyti regna profundi,
 Hinc tenere queas iter ad peramœna salutis
 Regna, cui trahier somnum per phasmata suades
 Incubo, per quæ nimis ludibria subdola cogit.
 Verum flammeoli referens velamina granum
 Maturare fugam roseo fulgore micantes
 Impellit fluxus vteri, frænâque capistro.
 Rosio, dein lapidis puerorum semina cursum
 Sistunt inde, simul vertunt vestigia retrò,
 Quique tenet stomachum laniatque tyrannide morbus.

Caput 96.

Γεράνιον Græcis: Geranium Latinis.

AT non est promptum numerare gerania cuncta:
 Graiugenis geminae species statuuntur, & harum
 Primæ dulcescit radix, vterique propulsat
 Inflatu Bacchi cum munere pota: secundæ
 Siccat, & astringit, nec non syringa coercet
 Gnauiter, ac pulchrè committit glutine vulnus.

caput 97.

Γλαύκιον Græcis: Glaucium Latinis.

Glaucion astringit, nec non frigescit, idemque
 Pacat erysipelas, quod nondum seuit abundè,
 Quin calidos etiam morbos infrænât ocelli.

Caput 98.

Γλαύξ Græcis: Glauz Latinis.

Glauz madet atque calet, distendens lacte mamillâ.

Caput 99.

Γναφάλιον Græcis: Gnaphalium & tomentalis Lat.

Stirps quæ tomentum vulgi complere sœuit
Stypsis energia mediocri præstat, & aret,
Atque dysenterie furias lenire refertur.

Caput 100.

Ραπύλη, ἢ ρορυλλίς Græcis: Rapum Latinis.

Calfacit (vt perhibent) rapum sub classe secunda,
Quamuis humectet duntaxat in ordine primo.
Vt non insidijs tetrici capiare veneni
Semen præstabit, nec non vt corpora segnis
Ilicet in Venerem torpentia soluere possas,
Vtpote cum largo distendat flamine membra.
Radix impense nutrit, stomachoque domatur
Ægrè vel coquitur, alimentum crassius æquo
Præterea confert, distendens flamine membra,
Fundamenq; iacit tetricæ commansa podagra,
Nec non infarctu iecur impedit, atque medetur
Inde fathiscenti Veneri, genitalia conflans
Semina, quinetiam stomachum tentare refertur.
Si mittat miseros in aperta pericula vite
Torua podagra, fero licet hac superesse dolori
Membris imposta seuo cruciamine fractis.
Hinc suspendit iter super hæc & pernio dirus.

Caput

Caput 101.

Γλυκυρριζα Gracis: Glycyrrhiza & radix dulcis Lat.

Calfacit vnda parum feliciter, atque madescit
 Tusa glycyrrhizæ, stomachiq; restringit et arceat
 Feruorem nimium, vulnusq; domare refertur,
 Nec non scabritiem salebrofi trauitis aufert,
 Vesicæq; dein thoracis & hepatis iræ
 Subuenit, & morbis renum, sitis adde querelam.

caput 102.

Γάλα Gracis: Lac Latinis.

Lac non expositum vitijs alimenta ministrat
 Larga, probos gignit liquores, atque maritos
 Concitat in Venerem, salebrofi trauitis aufert
 Præterea salebras, tussiq; medetur, & auget
 Corpus, & illustrat iucundo membra colore,
 Nec non profligat maciem, stabellæque gignit,
 Sugillata fugat super hæc, acrésque repellit
 Fluxus, atque datur quos hectica febris adurit,
 Et quæuis longo quæ tempore membra grauaui,
 Et quorum stomachus liquore tenetur iniquo
 Parcius, atque datur dictis à bile flagranti:
 Detrimenta parit verò quos phlegma, lapillus,
 Et tormenta tenent capitis, spasmique querela,
 Nec non infarctus, ophtalmia, febris acutæ
 Feruor, itémque pathos comitia rumpere suetum,
 Præterea paresi, nec non vertigine quassis.
 Lac muliebre, modò tenuem sit lapsa per auram
 Portio magna seri tremulum decerpta per ignem,
 Delinit morsus acres, pacatque phlogosin

D iij

Oris,

Marci Neuiani Gerardimontani

Oris, & antiadas, nec non eliminat vlcus
 Vuluae, sedis, item quod membra virilia tentat,
 Et confert tibi, leporisque per æquora seuæ
 Degentis phiale mistum crudele venenum,
 Cantharidasque simul, nec non aconita refrænat.
 Nec leuiter quoduis aliud bonitate refertur
 Vincere, caprinum laudes auferre secundas
 Dicitur, hinc ouium subit insuper, inde bouillum,
 Postremas aufert quod panda ministrat a sella.
 Tempore ab hinc pauco quem iuncea fiscina fudit
 Caseus haud ægrè stomachi virtute domatur,
 Quinetiam cunctos haud ægrè fertur in artus,
 Nec lædit stomachum, fluxumq; supinius æquo
 Alui proritat, dein pabula ritè ministrat:
 Sed vetus infarctu iecur impedit, atque lapillos
 Inuehit, atque coli cumulat tormenta, deinde
 Contrahit humorem bilis nigricantis, & ægrè
 Deditur in corpus, stomachiq; vigore domatur,
 Moliturq; sitim, manantia flumina sistit
 Alui præterea, nec non ardore liquorem
 Succendit roseum, stomacho dispendia conflans.
 Porrò serum terget, nec rodit corpora morsu,
 Et per cæca fugat nocuum spiracula chymum,
 Proritatq; aluum, sugillatisque medetur.
 Sed butyrum leuiter per spiramenta resoluit
 Cæca fugatque simul iactantes intima chymos,
 Inciditque simul, nec non maturat, idèmq;ue
 Mollit durities vteri, lenitque phlogosin,
 Atque venena simul, gingiuarumque repellit
 Sæuos pruritus, mulcètque parotidos iram,
 Nec non depellit bubona, iuuatque sreatum
 Ex thorace, dein lateris tormenta coeracet,
Atque dyæ

Atque dysenteriae furias delinit, & alphas,
Confert praeterea quos aspis dente petiuit.

Caput 103.

Γαλιόψις Græcis: Galiopsis & vrtica foetida Latinis.

M Arcet, & extenuat, nec non per cæca resoluit
Spiramenta simul galiopsis: araror haberi
Cogit id haud dubiè pro certo. Caulis & imber
Extusus, folium, semenque parotides arcent.
Hincq; reportantur victricis præmia palmæ
Quos putredo tenet, vel carcinoma laceffit,
Hincque tenere datur cursus ad regna salutis
Quos gagraena vorat, requies quoque certa nomarum
Quæratu'r stimulo super hæc languentibus inde,
Nec non inde datur cæli conuexa tueri
Quos agitant strumæ, victoria vertitur inde
Præterea fractis pano, duròque tumore.

Caput 104.

Γάλιον Græcis: Galium Latinis.

Non adeò bellè galium virtute superbit
Acri, præterea desiccatur. Flore iuuantur
Membra deusta rogo, & manantia flumina sistit
Sanguinis. At radix Venerem stimulare refertur.

caput 105.

Γιγγιδιον Græcis: Gingidium Latinis.

Calfacit obscure: siccaturque sub ordine bino
Gingidium, astringit super hæc solerter, idemq;
D v Pollet

Marci Neuiani Gerardimontani

Pollet amaroris genio, sufflamina tardi
Laxat præterea lotij, stomachumque resulcit.

caput 106.

Genista est congeneris spartio Dioscoridis.

Ordine sub bino siccâtque calêtque genista,
Ceui docet insignis quo præstat amaror, & aufert
Per cæcas latebras qui seuit in intima chymum,
Nec non extenuat, quin & de more nitentis
Ellebori tollit vesanum phlegma, dolores
Amouet Ischiados, lapides quoscunque, podagram,
Nec non anginae questum, reliquosque tumores,
Vrinamque ciet, strigmentâque picta cruore.

Caput 107.

Γλήχως Græ. Polegiû, vel potius puleiû & puleum Lat.

DVplex puleium mas ac sæmella rubore
Tingitur, emarcêtque calêtque sub ordine terno,
Nec non egregiè coquit, ac incidit. In haustu
Menses, & partum ducit, residèsq; secundas,
Atque nigram bilem, dein ex thorace liquores
Et pulmone simul lentôsque pigrôsque screatu.
Spasmata quem torquent, vel plaga scelestâ veneno,
Quem stomachi morsus vexant, & nausea voluit,
Hinc operam minimè locat aut insumit inanem.
Naribus obijciens rabie defungitur illinc
Defectus animi. Sed inungens pacat & aufert
Varos, & podagram, pruritus, atque phlogosin,
Et morbum splenis. Sed enim quam inflatio vuluæ,
Duritièsq; simul diuexat, quamque laceffit
Vulua

Vulua reflexa, salus in seffu venerit illinc.

Caput 108.

Δάφνη Αλεξανδρεια ἢ Ἰδαια Græcis: Laurus Alexandræ & Idæa Latinis.

Laurus Pellei iuuenis quæ tempora cinxit
Calfacit & siccatur, lotium mensēsque propellens.
Serius Ignigenæ mater crudelibus umbris
Occubuisse, item Caij Claudilla, sub horam
Si partus illac subito radice fuisset
Vsa, nec infausto crudeles omine tædas
Iulia Pompeij manes tetulisset ad imos.

Caput 109.

Δάφνη Ἰδαια Græcis: Daphnoides & Laureola Latinis.

Daphnoides siccaturque calêturque viriliter, aluo
Phlegma soporiferum dein exigit, atque propellit
Menses, atque ciet vomitus, deplêturque cerebrum:
Lauro Pellei iuuenis quæ tempora cinxit
Esse Galenus ait par, atque mederier iisdem.

Caput 110.

Δρακόντιον Græcis: Dracunculus Latinis.

Calfacit & siccatur, tergeturque dracunculus, atque
Pollet amaroris genio, decoratur hic idem
Dotibus acroris, dein viscera cuncta repurgat,
Segniter astringit super hæc, & parte tenella
Seu compage valet cumulatè. Rupta, catarrhum,
Tussim, spasma, dein nubem, caliginis umbram,
Et leucoma simul demit, partusq; morantes:
Et syringa iuuat radix, albisq; medetur,
Nec non

Nec non auricula sopit tormenta, fugatque
 Vlceras quæ spirant phagedænas, atque maligna.
 Ite procul vittæ graciles in signe pudoris,
 Ite procul teneras quarum tegit inslita suras,
 Ite procul, si quidem hæc Veneris diludia tollit:
 At cui lectus adest medio genialis in aula,
 Nec par est Veneris bigasque iugumque tenere,
 Huc sit ut effugiat tristes Amaryllidos iras.
 An non Mygdoniæ laniarint Orphea matres?
 Vtputa Romulidum genitricis dona maritis
 Hunc vetuisse ratæ. Medium nil femina nouit.
 Haud impune quidem: Bacchi nam vate sacrorum
 Sub chaos ac tetrici loca nocte silentia pulso,
 Regni, nec mirum, liber tumet ora canentis
 Instar Hyagnæ Phrygiæq; foramine buxi,
 Gorgoneoque simul flagrascit seuius angue
 Lumina, concutiens vndantia labra niuali
 Rore, capillitium celsas erectus in auras.
 Protinus irarum stimulis agitatus, acerbi
 Funeris authores igitur persolvere dignas
 (Iustitiam colito) pœnas compellit & vrget
 Corticis arborei condens velamine corpus.

Caput III.

Λιζακος Græcis: Labrum & carduus Veneris Latinis.

AT labrum Veneris desiccatur in ordine terno,
 Præterea confert verrucis, atque patentem
 Delinit sedis rimam, syringaque tollit.

Caput II 2.

Δαυκος Græcis: Daucus Latinis.

Calfacit

Calfacit eximiè, siccaturque viriliter omnis
 Dauci semen, item per cæcos mittit hiatus,
 Eximièque simul partus depromit inertes,
 Atque ciet menses, lotium, resideſq; secundas,
 Nec non ambages animosè hirmaque tuſſis,
 Et quos tetra ferunt & dira pbalangia morsus
 Aut plagas abigit, miserandaque tormina sedat.

caput 113.

Δάφνη Græcis: Laurus Latinis.

Calfacit & siccatur cum primis, atque superbis
 Acroris genio folium laurique corymbus,
 Menses præterea ciet, atque morantia ducit
 A partu. Cortex radice calfacit, acri
 Præterea pollet genio dilutius illis:
 Pollet amaroris virtute profusus autem,
 Nec nihil astringit, ferturque domare lapillos,
 Hepar præterea lapsum munimine fulcit

caput 114.

Vt digitalis cum Græc. tum Lat. fuerit appellata,
 in dubio apud eruditos est etiamnum.

Haudquaquam leuiter digitalis præstat amaro
 Gustu, præterea calefactat & aret, & arcet
 Colluuiem sordis, necnon incidit, & aufert
 Pus thoraca tenens, mensesque propellit inertes,
 Et leuat infarctū, longis ambagibus vltra
 Ne te quàm satis est videar studuisse morari
 Lector, energia parili vel dote redundat
 Fermè cum planta, cui nomen præbuit olim

Marci Neuiani Gerardimontani
Gentius Illyrici moderator & arbiter orbis.

Caput 115.

Δορυχνιον Græcis: Dorycnium Latinis.

MAndragoræ præstat virtute dorycnion atrox:
Sin ergo leuiter sumatur, membra sopore
Sternit: at vbertim, Stygias transmittit ad vndas.

Caput 116.

Δρυοπτερις Græcis: Dryopteris & filix querna La.

Verùm querna filix gustu decoratur amaro,
Dulcorisq; simul virtute superbit, & acri,
Nec non putrorem cumulat, flabellâque gignit.

Caput 117.

Διφρυγες Græcis: Diphryges Latinis.

AT diphryges valdè desiccant, itemq; superbit
Stypsis energia, nec non acrore redundat,
Colluiem sordis super hæc, herpetâque tollit,
Alui præterea, membriq; virilis, & oris
Vlcera, quæq; vocant peruersa malignaue dono
Ritè cicatricis coniungit, & arcet hiulcæ
Molem carnis, item volucres diffundit in auras
Abscessum: sed enim diuexat corpora morsu.

Caput 118.

Δρῦς Græcis: Quercus Latinis.

Quælibet exiccat pars quercus, atque teporem
Obtinèt, ac vulnus committit glutine, stypsis
Orna

Ornatur genio super hæc, profusus autem
 Quæ lignum dirimit, tunicamque subucula summam,
 Quæque secat nuclei corpus glandisque putamen.
 Non igitur dubitent illi committere vitam
 Quas vteri cogunt fluxus incumbere fato.
 Suppetit hinc etiam pellendi copia fluxus
 Alui, quin gressum reuocant hinc sputa liquore
 Tineta nimis roseo, quin intestina cruenta
 Celiacæque simul tenuem hinc labuntur in auram.
 Glans eadem præstat folio, capitique dolores
 Inuebit, atque ciet lotium, gignitque flabella,
 Etrahit in Venerem segnes tardosque maritos,
 Agre præterea stomachi virtute domatur,
 Colligit & crudos humores, atque viritim
 Nutrit, & emanat per sedem tardius æquo.
 Ne tacitas Erebi sedes & pallida regna
 Persephones adeas consumptus vulnere sæuo
 Bellua quod dederit flammantia lumina vibrans,
 Et per humum rapiens insana volumina, quæras
 Inde patrocinium, siquidem natura salutis
 Inde ostendit iter, supero & ne cedat ab orbe
 Qui mistum phialis imprudens toxicum hausit
 Spes inde ampla datur, nec spe lætatur inani
 Durities illinc peruersaque tollere nixus
 Vlcera, vel mitem cupiens mulcere phlogosin.

Caput 119.

Δίταμος Græcis: Dictamnus Latinis.

Parte viget gracili magis, & compage tenella
 Constat puleio dictamnus, parq; refertur
 In reliquis, eadem putà cum lamenta refrænet.

Caput

caput 120.

Ἐπτάφυλλον Græcis: Septifolium Latinis.

Verùm planta cui septem dant nomina frondes
 Calfacit obscure, siccatque sub ordine terno.
 Durities abigit, nec non herpeta, tumorem,
 Strumas, & roseo madidantia flumina nymbo,
 Atque dysenteriam, virusque tyrannida radix.

caput 121.

Ἐβύος Græcis: Ebenus Latinis.

Partibus est teneris ebenus, calefactat, itemque
 Terget, & antiquos fluxus depellit, & aufert
 Ulcera quæ longo iam tempore membra grauarunt,
 Obseptosque simul caligine demit ocellos,
 Et quæ Cecropidum vocitantur phlyctides ore.

caput 122.

Ἐλαία Græcis: Olea Latinis.

Sunt duplices oleæ, pomaria namque vel agros
 Vestit & exornat. Folium syluestris itemque
 Germen frigescit, styphisque vigore redundat,
 Et fluxus vteri, nec non madidantia nymbo
 Fumina sanguineo sistit, Staphylomaz tollit,
 Nec non herpetas, epinyctides, atque tumores
 Unguiculi, ac sacros ignes, anthraca, nomamque,
 Cæliacen, aures tabo vel purè madentes
 Ulceribusque simul, panosque repellit, & aphtas,
 Phlyctænasque simul remouet, tollitque phlogosin:
 Atque cutem vulsam capitis coniungere fertur
 Glutine, præterea crustas emarginat, vlcus
 Sordis

Sordidulum tergit super hæc. Firmamine fulcit
 Et stabilit dentes oleum, nimumq; madenti
 Auxilium præstat gingivæ. Sponte profusa
 Lympha cicatricem leucomaque demit ocellis,
 Quin tenebras etiam nimia caligine mersti
 Luminis auertit, menses lotiumq; propellit
 Insuper, & fætum, & dentis tormenta lepramq;
 Mitigat, & sopit lichena: sed esse venenum
 Fertur, si nimum ventri donetur. Eisdem
 Viribus ornatur folium surgentis in horto,
 Et si flaccidius, pauloque supinius. Humor
 Quem subiecta rogo viridantia ligna ministrant
 Furfuris amandat nubem, lichenaque tollit,
 Nec non & scabiem. Nuclei pars intima scabros
 Ungues auertit. Maturus verò corymbus
 Et niger haud ægrè corrumpitur, atque dolores
 Mollitur capiti, stomacho dispendia conflans
 Luminibusq; simul, gnomonq; caloris habetur
 Atque gelu. Marcens anthraca nomamq; propulsat.
 Flauus itèmq; recens conflatur dispendia ventri,
 Confert nilominus stomacho. Conditus & humens
 E muria, dentes firmamine fulcit, & vlcus
 Purgat sordidulum, nec non inuitat orexin,
 Et munit stomachum, stypsi q; vigore superbit,
 Et ne phlyctænis tollantur membra deusta
 Prospicit, & laxas gingiuas cogit abundè

caput 123.

Ελένιον Græcis: Helenium & inula Latinis.

A Tradix inule tussim propulsat & aufert,
 Compescitq; simul roseo quod ab imbre madescit

E

Et retus

Marci Neuiani Gerardimontani

Et rutilat sputum, quin & serpentis abercet
Præterea morsum, dein asthma, trucemque dolorem
Coxæ: atque auxilium fert ruptis, atque propellit
Ex thorace simul crassamina lenta creatu.
Quin procul hacce minax inflatio parte fugatur.

Caput 124.

Ερπύλλου Græcis: Serpyllum Latinis.

Estque duplex, hortense & syluestre.

Imbuit ambrosijs herpyllon odoribus alta
Regna Paleæ ac Dryadū, et calefactat gnauiter, hinc
Per pigros menses, lotiumque propellit, abercet
Hinc etiam capitis tormenta, deinde phlogosin
Hepatis, & rosea vomitus aspergine guttur
Qui maculant, nec non rupturas, atque phrenesim,
Quæ iam per multos Grynææ lampadis orbes
Obtinuit cerebri meningæ, & tormina sedat,
Spasmâque compefcit, nec non crudele venenum.

caput 125.

Ελλέβορος μέλας Græcis: Elleborus & veratrum
nigrum Latinis.

Exigit elleborus nigricans & phlegma per alui
Ductus, & flauam bilem, ternoque calefcit
Exiccatque gradu, tergetque. Manian inhaustus,
Nec non & magnum, pareses, arthritida, febres,
Tempore quæ longo versarunt membra coercet,
Atque melancholiæ vitium crudele propulsat:
Quinetiam queruli tormenta ferocia dentis
Pacat collutu. Sed enim varicæa leuatur
Demissa patulas præsentî styripe sub aures.
Quem

Quem lepra depascit, quem syrinx iactat, & alphi
 Pforaque dilacerant, quem cœpit & vrget hydropis
 Indomiti rabies petulansve tyrannis, inunctu
 Sanatur. Pessus remorantia menstrua ducit:
 Verum partus eo viduatur lumine cœli.

Caput 126.

Ελλεβορος λευκός Græ. Elleborus & veratrum
 album Latinis.

Candidus elleborus terno calefactat & aret
 Ordine, præterea detergit, & elicit aluo
 Phlegma soporiferum vomituque, et menstrua purgat:
 Suffocando tamen nonnullos immolat Orco,
 Et sætus etiam fraudatur lampade solis,
 Mures præterea necat, & caligine cincti
 Luminis auertit tenebras, lichenaz tollit,
 Nec non & lepram scabiemq; repellit, & alphas,
 Quin valet hic etiam strenuamenta cigre.

Caput 127.

Εφίμερον Græcis: Ephemera Latinis. Estque duplex,
 lætale, Colchicum seu Bulbus sylvestris, & non læ-
 tale, seu iris agrestis.

Colchicon ad fauces hominem detrudit Auernas
 Ante diem clauso quam vesper condat Olympo.
 Sed per cæca truces abigit spiracula chymos
 Alterius folium, viduataq; pure coerces
 Phymata, quin etiam questus œdematos aufert.
 Styphis energia decoratur, itémque repellit
 Radix, & sedat tormenta ferocia dentis.

Marci Neuiani Gerardimontani

caput 128

Εὐκράσιον Græcis: Eruca Latinis.

Calfacit & marcet siccatur sub ordine quarto,
Nec non acroris vehementer dote superbit,
Et caput afflicta super hæc eruca dolore,
Quinetiam refricat cocturæ munia ventris,
Et rapit in Venerem segnes tardosque maritos,
Vrinamq; ciet, nec non genitale ministrat
Semen, tum verò distendit membra stabellis.

caput 129.

Εὐπατόριον, ἢ ἡπατόριον Græcis: Eupatorium
& hepatorium Latinis.

Asferit infarctu iecur, & compage tenella
Constat, & extergit, sed enim ieiunius æquo
Calfacit, astringitq; simul quam repperit herbam
Ipse Tomitani moderator & arbiter orbis,
Atque iecur stabilit, tum verò tincta cruore
Intestina simul cohibet, plagamq; colubri.

caput 130.

Εὐφροσύνη Græcis: Euphrosyne Latinis.

Calfacit euphrosyne, siccaturque, nec ulla vigorem
Promptius attulerint oculis medicamina, pellit
Mnemosynes etiam labem, purasque relinquit
Partes æthereas, atque auræ simplicis ignem,
Quin hypochyma simul fugat, & caliginis umbram.

Caput

caput 131.

Ελυμος Græcis: Panicum Latinis.

Frigent, ac genio decorantur panica styphsis,
Desiccantq̄, parum nutrire feruntur, & agrè
Mutantur stomachi virtute, aluumq̄ coercent.

Caput 132.

Ερείκη Græcis: Erica Latinis.

Calfacit & siccit, seu clamat amaror, erica,
Serpentumq̄ iuuat morsus, lumbiq̄ dolorem,
Nec non vesicæ scrupos confringit & aufert.

Caput 133.

Ελεῖσφακος Græcis: Salvia Latinis.

Calfacit, & genio decoratur salvia styphsis,
Languidiore tamen. Folium ramusq̄ nigrorem
Conciliant nemori capitis nemorique genarum,
Quinetiam lepidè purgant fera vulnera, demunt
Mensis, item lotij, partusque moramen. Ad iectum
Hinc maiora fide capiuntur lucra nefando
Quem tactu dederit tibi pastinaca Geuchi,
Tethyos, ac Panopes, Phorci, Tritonis, & Hipp
Cærule regna colens, quin hinc prurigo fugatur
Membri quod secuit genitori Faleiger atrox.

caput 134.

Ελξίνη, ἢ περλίτιον Græcis: Helxine, & Vrceolaris Latinis.

Styphsis energia decoratur segniter, atque
Friget, & humectat, nec non deterget, & vstis

Marci Neuiani Gerardimontani

Competit, atque sacros ignes, calidamque pblogosin,
Præterea lapides helxine placat & arcet,
Ac œdema simul reprimat, calidòsque dolores
Amouet auricula, nec non herpeta coercet,
Atque sinus etiam, lichenâque tollit, itemq̃
Condyloma, dein syringa. Eugâtque nouellos
Panos, & veterem tussim, furiasque podagræ,
Quin & alopeciam tollit, lotijque moramen,
Tonsillamq̃ simul, quam cœpit dira pblogosin.

Caput 135.

Ἑλξίνη κισσάμπηλος Græcis: Helxine cissampelus
& conuoluulus Latinis.

Discutit, atque pigram ducit conuoluulus alium.

Caput 136.

Ἐπίκυθος Græcis: Cicer Latinis.

Calfacit, & siccatur cicer, & per caca resoluit
(Præstat energia verò syluestre satiuo)
Spiramenta foras qui macerat intima chymum,
Extenuatque simul, nec non absterget, & alium
Deicit, & menses, lotium, partusque morantes
Prouocat, atque parit flabella, colore venusto
Pingit membra, dein genitalia semina gignit,
Largo præterea distendit lacte mamillas,
Et rapit in Venerem, lichenâque sopit, hydropa
Mulcet, & ictericum, scabiem, renunq̃ lapillos,
Atque pblogosin, ad hæc acrochordones, atque maligna
Vlcera, præterea quæ nostri corporis arcem

Tentant

Tentant. Quin abigit formicas: atque lienem,
 Renes, atque iecur terget, stomachoque domatur
 Agrè, & testiculi scirrhus fugat, atque phlogosin,
 Carcinoma simul, toruamque parotidos iram.

Caput 137.

Ερύσιμον Græcis: Irio Latiniis.

Calfacit & siccatur quod celso vertice quassat
 Irio sub quarto grege & ordine semen, & herba
 Marcida, non autem viridans, coxæq; dolores
 Amouet, ac tuſſim fugat, atque parotida sopit,
 Nec non duritiâ, testisq; phlogosin abercet
 Atque mamillarum, tollitque auriginis iram,
 Nec non demulcet sopitque nefanda venena.
 Quem thoracis habent fluxus, non cassus abibit
 Hinc ope, quin gressum reget hinc ad regna salutis
 Quem torquet cancer, nec spe lactatur inani hinc,
 Ex pulmone volens crassamina vellere tarda.

Caput 138.

Εχιον, Αλκιβιος, ή Αλκιβιαδιον Græcis: Echium,
 Alcibius, & Alcibiadium Latiniis.

Quem furibunda fero laceravit bellua rictu,
 Quæ per humum densos tractu se flectit in orbes,
 Alcibij prodest semen, coxæq; dolori.

Caput 139.

Εκυθρόδανον Græcis: Rubia Latiniis.

Calfacit & siccatur rubia, lotiumque propellit
 Radix, & menses, fœtus, residues secundas:
 E iiij Nec non

Marci Neuiani Gerardimontani

Nec non expurgat renes, iecur, atque lienem,
Quinetiam niueos albos, tormentaque sopit
Lumborum, & paresin mulcet, dirumque venenum,
Nec non regalem fugat, & per cæca resoluit
Spiramenta trucem qui possidet intima chymum,
Tergit prætereamediocriter, atque vigore
Pollet amaroris, nec non acrore superbit.

Caput 140.

Εμπετρον Græcis: Empetrum Latinis.

PHlegma soporiferum, nocuaeque tyrannida bilis
Empetron educit, laticemque propellit inertem.

caput 141.

Επίθυμον Græcis: Epithymum Latinis.

Quo thyma neētuntur cirrus præstare refertur
Quæ thyma, sed vincit maiori hæc dote vigoris.

Caput 142.

Ελάτη Græcis: Abies Latinis.

Quas abies fundit lachrymas arthrytida pellunt,
Et renium lapides, nec non cruciamina lumbi
Mulcent, atque recens vulnus: nam glutine iungunt,
Nec non abstergent sordes, carnemque restaurant.

caput 143.

Ερίνος, ἢ ἰχίνος Græcis: Erinus & Echinus Latinis.

Sistit ocellorum fluxus, & siccat erini
Semen, item reprimat, gustuque redundat acerbo.
Dimos

Dimouet auriculae tormenta ferocia succus.

Caput 144.

Επιπακτίς Græcis: Epipactis Latinis.

Quæ iocur afflictae epipactis tollit & arcet
Morbos, præterea tollit crudele venenum.

caput 145.

Ευφώγιον Græcis: Euphorbium Latinis.

Partibus est teneris Euphorbion, atque flagrascit
Desiccâtque gradu quarto, generâtque phlogosin,
Atque rubore cutem pingit, tergetq; sed æquo
Vberius longè, defœdâtque vlcere membra:
Non est hoc igitur fas vsurpare seorsum,
Quamuis attulerit permultum frugis ad ortos
Ex torpente gelu morbos, si necitur illi
Infrænans aliud. Dolor hepatis atque lienis
Continet hinc gressum, præsens tentare doloris
Hinc licet auxilium capitis ne morte resignet
Lumina, quem vexat stupor, hincce medela paretur
Insuper, & tetricum licet hinc hypochyma leuare,
Ne linquat vitam super hæc qui torpet hydrope,
Spes hinc larga datur, neu debeat ire sub umbras
Quem torquet paresis: super hæc ne abrumpere vitam
Cogatur tremulus, vel in auras vita recedat
Expositi coxæ tormento, neue soporis
Ira prostratus Stygium mittatur ad anmem,
Hinc benè cœpta cadunt. Nec non implere secundos
Inde sinus etiam datur ad peramœna salutis
Regna, cui spasmo charissima vita vacillat,
Et reperire viam quæ reddat blanda salutis

Marci Neuiani Gerardimontani

Regna, cui languent ignazo membra veterno,
Pblegma soporiferum, nimiãque propellere lympham
Hinc licet, atque datur sternutamenta ciere.
Verum qui mandit vel potat largius æquo id,
Haud dubiè Stygias nolens tradetur ad undas.

caput 146.

Ζιγγίβρις Græcis: Zingiber Latinis.

Zingiber ornatur leuius compage tenella
Quàm piper, atque calet generosè, & demit ocelli
Prætere atenebras, coquit insuper, atque veneno
Subuenit, & fermè piperis virtute superbit.

Caput 147.

Ζάδρα, ἢ Ζάδρα Græcis: Zadura Latinis.

Alfacit & marcet bina sub corte zadura,
Quin & amaroris genio decoratur alacri,
Morsum præterea diri serpentis abercet,
Atque venena simul, nec non stabella, dolores
Seu tormenta coli ventrisque, deinde fluores
Alui, præterea vomitum, ac helmynta repellit.

Caput 148.

Ζέαν Græcis: Fermentum Latinis.

Pollet & ornatur gracilis compagine membri
Fermentum, atque foras per cecos mittit biatus,
Et trahit ex alto, nec tentat corpora morsu.

caput 149.

Ηβρυγιόν Græcis: Bryngium Latinis.

Asenus

Mentoris ac Phidiae certissima norma caloris
 Dicitur esse ferè, multò fecundius autem,
 Ceu medici tradunt literis, eryngion aret,
 Nec non instruitur genio vel dote secandi.
 Quinetiam lotium mensesque propellit in haustu,
 Torminaque, & iecoris morbum leuat, atque venena.
 Quin procul hacce minax inflatio stirpe fugatur.
 Quem vel opisthotonus, vel magnus versat & vrget,
 Asserit afflictum radix hæc pota saluti.

Caput 150.

Ἡριγέρων Græcis: Erigeron & senecio Latinis.

Erigeron friget, nec non per cæca resoluit
 Spiramenta parum liquores, atque cruenta
 Sputa dein sedat, iecorisque pathema, phlogosin
 Testis, item stomachi natos ex bile dolores,
 Lumbricosque simul, nec non & vulnera nerui.

caput 151.

Ἡλιόσαρον, ἢ τελεκίονος Græcis: Securidaca Latinis.

Ramulus hedydari semènque vacillat acerbo
 Munere, amaroris genio decoratur, & adfert
 Emolumenta simul stomacho, viscusque repurgat.

Caput 152.

Ἡλιότροπιον Græ. Herba solaris & solsequium Lat.

Herba cui peperit nomen conuersio solis
 Calfacit & siccatur, tergetque, sôcorque propellit
 Phlegma per anfractus alui, bilêmque flagrantem,
 Fætum

Marci Neuiani Gerardimontani

Fatum præterea ducit, mensesq; morantes,
 Nec non sriasim, podagram, luxata, deinde
 Vulnus quod dederit vesano scorpius ictu
 Dimouet. At semen quæ terna luce recurrit
 Aut quarta febrim, nec non acrochordones aufert,
 Formicamq; simul, nec non epinyctida sopit.

Caput 153.

Ἡ δὺοσμος, ἢ μινθὴ Græcis: Mentha Latinis.
 Estque duplex, hortensis & syluestris.

V Estit Lampsaceni pomaria culta, vel agros
 Mentha. Prior constat gracilis cōpagine membri,
 Et per cæca foras mittit spiracula chymum,
 Astringitque simul, nec non calefactat & aret,
 atque repellit, item lumbricos tollit & imbrem
 Sanguineum cohibet, choleraque salacia membra
 Concitat in Venerem super hæc, vomitumq; coerces,
 Auxilioque leuat quem sæuo dente petiuit
 Et rabiosa fero canis ore momordit. Et illinc
 Præterea dio blande potiere salutis
 Littore quem torquent singultus, atque dolorum
 Hinc imploret opem super hæc quem torua laceffunt
 Auricule & capitis cruciamina, luce fruetur
 Illinc præterea quam spisso lacte mamille
 Turgentes angunt, animo sententia surgat
 Hinc etiam abscessus liquidas fugitare sub auras
 Insuper, hincque coli tormenta ferocia cedunt,
 Quinetiam stomachi hinc reuocantur munia lapsa.
 Siccat & extenuat magis hæc quæ canet in agro.

Caput 154.

Θρίλαξ Græ. lactuca La. Estque duplex, sativa et syluestris.
 Surgit

Surgit in Orneathæ regno lactuca, vel arui
 Sede. Prior madidat frigētque sub ordine terno,
 Quin & eryspelas paruum, calidamque phlogosin,
 Atque sitim placat: sed enim caligine cingit
 Lunina, tum verò tenebras offundit ocellis:
 Nec non & placidam vigilantia membra quietem
 Suadet inire, dein stomachum firmamine donat.
 Præterea largo distendit lacte papillas,
 Et releuat stomachi fastidia tetra ciborum.
 Semen vana fugat noctu simulachra Diones,
 Atque gonorrhœan cohibet, Venerémque coerces.
 Pollet amaroris genio syluestris, & alget
 Dicta languidius, madidatque supinius, vndam
 Prolicet hæc aluo super hæc, epicauriæque sopit,
 Argemâque ablegat, nec non caliginis vmbra:
 Ducit præterea menses, afflatque sopore
 Membra dein, super hæc lenit tormenta dolorésque,
 Et quam ferali scelerata phalangia plagam,
 ac quod tabificus vesano scorpius icctu
 Molitur vulnus. Cohibet simulachra Diones,
 Atque gonorrhœan semen, Venerémque coerces.

caput 155.

Θύμβρα Græ. Thymbra, satureia, & cūnila La.

Pbet in Orneathæ regno satureia, vel arui
 Sedibus. Hæc thymo par esse refertur, at isthæc
 Debilior, quamuis tentigine membra titillet
 Gnauius, in Venerem rapiatue salacia membra.

Caput 156.

Θάλιτρον, ἢ θαλίτρον Græcis: Thalictrum & thalietrum Latinis,

Siccit,

Marci Neuiani Gerardimontani

Siccat, nec morfu diuexat membra thaliëtrum,
Atque cicatricis dono compingit & vnit
Vlcera, quæ longo iam tempore membra grauauerunt.

Caput 157.

Θαλασσομέλι Græcis: Thalassomeli Latinis.

Porrò thalassomeli dicunt purgare viritim,

Caput 158.

Θαλάσσιον ὕδωρ Græ. Aqua marina Latinis.

Lympha marina calet, nec non desiccatur, & acri
Pollet energia, tergeturque, deinde resoluit
Per cæcos abitus, trahit insuper, atque propellit
Pblegma soporiferum, neruique tyrannida mulcet,
Pruritusque, simul lentes, tumidasque papillas,
Tormina: lichenem, capitis tormenta, grauemque
Auditum, & scabiem, nec non hydropa deinde
Liuores tollit, gelidisque doloribus obstat,
Serpentumque simul gelidos tremulosque coerces
Morsus: at potu stomacho dispendia conflat.

Caput 159.

Θυμοξάλμη Græcis: Thymoxalme Latinis.

Porrò thymoxalme proritat pblegma per alui
Ductus, præterea stomachum fulcire refertur
Articulig, simul tormenta ferocia pacat.
Quin procul inde minax inflatio tetra fugatur.

Caput 160.

Θειον Græcis: Sulphur Latinis.

Calsas

Calfacit & siccat sulphur, dein parte tenella
 Constat, & ex alto trahit, & per caeca resoluit
 Spiramenta truces humores, atque proterui
 Serpentis morsum, lichena, corizan, & alphas,
 Ictericumque simul, riuosque cruore madentes,
 Nec non asthma, lepram, scabiem, podagraeque tumultum,
 Atque vngues scabros, pruritus, atque catarrhum,
 Sudoremque, dein tabo seu pure redundans
 Sputum, praeter ea partus remoramina tollit,
 Auditumque grauem sarcit, tussique medetur,
 Nec non contusas aures compefcit, & altum
 Letbargi rumpit somnum: sed corpora scdat
 Ulcere, quam ius est si diutius extima tangat.

Caput 161.

Θύμος Græcis: Thymus Latinis.

Ordine sub terno calefactat & aret Hymetti
 Parca germen api fruticās, secat insuper. Haustus
 Menstrua, lumbricos, fœtus, lotium, atque secundas
 Elicit, & bilem, & pituitam ducit, & acrem
 Proritat saniem, tormentaque sopit ocelli,
 Ischiademque, sub hæc hypochondria tensa stabellis,
 Thoracemque, dein latus, atque virilia membra.
 Hinc pete suppetias, dum creber anhelitus artus,
 Oraque sæpe quatit, vexatque arthritidis ira,
 Atque podagra ferox, ophthalmia, lapsus & error
 Mentis, itemque metus nigranti ex bile profectus,
 Vesicæque simul morbus, caligōque ocelli.

caput 162.

Θλάσπι Græcis: Thaspi Latinis.

Thla.

Marci Neuiani Gerardimontani

Thlaſpios exurit ſecatq; ſub ordine quarto
 Semen, tollit idem tardi remoramina menſis,
 Et quo more ferox amitam ſub Tartaramiſit
 Claudius Iliadum rector, per guttur & alui
 Anfractus bilem deducit, & embryon alma
 Priuat luce, ſuam rabies inſana Neronis
 Glabri quod neptim ſcelus attentare coegit,
 Cum tot abortiuſ ſecundam Iulia vuluam
 Solueret, & patruo ſimiles effunderet offas,
 Nec non abſceſſus torquentes intima rumpit,
 Iſchiadiſque ſimul tormenta ferocia mulcet.

caput 163.

Θεΐα Græcis: Thapſia Latinis.

Calſacit eximiè, nec non per cæca viritim
 Thapſia crudeles mittit ſpiracula chymos,
 Et trahit ex alto ſœliciter, atque madoris
 Excrementitij plus iuſto labe redundat,
 Acrorisque valet genio. Ex radice coactus
 Liquor, vt & radix, vomitu depellit & aluo
 Bilem flagrantem, roſeòque micantia rore
 Flumina compeſcit, nec non eliminat aſthma,
 Atque veuſta ſimul lateris tormenta coeracet,
 Nec non articuli, pedis, ac pulmonis: & auferit
 Sugillata ſimul, neuoſque à ſole proſeotos,
 Phymaque dirumpit, nec non præputia ſarcit.
 Per te Stella maris, nitidi quæ pluſtra Boôte
 Albo vincis equo, miſeris & pertus & ara:
 Per te nate Dea quaffans Stygiamque paludem,
 Tartareumq; chaos, rabidis Phlegetontaq; lymphis.
 Cuncta per Elyſiæ rutilantia numina ſedis

Obſer

Obscuro & obtestor, quibus exagitauerit olim
 Tisiphones atræ furijs, æstroque furentum
 Eumenidum Pharias omnes vesania mentes.
 Ut Clotho vani perneuit stamen Osyris
 (Heu pudor, heu pietas illis incognita sacris)
 En sibi persuadent bouis hunc in pectora condi
 Æstiferæ populus Mareotidos, atque colendi
 Mnemosynen regis magno succensus amore,
 Thuricremis animal mutum dignantur acerris.
 At verò postquam certos transegerit annos
 Fonte sacerdotum mergunt, aliudque requirunt
 Cornibus egregium niueis Latoidos instar
 In villo dextri lateris, quin donec id ipsum
 Reppererint, mæstis feriunt vlulatibus astra,
 Plangere nec cessant sua duris pectora palmis,
 Et caput ad viuum (quæ tanta procacia) tendent.
 Si, quibus imposuit nomen vulpecula sagax
 Dicto te similem reddant glabreta popello,
 Commoditatis habes permultum hinc ipsa fugandi.

caput 164.

εἰς μὲν Græcis: Lupinus Latinis.

CAlfacit & siccatur, nec non per cæca resoluit
 Spiramenta truces chymos, tergetque lupinus
 Qui per culta nitet Dryadum pomaria flore,
 Cuius marorem non exiit vnda: nec atro
 Membra petit morsu. Scabiem nauosque farina
 Summouet, & partus mensesque propellit, & alphis
 Competit, atque necat lumbricos, atque lieni
 Confert, ischiados super hæc tormenta refrænat,
 Liorémque simul, nec non anthracæ coercet,

F   Vlens

Marci Neuiani Gerardimontani

Vlcus præterea tollit, strumisque medetur,
Gangrænamque fugat super hæc, mulcétque phlogosin,
Tum verò capitis manans eliminat vlcus.
Hæc eadem præstat decoctum. Dulcis ab imbre
Quo fuit imbutus verò, spelæa meatus
Obstruit, atque agrè stomachi virtute domatur,
Contrahit & crassos idem crudosque liquores.
Vincit energia dictum qui frondet in agro.

Caput 165.

Θυμελάρα Græcis: Thymelæa Latinis.

Membra petit morsu thymelæa, superbit & acri
Gustu, quàm deceat super hæc impensius vrit,
Oraque vasis item reserat, dein lumine cæli
Fraudatur partum, & stomacho dispendia constat,
Pblegma soporiferum dein exigit, atque flagrantem
Proritat bilem, laticemque propellit & effert
Alio, nilominus longè generosius æquo,
Sudoremque mouet. Simili virtute superbit
Semen, quod Gnidius vocitatur coccus ab omni
Vatis Marmarini diatriba nomine Græco.

Caput 166.

Ἰξὸς Græcis: Viscum Latinis.

Calfacit, & nocuum per spiramenta liquorem
Cæca fugat viscum, dein emollire refertur:
Extrahit ex alto super hæc vehementer: idemque
Maturat: verùm plus iusto labe madoris
Excrementitij fædatur, idemque vigore
Pollet amaroris minus, atque superbiat acri,
Nec non

Nec non eminuit splenem qui turgēt, & vngues
Eijcit, abscessus super hæc profigat, & vlcus
Tollit quod longo iam tempore membra grauauit.

caput 167.

Ἰορ μίλαρ, ἢ πορφύριον græ. Viola nigra & purpurea L.

CVius Agenoreo tristatur acumen ab ostro
Sub bina violæ folium statione madescit,
Ordine at in primo friget, capitique dolores
Quos inuexerunt æstus, calidamque phlogosin
Amouet, & lenit stomachum feruoribus ægrum,
Blandam præterea tibi suadet inire quietem,
Et tormenta fugat lateris, bilēque propellit,
Scabritiēque simul salebrosi tramitis aufert,
Atque sitis rabiem liquidas diffundit in auras.

caput 168.

Vt violæ matronales Fuchsi cum Græ. tum La. fuerint
appellatæ, in dubio apud eruditos est etiamnum.

Quæ matronarum decorant per amœna vireta
Calfaciunt valdè violæ, gnauōq; redundant
Acroris genio, menses lotiumq; propellunt
Insuper, & pellunt per spiramenta liquores,
Extenuantq; simul, conuulsis deinde medentur,
Sudorēque mouent, orthopnœang; repellunt.

Caput 169.

Ἰδæα ἰσὶα Græcis: Idæa radix Latinis.
STyphos ingenio radix Idæa superbit
Valdè, proin fluxus vteri compescit, & alui
F ij Proa

Marci Neuiani Gerardimontani

Profluuium cobibet, dein intestina cruenta,
Nec non sanguineo sputum liquore madescens,
Præterea quauis fluxum de parte scatentem.

caput 170.

Ἴππομάραθρον Græcis: Hippomarathrum Latinis.

PRolicit vrinae fluxus prægrande marathrum,
Menses præterea ciet, atque profusus aret,
Quam quod Hamadryadum viridaria culta suauis
Complet odore, dein manantia flumina sistit
Alui, quinetiam lapides confringit, & adfert
Auxilium diræ serpentis dente petitis,
Nec non ictericum volucres diffundit in auras.

caput 171.

Ἴσῶυρον Græcis: Isopyrum Latinis.

DOtibus ornatur mistis isopyron, amara
Pollet energia, leuiterque redundat acerbo
Munere, præterea secat, & deterget, idemque
Demulcet tuſſim, sputumque cruore madescens.

Caput 172.

Ἴπποφαῖς Græcis: Hippophaes Latinis.

PHlegma soporiferum, nocuæque tyrannida bilis
Hippophaes purgat, laticemque propellit ab aluo.

caput 173.

Ἴππῆσις Græcis: Equisetum Latinis.

Siccat cum primis equisetum ritè, nec atro
Membra petit morsu, styphsisque vigore redundat,
Pollet

Pollet amaroris genio super bæcce. Coercent
 Hinc quoque plus æquo manantia flumina vulvæ
 Gressum, & parta quies erit hinc ex nare liquorem
 Stillanti roseum, nec te sententia fallit
 Hincce dysenteria furias inhibere volentem.
 Hoc nullum veniet super hæc presentius vllum
 Presidium ventri fluitanti. Tussis & asthma
 Hinc procul aufugient super hæc, matamque tenebis
 Hinc quoque fracturae, nec non hinc maxima cedent
 Vulnera, præterea guttis resperfa cruentis:
 Quinetiam urinae lotijve moramen abibit,
 Enterocelarum dein ira fugabitur illinc.

Caput 174.

Ἰβηρίς, καὶ Ἰβηρικὴ, ἀργιὸν ἀπομορῶν, ἢ λεπίδιον
 Græcis: Iberis, agreste nasturtium & lepidium Lat.

Viribus (vt referunt) nasturti pollet Iberis.

caput 175.

Ἱερὰκιον Græcis: Hieracium Latinis.
 Estque duplex, maius & minus.

FRigent: & genio præstant hieracia styphsis
 Segniter, atque fugant nebulas caligine cincti
 Luminis, & morsum stomachi, stomachumque flagent
 Plus nimio mulcent, nec non quod scorpius ictu
 Vulnus adegit atrox, diramque phlogosin abercent.

Caput 176.

Ἰος Græcis: AErugo Latinis.

ACroris genio decoratur, itemque resoluit
 Per cæcas latebras ærugo, & carnis hiulcæ
 F iij Molem

Marci Neuiani Gerardimontani

*Molem consumit, nec non absterget, atroci
Verò membra petit morsu, leprisque medetur,
Et syringa fugat super hæc, callosque nomasq.*

Caput 177.

Ἰὸς σιδῆρος. Græc. Rubigo ferri & ferrugo Latinis.

*STYPSIS energia ferrugo præstat, & ignes
Præterea sacros, vterique fluenta coerces,
Exanthema simul fugat, atque pterygia mulcet,
Atque glabreta quibus toto celeberrima mundo
Vel captis visu posuit vulpecula nomen
Amouet, & fulcit gingiuas, atque tumorem,
Qui tenet vnguiculi radicem pellit, & arcet
Condyloma, dein podagræ tormenta. Sed vnda
Quæ ferrum candens restrinxit sæpe, lienem
Depellit durum, nec non respersa cruore
Intestina, dein choleram: stomachumque refulcit,
Nec non celiacen liquidas diffundit in auras.*

Caput 178.

Ἰσάτις Græcis: Isatis Latinis.

*NECIT isatis agrum, vel florea regna Priapi.
Pollet amaroris genio, stypsisque superbit
Dotibus hæcce, dein profusè siccatur, atroci
Nilominus minimè diuexat corpora morsu,
Grandia, quæque madent roseo liquore deinde
Vulnera committit visco, & tubercula sanat.
Hinc in luce moras etiam sperare licebit
Maiores nimium sacro languentibus igne, &
Ne tacitas Erebi sedes Orciq; profundi*

Luri

Lurida regna petant, Lethesque ferantur ad undas
 Quos herpes voluit, nimioque putrore madescens
 Ulcus, quosque tenet peruersum, quosque fluenta
 Sanguinis exercent, datur hinc medicina salubris,
 Hinc etiam cursus datur ad penetrabile salutis,
 Ulcera quem torquent phagedenica, seu a tumorum
 Hincque pedes retrahunt etiam commercia seuos.
 Sed quæ nequit agrum, generosius aret, & atro
 Corpora diuexat morfu, nimiumque putrorem
 Gnauius è medio tollit, splenisque querelam,
 Quæ fit ab infarctu placat: sed inutilis ipsa
 Quæ dixi reliquis vitijs memoratur haberi.

Caput 179.

Iris Græcis: Salix Latinis.

Desiccet folium salicis floresque viritum,
 Nec tamen inuiso prædatur corpora morfu,
 Nec nihil astringit, committens glutine vulnus
 Quod roseo madidat liquore. Fugamque capebit
 Hincce podagra ferox, vitales carpsit auræ
 Hinc itidem cuius conuoluulus intima torquet,
 Quin sopor hinc etiam dulcis complectitur artus.
 Præstat idem cortex, sed enim generosius aret
 Hisce. Cinis verò crepitante profectus ab igni
 Clauos, & callos fugat, & myrmecian aufert.

Caput 180.

Iris Græcis: Iris Latinis.

Ordine sub terno siccatur, caletque secundo
 Iris, & absterget, nec non per cæca resoluit
 F iij Sris

Marci Neuiani Gerardimontani

Spiramenta truces qui iactant intima chymos,
 Inciditq̄ simul, nec non maturat. In hauſtu
 Pblegma ſoporiferum nocu. eꝗq̄ tyrannida bilis
 Elicit & menſes remorantes promit, & iētus
 Reptilium, & ſplenis morbos fugat, atque rigorem,
 Et conuulſa ſimul pacat, tuſſimque coeracet,
 Suppetiasque venit cui rarus pectora duro
 Feſſa miniſterio mulcet, reparatque labori
 Somnus, & extenuat craſſamina lenta ſcreatu,
 Atque gonorrhœæ manantia flumina ſeſtit,
 Inq̄ fugam vertit miſerandi torminis iram.
 Impoſitu verò patulæ ſyringis hiatum
 Amouet, atque ſinus etiam, pariendo nouelli
 Tegminis augmentum, dein vlceris ora refarcit
 Panda, & præterea capitis tormenta propulſat.
 Neuus quem genuit rapidi veſania ſolis
 Thymbræum de iubar validum, ſtrum. eꝗq̄ proterua,
 Nec non durities referunt veſtigia retro
 Inde. Sed iſchiadis chyſter conamina frangit.
 At verò reſerat fotu ſpiracula vuluæ.

Caput 181.

Ἰπποσίλιον Græ. Hippofelinum & olus atrum La.

Ordine ſub bino caleſcēt at grande ſelinum,
 Siccans in terno generoſè. Semen in hauſtu
 Nec non & radix lotium menſeſque propellit.

Caput 182.

Κίρσιον Græcis: Cirſium Latinis.

Cirſion humectātque caletque ſub ordine primo,
 Varicis hæc etiam tormenta ferocia lenit.

Caput

caput 183.

Κασσωδά Græcis recentioribus: Cassutha Latinis.

Ordine sub primo cassutha calefcit, & aret
Sub bino, tergit super hæc, styppisq; vigore
Segniter instruitur, gustuque ornatur amaro
Nonnihil, in farctu iecur expedit atque lienes,
Vrinamque mouet, nec non auriginis iram
Sedat, & educit bilem promitque per aluum,
Et placat febrim puerilia membra tenentem.

caput 184.

Vt caltha Græ. fuerit appellata, in dubio apud eruditos est etiamnum.

Calfacit & siccatur, nec non decoratur amaro
Gustu: dein leuiter dulci, residensque secundas
Elicit, & menses, nec non cruciamen acerbum
Dentis caltha procul volucrem diffundit in auram.
Flos verò crines rutilos flauedine reddit.

Caput 185.

Καρυόφυλλον Græcis: Caryophyllum Latinis.

Semina quis nomen folium nucis indidit acri
Dote valent: gustu dein exornantur amaro
Segniter, exiccantque calentque sub ordine terno
Fermè, dein vires lapsas & munia lapsa
Cordis restituunt, compendia magna deinde
Constant & pariunt iecori stomachoque, fluores
Alui præterea frænant, nubemque coercent
Luminis, atque oculos tenebrarum carcere nigro
F v Soluunt

Marci Neuiani Gerardimontani

*Soluunt eximiè, dein argema luminis arcent,
Atque pigros acuunt etiam lentosque maritos.*

Caput 186.

Vt caryophyllata cum Græ. tum La. fuerit appellata, in
dubio apud eruditos est etiamnum.

Qua verò dicti latè diffundit odorem
Seminis herba calet siccatur, sub ordine bino,
Per cæcos etiam fugat & depellit hiatus,
Extenuatque simul, nec non astringit, & atro
Liberat infarctu, laterisque ferocia demit
Thoracisque simul tormenta, colique dolores,
Quos si abella trahunt ac frigora, sedat, & aufert
Enterocelarum tormenta, premitque fluores
Vulvæ: sputa dein roseo madidantia nymbo,
Intestina simul roseo respersa liquore
Sistit, & amandat virus rabiemve veneni,
Cæliacæ etiam depellit, agitque morantes
Præterea menses, internaque vulnera tollit.
Quin & odoratu cerebrum fulcimine donat.

Caput 187.

κίσσορ Græcis: Betonica vel potius Veronica La.

Veronica folium secatur, & calefactat, & aret,
Quin & amaroris genio decoratur: & acris
Pollet energia moderatè, soluit & aluum,
Et ciet vrinam super hæc, mensesque propellit.
Hinc etiam diras habeat sententia mentem
Serpentium plagas & tetra venena domari:

Ne pos

Ne ponat vitam rabies quem iactat & haurit
 Coxæ, præsidium licet hincq; parare salubre,
 Hystericisque simul datur hinc euadere mortem,
 Hincq; fugam texunt super hæc resperfa cruore
 Sputa, reducuntur super hæc à morte nefandis
 Ictericis furijs torpentes inde saluti
 Redditur hinc etiam quem cœpit magnus, hydropsq;
 Et furor, & lapides renum, tormentaque splenis.
 Hinc accedit item permultum frugis acerbos
 Tollere conanti renum iecorisque dolores
 Vesicæq; simul, nec spes ostendit inanis
 Hinc se rupturam cupienti demere, lucem
 Ne linquat morbis vteri matrona fatbiscens
 Hincq; medela venit, quin hinc è corpore migrat
 Spasma, dein tabo seu pure screatus inundans,
 Hinc etiam stomachi ratione iuuatur eadem
 Coctio, prætere a cibus hinc in ventre moratur,
 Nec non hinc thorax etiam tergetur, & hepar,
 Pulmoz, dein ructus acidi hinc sparguntur in auras.

Caput 183.

καπνός Græcis: Fumaria Latinis.

Calfacit at bino fumaria & ordine siccata,
 Ceu memorat lumen Germani Fuchsius orbis,
 Et leuat infarctu iecur, atque recolligit ipsum,
 Bilem prætere a lotio vel sede propellit.
 Quinetiam remouent nebulas caligine mersæ
 Luminis & clausi tenebrarum carcere nigro
 Rore fruiscentes tuso, lichenaq; mulcent.

Marci Neuiani Gerardimontani

caput 189.

Καρδαμύς Græcis: Nasturtium Latinis.

Astuat in quarto nasturti semen & aret
Ordine, decidui prohibetq̄ glabreta capilli,
Nec non & menses proleſtat, idemq̄ lienes
Eminuit, lepramq̄, ædemaq̄, sopit, & aluum
Turbat, itẽmque fauos, lichena, trucẽmque phlogosin,
Ischiadosque minas, anthracaq̄, deinde venenum
Pacat: & helmyntes, partumq̄ necare refertur.

Caput 190.

Vt centummorbia cum Græ. tum La. fuerit appellata,
in dubio apud eruditos est etiamnum.

Herba cui centum peperere pathemata nomen
Siccatur, & eximia styphsis virtute superbit,
Glutine præterea committit vulnera quæuis,
Ulceraque, & stabilit ventrem, vuluæq̄, refrenat
Fluxus, atque alui, nec non resperſa cruore
Intestina premit, sputumque cruore madescens.

Caput 191

Κύανος Græcis: Cyanus Latinis.

Friget, item reprimat cyanus, pacatq̄ phlogosin.

caput 192.

Κυνοράμη ἢ κυνία Græ. Brassica canina Lat.

Phlegma soporiferum cynocrambe ducit, & vndam
Per ductus alui, nocuæq̄ tyrannida bilis.

Caput

caput 193.

Κορωνόπος Græcis: Coronopus Latinis.

Porrò coronopodis radix astringit, & aret,
Nec non cæliacen liquidas diffundit in auras.

caput 194.

De cynoglossò officinarum.

Κυνόγλωσσον officinis: lingua canina La.

Ordine sub bino siccatur frigitque canina
Lingua, per id tēpus doctum quam turma tonātis
Marmarini nouit melius, sanātque catarrhos,
Atque gonorrhæan, nec non respersa cruore
Intestina simul, morboque renititur axe
Nomen ab Hispano qui traxit, & vlcera quæuis!
Vulneraque ablegat, morbosque à fluxibus ortos.

Caput 195.

Καλαμος ἀρωματικός Græcis: Calamus aromaticus & odoratus Latinis.

Siccatur odoratus calamusque caletque secundo
Sub grege, dein tenera membri compage redundat
Segniter, astringit leuiter, minimoque superbit.
Acroris genio, mensēsque propellit inertes
Vrinamque simul moderatè, & lenit hydropem,
Nec non disruptis medicatur, itemque phlogosi
Qua genitale solum languet, renumque querelas,
Præterea stomachi, & iecoris, tussimque refranat.

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 196.

καλαμος φραγμιτιος Græcis: Calamus & can-
na vallis & sepiaia Latinis.

Vallis cannae radix è corpore tala
Vellit: & absterget cumulatè, atróque dolori
Coxarum prodest, luxatáque membra coercet,
Ignes præterea sacros, aliásque phlogoses.
Quinetiam folium viridans absterget, & aufert
Colluuiem sordis. Calefactat in ordine terno
Desiccátque simul flagrante crematus ab igni
Cortex, & gracili compage viriliter idem
Præstat, & humorem per cacos mittit hiatus
Acriter, atque parum terget, glabretáque sedat,
Quis ob vafritiem toto celeberrima mundo
Vel captis visu posuit vulpecula nomen.

Caput 197.

κακαυος ή κακαλία Græ. Cancanus & cacalia La.

Radix qua terræ genitricis ab vberè fugit
Cancanus instruitur crassa compagine membri:
Nec non exiccat moderatè, eademq; meatus
Corporis obducit, nec morsu membra fatigat,
Scabritiemq; simul salebrofi trauitis aufert,
Tussim præterea liquidam diffundit in auram.

Caput 198.

καγκαμου Græcis: Cancamum Latinis.

Cancamum infarctu leuat, & detergit, & asthma
Dimouet, atque pathos comitia rumpere suetum,
Den

Dentis præterea tormenta ferocia lenit,
Atque cicatrices oculi, tenebrâsque coerces,
Nec non gingivas nimio liquore tumentes
Exuit, atque ciet menses, splenique medetur,
Extenuatque simul lentos abdomine pingui.

caput 199.

κασσία ἢ κασία Græ. Cassia & casia Latinis.

Cassia desiccâtque calêtque sub ordine terno,
In primis etiam gracili compagine præstat,
Nec non acroris virtute superbit alacri,
Stypsis energia leuiter quoque pollet: & aufert
Per cæcos abitus, nec non incidit, & addit
Robur visceribus, mensesque propellit inertes
Urinamq; simul, tenebrisque medetur ocelli,
Renum præterea morbos, & tarda sopore
Vipera quam dederit plagam, cunctâsque phlogoses
Internas abigit, reserans spiracula vuluæ.

Caput 200.

κασσία ἢ κασία μέλαινα Græcis recentioribus: Cassia & casia nigra Latinis.

Pulpa nigra cassiæ primo calefactat & huius
Ordine, quin etiam fauces thoraciq; lenit,
Nec non turbiduli cœnum proffigat & aufert
Sanguinis, atque ciet lotium, renumq; lapillos
Tollit, eryspelas dein amouet, atque phlogosim, &
Pblegma soporiferum purgat, bilemque flagrantem
Prolicit, idque citra noxam, bilemq; restringuit.

Marci Neuiani Gerardimontani

caput 201.

Κικιν, ἢ κρότων Græcis: Ricinus Latinis.

Calfacit & siccatur bina sub classe ricinus.
Spargit & absterget semen: commercia bilis
Commansum ducit, nocueque tyrannida lymphæ,
Nec non ignaui commercia phlegmatis arcet,
Gutturæ per vomitum depromens quippe vel aluo.
Sed cui marcidulus Titan exordia præbet
Amouet impostum maculam, varoque medetur.
Quem tumor incessit, versatque phlogosis ocelli,
Eia age, in hoc omnis spes inclinata recumbat:
Quem sacer ignis habet, quin illinc tuta capeßis?
Hinc tibi namque fluit perdendi copia morbi:
Quam turgens agitat, mouet, absomitque papilla
Hocque authore licet sub tecta venire salutis.
Præstat & hæc folium, sed enim dilutius isto.

caput 202.

Κανναβις Græcis: Cannabis Latinis.
Estque duplex, hortensis & syluestris.

Cannabis arua tenet quæ non rimatur adunca
Buris, quæque domat peracutus vomer aratri.
Calfacit & siccatur non segniter. Hincque comesto
Semine cum primis lepidè genitura fugatur,
Præcipitantque moras stabella nefanda. Dolorum
Nubila frenantur spumantibus ora lupatis
auriculæ, viridi pressa de semine lymphæ.
Si ferus exhibeat tibi forte negotia multa,
Illudatve tumor, peredatque phlogosis, & angat
Tofus & infestet nec non emaceret artus,
Ex r. 48

Ex radice feras gressum sub tecta salutis.

Caput 203.

Κολοκυνθίς Græcis: Colocynthis & cucurbita syl-
nefris Latinis.

Calfacit & siccatur colocynthis in ordine terno,
Nec non phlegma, dein bilem, ramentaque promit
Et lymphas aluo, nec non thoraca, cerebrum,
Pulmonemque simul, nervosque repurgat, & iram
Dimouet ischiados, paresinque, scotoma, dolorem
Qui caput & renes iam diudum voluit, & asthma,
Seuitiémque coli, & magnum, tuſsimque vetustam, &
Spasnum, præterea podagram, dentisque dolores:
At noxæ est stomacho, partumque necare refertur.

Caput 204.

Κέρασος Græcis: Cerasus Latinis.

Gymmi quod liquido cerasi de corpore manat
Evoluit veteris Mæandro tuſſis anhelum
Pectus, & exoluit Stygijs immersa tenebris
Lumina, torpentem super hæc inuitat orexin
Exacuens stomachum, corpusque nitore venustat,
Succurrit que simul quando fremit ore cruento
Scrupulus, atque premit sæuum ditione lapillum.

Caput 205.

Vt cruciata cum Græ. tum Lat. fuerit appellata, in
dubio apud eruditos est etiamnum.

Ordine sub terno flagrat, sed corte secunda
Desiccatur radix cruciatæ, soluit & atro

G

Cera

Marci Neuiani Gerardimontani

Corpus ab infarctu, sordesque repurgat & aufert,
Nec non incidit præclare, spasmodique tollit
Quique latus iactant commercia tetra dolorum,
Nec non helmyntbas, vulnus, diramque gblogosin
Luminis, & casum, miserandaque vulnera dira
Serpentis, lotij fletusq; moramen, & alphas,
Crassamènque simul thoracis, itemque caducum,
Nec non rupturam, stomachumque iecurque labascent.

caput 260.

Κορίαννον, ἢ κόριον Græc. Coriandrum Latinis:

CAlfacit & friget: tum verò dote viritim
Pollet amaroris coriandrum, segnius autem
Stypsius instruitur genio, per cæca liquorem
Spiramenta foras super hæc propellit, & arcet
Colluuiem sordis, nec non compage tenelli
Membri constat, item strumas, herpeta, pblogosin
Testiculi sopit, nec non epinyctides aufert,
Atque anthraca simul, super hæc tubercula sedat,
Et sacros ignes. Genitalia semina verò
Semen alit, pellens animalia ventris, idemq;
Largius atque decet iustoque diutius haustum
(Ne nutes) mentem cæcis erroribus implet.

Caput 207.

κληματὶς δαφνοειδὴς Græcis: Clematis
daphnoides Latinis

CLematis exiccat daphnoides, atque viritim
Pollet amaroris genio, nec membra laceßit
Morsu, quinetiam decoratur dote supina
Stypsius

Styphios, ac vulvæ tormenta propulsat, & alui
 Profluuium sistit, dein intestina cruenta
 Frænat, & amandat tormenta ferocia dentis,
 Et plagam pecoris quod densa volumina torquet,
 Attollitque minas, & sibila colla tumescit.

Caput 208.

καρδάμωμον Græcis: Cardamomum Latinis. Videtur
 autem ita appellari, tanquam ἐκ τῆσ καρδίας νο-
 μίζόμενον καρδάμωμον. Est enim Cardia vrbs Thraciæ,
 & ex Bosphoro optimum etiam aduehi cardamomum,
 author est Dioscorides.

S Emen cui peperit Rheseia Cardianomen
 Acroris genio valet, & calefactat abundè,
 Quin & amaroris leuiter virtute redundat,
 Nec non eximium latè diffundit odorem,
 Detergetque simul, nec macerat vlcere corpus,
 Tormma, lumbricos, lapides, tuſſimque repellit
 Insuper, & vulſis ruptisque medetur: & iētum
 Cunctæ serpentis, pareſin, lumbique dolores,
 Atque dysuriam, & comitia rumpere ſuetum
 Delinit morbum, renuq; pathemata mulcet:
 At viuos partus fraudatur lampade ſolis.

Caput 209.

κιννάμωμον ἢ κινναμωμον Græcis: Cinnamomum,
 cinamomum, & cinnamum Latinis.

C Innama calfaciunt ſiccantq; ſub ordine terno,
 Cum primis etiam gracili compage vigescunt,
 Nec non extenuant tergentque, coquantque, deinde
 Menſes & lotium ducunt, partuſque morantes,

Marci Neuliani Gerardimontani

Et cutis emendant næuos, tuſſique medentur,
Et renum vitijs, nec non caliginis vmbrae,
Hydropemq̄ ſimul tollunt, & cuncta venena,
Serpentumq̄ fugant plagas, fluxusque coercent.

Caput 210.

Καρπίσιον Græcis: Carpeſium Latinis.

Viribus ornatur cum pbu carpeſion iſſdem:
Gnauius id verò tenera compagine membri
Pollet, & infarctum magis omnia viſcera ſoluit,
Et mouet vrinam, lapidèſque refringit & effert.

Caput 211.

Κράμβη ἡμερος Græcis: Braſſica ſatiua Latinis.

Quæ vario Dryadum pingit viridaria flore
Braſſica deſiccaturque caletque ſub ordine primo,
Quin & amaroris genio vacillat, & acri,
Præterea leuius iuſto per cæca reſoluit
Spiramenta foras qui conſicit intima chymum,
Nec nihil aſtringit, commit tens glutine vulnus.
Inde fugam celerant itidem ſcelerata tumoris
Tædia, ne poſſint animam ſacer ignis & herpes
Fundere concipias hinc ſpem, & fiducia vocem
Quæ perit atque iacet languore ſepulta ſtet huius
Auxilio ruruſ ſarcirier, atque ruina
Inde œdema trahit ſuper hæc, & tetra phlogoſis,
In melius ſuper hæc referuntur & inde lienum
Sæuæ durities, nec ſpe fruſtratur ocelli
Sperans inde ſui tetricas inhibere tenebras.
Crapula quem iactat, nec uon epinyctides vrgent,
Inde mee

Inde medela fluet, spe non frustraberis inde
 Insuper, & blandis hygieæ appelleris inde
 Regnis quem pascit phagedæna, salusque paratur
 Ulcera quem voluunt cacœthæ, longius inde
 Ne grassentur item cohibebis damna capilli.
 Semen verò cutis maculam depellit, & aufert
 Cœliaces questum. Remorantem cyma propellit
 Urinam. Succus remorantia menstrua ducit,
 Aluum præterea mouet, & quæ sorde redundant
 Ulcera, quæque diu laniarunt membra coercet,
 Et purgat cerebrum, nec non cruciamina seua
 Dimouet articuli, tormentâque seua podagræ.
 Iuppiter omnipotens ad sidera laude togatos
 Ferre volens ciues, Troiam delere superbam
 Concessit diuis, nec enim potuere phalanges
 Atque rates Danaûm, sed nec Laertius heros
 Nobilis ingenio, nec equi fabricator Epeus,
 Nec Simon ille dolis instructus, & arte Pelasga:
 Namque licet blandis superaret Thaida verbis,
 Non ita pondus habet, quamuis per numina cœli
 Deieret, ac genium, dextramq; deosque penates.
 Ergo duos pelagi Feronia luno dracones
 At Tenedo versus Sygeia nare iubebat
 Agmina, nec Priami quemuis de gente ruentis
 Inuolitare, quasi pœnas luat improbus vnum
 Laocoonta, suas, vel eo genitore creatos.
 Vt loca Troiugenûm tenuerunt plœna, Tonantis
 Corripuere duo Nisyraei pignora mystæ,
 Atque patrociniò genitoris adesse petentis
 Membra ligant spiris, & rictu inmane cruentant.
 Bellua quem similis furioso dente petiuit,
 Nec non tabifico feralis vipera rictu,

Marci Neuiani Gerardimontani

Hinc vocet auxilium, nam victor abiuerit illinc.

Caput 112.

κράμβη θαλασσία Græcis: Brassica marina Latinis.

Brassica quæ raucum vel surdum littus inumbrat
Aicroris pollet genio vehementer, & vnam
Cum primis etiam cumulatè detrahit aluo:
Sed non parua tamen stomacho dispendia constat.

Caput 213.

κρίνον ἢ λείγιον Græ. Liliū & rosa Iunonia La.

Lilia subueniunt capiti quod frigore tardo
Languet, odoratu. Folium radixq; supinè
Mollit, & absterget, coquit, & desiccatur: at illud
Hac verò absterget socordius: hincq; trabentes
Hæce moram ducit menses, læpræq; medetur,
Tollit præterea scabiem, rugasque seniles,
Alphos præterea fugat, & propulsat achores,
Nec non testiculi premit atque phlogosin abercet,
Et plagam pecoris quod inundat labe veneni.
Radix & folium pulchrè medicantur adusta,
Nec non durities vteri. Flos membra nociuo
Nequicquam peredit morfu, per cæca resoluat
Spiramenta foras licet, & mollire feratur.

Caput 214.

κολοκύνθα Græcis: Cucurbita Latinis.

Ordine sub bino madet, atque cucurbita friget,
Et fugat abscessus, ædemæque siue tumorem,
Feruentemque simul calidamque phlogosin abercet,
Atque

Atque sitim placat, tum verò leniter aluum
 Deicit Ast. agrè stomachi virtute domatur
 Cruda, dein stomachum plus æquo sumpta lacebit
 Evertitque simul, alimentaque pauca ministrat.
 Sed cutis ardorem cobibent ramenta vel æstum
 A febre vel solis curru flagrante profectum,
 Nec non sriasim, & podagram, tormentaque seu
 Tollunt auriculæ, calidamq; phlogosin ocelli.

Caput 215.

Κυπάρισσος Græcis: Cupressus Latinis.

Germen cupressi, & folium, pilulæq; comesta
 Fluxus vesicæ tollunt, ac sedis, & arcent
 Asthma, dysenteriam, respersaque sputa cruore,
 Nec non & tußim, lotisque moramina demunt,
 Et siquidem leuiter sunt acria prorsus, amara
 Paulo splendidius, vehementer acerba, gelaßunt
 Desiccantque, dein styphis virtute vigescunt.
 Duritia, ac polypus, scaber vnguis, & hernia torquens
 Intestina, dein carbunculus, atque phlogosis
 Lumina conficiens, memorato quolibet aptè
 Membris imposito liquidam sparguntur in auram,
 Hocq; potest etiam committi glutine vulnus,
 Nec non hoc fluidi sistantur & agmina pacto
 Sanguinis, atque senes possunt hoc tollere canos,
 Quin & erysipelas tenuem hoc vanescit in auram,
 Nec non ventriculus fulcitur. Porrò molesti
 Inde fugam celerant culices nidore vaporis.

Caput 216.

Κέδρος Græcis: Cedrus Latinis.

Porrò cedrus siccâtque calêtque sub ordine terno:
 Cedria sub quarto, nec non compagine membri

Marci Neuiani Gerardimontani

Valde donatur tenera, sordemque repurgat,
 Inciditq; simul, genioque acroris alacri
 Pollet: at illudit crudeli corpora morsu,
 Carnes præterea teneras glacile sue liquare
 Fertur, & vlceribus grauis est oneratque phlogosi.
 Nec non ascaridas, lendes, prolemque nefandam
 Auriculæq; simul vermes, partumq; necare
 Viuum fertur, item depromit lumine cassum,
 Atque elephantiasin volucres dispergit in auras,
 Et tormenta fugat dentis, dentemque refringit,
 Conceptumq; simul remoratur, & auris abercet
 Murmura vel sonitus, aciemque resarcit ocelli,
 Et leucoma fugat, leporisque per æquora seua
 Degentis phiale mistum crudele venenum
 Corrigit, atque leuat morsum plagamve cerastæ.
 Ast oleum cedriæ gracili compage redundat
 Gnauius, & morsu leuius diuexat, & acri
 Pollet energia dilutius, atque ricinos
 Quadrupedum pellit, scabiemque coercet in ipsis.
 Bacca cedri dicta virtute socordius autem
 Pollet, & urinam mensesque propellit, & adfert
 Auxilium ruptis vulsisque, deinde refrænat
 Et lenit tuſsim, leporisque per æquora seua
 Degentis phiale mistum crudele venenum:
 Sed si plus æquo sumas, dispendia constat
 Atque parit stomacho, morsuq; laceſſit eundem,
 Nec non & capiti cruciamina seua ministrat.

Caput 217.

Κερατωία Græcis: Arbor siliquifera Latinis.
ARbor quæ profert siliquas virtute superbis
 Stypsios, & siccat: nec non dulcore vigescit
 Non

Nonnihil. At siliquæ genio decorantur eodem:
 Sed prauos cumulant humores, atque domantur
 Agrè à ventriculo, tardèque feruntur in aluum.
 Quæ viridant porrò ventri dispendia constant,
 Alui præterea remorantia flumina ducunt:
 At sicca cohibent, lotiumque ciere feruntur,
 Atque minora simul stomacho dispendia constant.

caput 218.

Κυκλῖς Græcis: Galla La. Estq; duplex, maior, minor.

Aerum galla minor desiccet in ordine terno,
 Sub statione gelans bina, styphsīq; superbit
 Solerter genio, fluxusq; repellit, & aphtas
 Dimouet, & rutili manantia flumina nymbi
 Quæuis amandat, nec non tormenta coercet
 Dentis, & eminulam sedem vuluamq; propulsat,
 Quin nigros etiam fertur præstare capillos.
 Magnaque, sed leuius, genio decoratur eodem.

caput 219.

Κυρόσ Græcis: Cera Latinis.

Cera tenet medium calidi sicciq; supinè
 Concoquit, & mollit, nec non per cæca relegat
 Spiramenta parum qui conficit intima chymum,
 Quinetiam crassa membri compage superbit
 Leniter, & nimium patulos infarcit hiatus.

caput 220.

Κρόκος Græcis: Crocus Latinis.

Ordine sub primo siccaturq; caletq; secunda
 Sub statione crocus, lotijq; moramina tollit.

G v

Neco

Marci Neuiani Gerardimontani

Nec non instruitur super hæc alimenta coquendi
 Munere, tum styphis: verum dilutius illud
 Exhibet, & mollit. Ne crapula toruaminetur
 Et ferat exitium, ne rheuma laceffat ocellos,
 Ac ne Theristes, Bromius, Tyrthæus, & Irus,
 Nec non Hipponax furibundi scriptor iambi
 Concutiant risu populos rumpantve, coloris
 Ob lenocinium quod ijs natura negauit,
 Hæc dabit, hæc etiam dictis etiamque resistet.
 Ite procul rosei quarum iam flamma nuper
 Euinxere caput saturata colore pudoris:
 Hoc è fonte cadunt quam ius est plura salacis
 Dona Palepaphiæ: lateris sit cura mariti,
 Sit studium vobis. Manet hinc quoque prompta ruina
 Quæ sacrum referunt ignem spirantve phlogoses.

Caput 121.

Κυδωνία καὶ ἑκα Græcis: malus Cydonia,
 & Cotonia Latinis.

AT quæ poma Cydon Cretæo misit ab orbe
 Sub grege frigescunt primo, siccantq; secunda
 Sub statione, valent reliquis maiore deinde
 Styphis energia, lotiumque ciere feruntur,
 Commoda sunt etiam stomacho. Sed cruda fluentum
 Compefcunt alui, choleraque medentur: & asthma,
 Nec non ardorem stomachi, nocuamque phlogosin.
 Vberis amandant, dein intestina cruenta
 Cæliacenz, premunt simul, edurósque lienes,
 Vndantémque simul compefcunt pure screatum,
 Præterea cobibent & condylomatos iram.

Caput 222.

Κάσταννα, Σαρδιάννα, Εάλανοι, Βολανοι Δίος, ἢ Λόσι-
μα Græcis: Castaneæ, glandes Iouis, & Sar-
dianæ Latinis.

Vires castaneis cum glande dabuntur eædem.

Caput 223.

Καρυον Βασιλικόν, ἢ Πίρσιμον Græcis: Lu-
glans, nux regia, & Perlica Latinis.

*V*glandes ægrè stomachi virtute domantur,
Et pariunt bilem, nec non cruciamine versant
Exercentque caput, dein tussi membra lacesunt,
Officiunt etiam stomacho, virusque coercent,
Atque iuuant vomitum, luxatæque membra refrenant
Abscessumq; simul, mammæq; phlogosin: & arcent
Tormina, deinde hominis tollunt vigilisque penatum
Custodis plagam. Verùm per cæca resoluit
Spiramenta truces chymos, præstâtque tenella
Parte vetustarum nucleus vehementer, & aufert
Que magnum iactant tubercula luminis orbem,
Gangræneque dolis obnititur, atque glabreta
Quis ob vafritiem toto celeberrima mundo
Vel captis visu posuit vulpecula nomen
Amouet, & lesos nervos, anthracæque tollit.

caput 224.

Καρυα Ποντική, ἢ λεπτοκαρυα Græcis: Nuces Pon-
ticæ, Prænestina, & auellanæ Latinis.

*P*ontica splendidius nutrit iuglande, magisq;
Friget & austeri decoratur munere gustus,
Nec non

Marci Neuiani Gerardimontani

Nec non & crassa super hæc compage superbit
Gnauius: in reliquis verò par esse refertur.

Caput 225.

Κόκκωσ Græcis: Cicuta Latinis.

Non secus ac mures piccum libamen, & hami
Squamigeræ carpunt epulas crudele per æquor
Quæ vitam ducunt pecudes, ientacla cicutæ
Mandis, & exitium vesani foricis instar
Vltro tibi accersis: frigescent namque viritim.
Si per multa trabas Veneris ludibria somnum,
Corruit impositu stirpis malefida voluptas,
Sed iacturatamen nonnulla accedet: eadem
Namque iacebit iners opera languore sepultus
Penis, & hac gracilem ius est seruare mamillam.
Tusus verò latex è culmine præstat ocelli
Efferane flagret vel seuiat ira dolorum,
Atque vt eryspelas herpesque recedat in auras.

Caput 226.

Κίρκαια Græcis: Circea Latinis.

Cirææ radix suauem diffundit odorem,
Atque calefactat, ducitq; mouetq; secundas.
At verò semen distendit lacte papillam.

caput 227.

Κίσος, κίρταγορ, ἢ κίσσαγορ Græ. Cistus La.

Styssis energia cistus decoratur alacri.
Frons & germen idem præstant, siccantq; deinde
Vula

Vulnera committunt visco. Sub classe secunda
 Desiccant flores, nec non maiore redundant
 Stypsis energia, nimiumque fluentia sistunt
 Flumina, putrores etiam sanare feruntur,
 Atque ambusta simul cohibent, questusque nomarum.

caput 228.

Κίσος ἢ λένδανον Græ. Ladanum Latinis.

L Adanon eximiè calefactat in ordine primo,
 Verùm diluta stypsis virtute superbit,
 Emollitque simul mediocriter, atque relegat
 Per cæcos abitus, coquit insuper, atque tenella
 Parte viget, nec non auris tormenta refrænat,
 Et morbos vteri tollit, residensque secundas
 Urinamque ciet, tuissimque propulsat & aufert,
 Deciduiq; simul pellit glabreta capilli,
 Quis ob vasfritiem toto celeberrima mundo
 Vel captis visu posuit vulpecula nomen.

caput 229.

κλινοπόδιον Græcis: Clinopodium Latinis.

P Lanta pedem simulans fulcri calefactat & aret
 Ordine sub terno, gracili compage redundat
 Insuper, atque ciet partus mensesque morantes,
 Proritatque simul lotium: plagamque veneno
 Fætæ serpentis, nec non acrochordones aufert,
 Rupturamque fugat super hæc, vulsissq; medetur.

Caput 230.

Κόκκος & φικὴ Græcis: Coccus & granum infecto-
 rium, vel tinctorium Latinis.

Coccus

Marci Neuiani Gerardimontani

Coccutinēlorum gustu decoratur amaro,
Nec non exiccat, styppisq̄ vigore superbit,
Nec tamen inuiso prædatur corpora morfu,
Magnum præterea vulnus neruique refranat.

Caput 231.

Κόλλα, ξυλονόλλα, ή τανυσκόλλα Græcis: Glatinum
& gluten taurinum Latinis.

Ecorio tauri gluten deterget, idēmq̄
Calfacit, & celerat, leprisq̄ medetur, itēmq̄
Pacat lichenem, super hæc ne membra deusta
Phlyctēnis rigeant præstat, vulnusque repellit.

caput 232.

Κόμαρος Græcis: Arbutus Latinis.

Arbutus & pomum gustu donantur acervo,
Sedant præterea pestim, capitisque dolores
Gignunt, tum verò stomacho dispendia constant.

Caput 233.

Κόμμι Græcis: Gummi Latinis.

Siccatur, & infarctu cingit spiracula gummi,
Nec non scabritiem de corpore tollit biulco.

Caput 234.

Κοβία Græcis: Lixiuium Latinis.

Præ reliquis siccatur, nec non absterget & aufert
Sordes, & tenera super hæc compagine membri
Præstat

*Præstat lixiuum titbymalli ex puluere manans
Et ficus: ideo ferè vexat corpora morfu.*

Caput 235.

Κρεθμον Græcis: Crethmum Latinis.

*Crethmon amaroris pollet virtute supina,
Nec non & gustu falso decoratur, & aret,
Abstergitque simul, mensesque propellit inertes
Vrinamque, fugat super hæc auriginis iram.*

caput 236.

Ut cardiaca cum Græcis, tum La. fuerit appellata,
in dubio apud eruditos est etiamnum.

*Ordine sub terno siccat, binoque calefcit
Et per cæca fugat nocuum spiracula chymum:
Quin & amaroris vehementer dote redundat
Herba, sibi nomen quæ nunc inuenit Achium,
Scilicet à tremulo cui prodest corde, recludit
Infarctus etiam, nec non incidere fertur,
Nec fraudi fuerit spasmi cupientibus iram
Tollere, dein fœtum prius ac sperauerit ægra
Detrahet ex vtero, paresisq; tyrannide quassis
Præsidio fuerit, spumantia fræna deinde
Morbo subdiderit comitia rumpere sueto,
Et mouet vrinam, mensesque propellit inertes:
Quin te spes habeat lumbricos inde necari.*

Caput 237.

Κριμμον Græcis: Crimnum Latinis:

Ægrè conficitur crimnum, nutritque viritim.

Caput

Marci Neuiani Gerardimontani

caput 238.

Κροκοδειλλιον Græcis: Crocodilium Latinis.

Semen quod profert crocodilion aret, idemq;
Calfacit, atque foras per cæcos mittit hiatus,
Nec non acroris genio decoratur alacri,
Quinetiam lotium mensesque propellit inertes,
Atque lienosis confert splenisve tumori.
Radix thoracis crassamina lenta propellit,
Nec non per nares deducit sanguinis imbrem.

caput 239.

Κυνόσατος Græcis: Rubus caninus Latinis.

Stypsis energia vehementi bacca canini
Sentis donatur, sedisque fluenta coerces.
At folium stypsis mediocri dote superbit.

caput 240.

Κύπρος Græcis: Cyprus Latinis.

Spargit, & astringit folium germénque cyprinum,
Desiccataq; simul, nec torquet corpora morsu,
Membra deusta rogo leuat in super, atque phlogosin
Ardentem sopit, nec non anthraca coerces,
Aphtas præterea volucrem diffundit in auram.

Caput 241.

Κύτισος Cytisus Latinis.

AT verò cytisi folium per cæca relegat
Spiramenta truces chymos, præstatq; tepore.
Caput

caput 242.

Καδμεία Græcis: Cadmia Latinis.

Siccatur, & abstergit mediocriter, atque meatus
Impedit infarctum cadmia. Sed vsta, deinde
Lota fugat sordes, nec non desiccatur & ardet,
Idque citra morsum, nimioque liquore madescens
Ulcus, ut & putridum quod mollia corpora tentat
Amouet. At verò botryitis parte tenella
Multò præstat ei cui nomen crusta ministrat.
Et nativa præit superatque labore paratam.

caput 243.

Καμπη Græcis: Eruca Latinis.

Quæ depascit olus eruca propulsat, & ardet
Vulnera quæ dederit serpens furiosa veneno.

Caput 244.

Κανθαρίδες Græcis: Cantharides Latinis.

Sub legione calent quarta, marcentque secundo
Sub grege Cantharides, leprisque medentur, & ardent
Clauos, & scabros unguis: at membra fatigant
Ulcere, ni iungas alijs frænantibus harum
Virus: & interimunt, stomacho si dentur abundè.

Caput 245.

Κενταύριον μέγα Græ. Centaurium magnum La.

Plantæ maioris radix qua vulnus abegit
Phyllirides quondam Chiron præceptor alacris
H Pelia

Marci Neuiani Gerardi montani

*Pelide, genio decoratur styphis, & acri,
 Nec nihil exiguo præstat dulcore vigetq̃,
 Ne mors excipiat tetra pleuritide quassum,
 Ne ruat in fauces Erebi, Stygiamq̃, paludem
 Quem rupturâ tenet, subeatq̃ue pericula vitæ
 Quem dysppnœa coquit, sputumque cruore madescens:
 Hinc vocet auxilium, nec non spes firma deinde
 Illinc sit vulnæ cruciamina tetra leuari,
 Ex animi voto successerit inde medela
 Insuper optanti coniungere glutine vulnus.
 Nec non expromptum petat inde puella iuuenem,
 Quæ secum statuit remorantes ducere menses.
 Ut vitæ cursum teneat quem spasma laceffit
 Hinc imploret opem, nec non hinc lumine cassus
 Promitur ex vtero fœtus, sed traditur Orco
 Nec non & supero viduatur lumine viuus.
 Quem vetus exercet tussis, vel tormina rodunt,
 Hac authore salus quòque blanda venire refertur.*

Caput 246.

Κενταύριον μικρον Græcis: Centaurium paruum La.

AT verò parvæ radix qua vulnus abegit
 Phyllirides quondam Chiron præceptor alacris
 Pelide nullos vt dicunt cedit in vsus.
 Flos tamen atque etiam folium solet ter inaret,
 Quin & amaroris profusa dote superbit,
 Astringitque parum, nec vexat corpora morsu,
 Nec non colluuiem sordis proffigat. Inanem
 Non sîmes operam qui vulnera glutine poscis,
 Atque cicatricis dono farcire laboras
 Illinc, quinetiam permultum feceris illinc
Lucri

Lucri quem vexant tormenta ferocia lumbi,
 Quin nec te fugiat syringa domarier illinc,
 Duritiasque simul veteres. Inopina salutem
 Fors ostentavit super hæc languentibus æstro
 Rhegmatos hincce, simul nerui languentibus ira,
 Nec secus atque volunt cadet & res hincce, lienem
 Qui tentant durum lenire, iecurq; leuare
 Prorsus ab infarctu, lentosque propellere menses,
 Nec non & lotium, partus, crassamina, bilem.

Caput 247.

κὴ αὐοὸ Græcis: Faba Latinis.

SEd faba desiccatur frigetq; sub ordine primo,
 Membraque distendit flabris, ægrèq; domatur
 A stomacho, generat super hæc simulachra quietis
 Turbida, quin etiam tussim profligat, & alui
 Profluuium cohibet, dein intestina cruenta
 Sistit, item vomitum, podagræq; tyrannida mulcet.
 Quinetiam flabris exundat cocta: sed igni
 Frixæ flabellorum viduatur labe, sed ægrè
 Fertur in anfractus alui, stomachoq; domatur
 Peius, & in cunctos lentè diducitur artus,
 Prona melancholice super hæc alimenta ministrat.
 Immatura citò petit intestina, nutritq;
 Parcius, & nimio distendit membra liquore.
 Styppios ignava cortex virtute redundat.
 Sed caro detergit quam ius est parcus. Alpbos
 Ac œdema simul, nec non hypochyma refrænat
 Lomentum, atque iuuat grumosas lacte papillas,
 Testiculiq; simul mammaeque phlogosin abercet,
 atque vnas oculi, tum sugillata repellit,

Marci Neuiani Gerardimontani

Prominulisq; simul lasisque medetur ocellis,
Et lac extinguit, seu umque parotida mulcet,
Contusosque iuuat nervos, ac vulnere pressos,
Et maculas vultus à sole flagrante profectas
Ceureliquis etiam glabretaque seruat ephæbis.

caput 248.

Κέρος ἢ καρῶν Græcis: Carum Latinis.

ORdine sub terno carum calefactat & aret,
Quin acroris idem moderata dote superbit,
Concitat vrinam super hæc, gratumque palato
Dicitur, ac stomacho, dein atra venena repellit,
Cocturamq; iuuat, nec non stabella coeracet.

caput 249.

Κυνόγλωσσο Græcis: Lingua Canina Latinis.

Lenit alopeciam cynoglosson, & vsta medetur,
Et canis obliterat morsus, aluumq; propellit.

caput 250.

Κνίκος ἢ κνήκος Græcis: Cnicus & cneus La.

ORdine sub terno calet, ac detergit, & vndam
Cneci propellit semen, tum phlegma per aluum.
Si furibunda coli tormenta fugare labores,
Magna patrociniij tibi spes affulgeat inde,
Imò nec inde moram petulantia necit hydropis.

Caput 251.

Καρκίνος ποτάμιος Græcis: Cancer fluuiatilis La.
Cancer

Cancer qui fluvium colit, vstus marcet ad instar
 Limacis, tabem super hoc, plagamque veneno
 Fœtæ serpentis, leporisque per æquora sœua
 Degentis phialæ mistum crudele venenum
 Dimouet, atque pedum rimam sedisq; propulsat,
 Carcinoma simul demit, morsusque penatum
 Custodis rabidi, ne nutos lector, abercet.

Caput 252.

Κοχλίας Græ. Cochlea & limax Latinis.

Estque quadruplex Dioscoridi, Κερσάιος, terrestris: θαλάσσιος, marina: ποταμιοσ, fluuiatilis: ἡλιόταιος ἀκάνθαιος, ἢ τοῖσ ταμνίσκοισ προσκικκο δημινοσ ἄγριοσ, agrestis quæ vepribus & fructetis adhæret.

Vstæ cum testis cochleæ solerter inarent,
 Atque calent modicè, dein intestina cruenta
 Quis non vlcus, adest fœdo putröre madescens,
 Si piperis niuei galleque minoris eisdem
 Portio iungatur sedant: cum melle vigorem
 Conciliant oculis, næuôsque à sole profectos,
 Atque cicatrices oculi, leucoma, lepramq;
 Alpbos præterea, quæ fuscant inertia dentes
 Insuper, abstergent. Sed menstrua tarda propellunt
 Crudæ cum testis, podagræq; phlogosin abercent,
 Hydropêmque simul desiccant, atque tumores
 Articuli madidos, nec non quos plaga vel ictus,
 Thlasmaque suppeditat, tormentaque sœua coercent
 Vesicæ atque coli. Sed nerui vulnera iungit
 Glutine sola caro thuri connexa, fluorem
 Naribus è patulis manantem sistit aceto
 Mistâ pilos abigit palpebræ mucus, & idem

Marci Neuiani Gerardimontani

Glutine compingit fluxum qui versat ocellos,
Et desiccatur eum. Stomachi virtute domatur
Ægrè terrestris, cum dura carnis habere
Constet eam corpus, quin & corrumpitur ægrè.
Tethyos, ac Panopes, Phorci, Tritonis, & Hippis
Cœrula stagna colens, & iniqui marmoris undam
Fertur in anfractus alui solerter, & adfert
Emolumenta simul stomacho. Fluiatilis autem
Tetrum virus olet. Viridantia porrò fruteta
Lentè perreptans ventrem stomachumq; laceffit,
Multo præterea vomitu thoraca fatigat.

Caput 253.

Καστόριον Græcis: Castorium Latinis.

Castorium siccaturq; caletq;: deinde viritim
Donatur tenera membri compage superbit
Acri præterea gustu, madidumque cerebri
Pulmonisq; simul gelidumq; pathema refrænât,
Nec non & menses, partus, residèsq; secundas
Elicit: & spasmus, scelerata venena, tremorem,
Tormina, singultus, nec non dyspnœan abercet,
Omnes præterea morbos ex frigore natos
Atque madore fugat, vehemens ni febris adurat.

Caput 254.

Κητάρια Græcis: Cerpæa Latinis.

Vesica scabiem cerpæa repellit, inertis
Præterea lotij remoramina lenta propulsat.

Caput

Caput 255.

Ελάφου κίρας Græcis: Cornu ceruinum La.

CRudi ceruorum cornu nidore fugantur
 Diræ serpentes. Sed adustum fulcit iniquo
 Gingiuas fluidas dentesque madore, nitorem
 Præterea denti constat. Si verò lauetur
 Intestina premit roseo madidantia nymbo,
 Celiacæ simul, nec non auriginis iram,
 Sputaque sanguineo respersa liquore refrænat,
 Vesicæque simul tormenta ferocia lenit,
 Nec non & fluxus nimios desiccatur ocelli.

Caput 256.

Καλαμίνθου Græcis: Calamintha La.

Calfacit & siccatur calamintha sub ordine terno,
 Liberat infarctum, gracili compage superbit,
 Et per cæca fugat nocuum spiracula chymum,
 Et trahit ex alto, nec non abstergit, & acri
 Pollet energia feliciter, atque supino
 Præstat amaroris genio: sed corpora morsu
 Tentat, & ulceribus, lotium mensisque propellit
 Insuper, atque mouet sudores, temperat iram
 Spasmodicæ hæc etiam, quin nec spe ludit inani
 Pellere conantes illinc furibunda venena.
 Corripit inde fugam super hæc lumbricus, & inde
 Sole frui dabitur quem tormina dira laceffunt,
 Quin & apud superos aget inde diutius, atrox
 Quem tenet ischiadis rabies, & carpsit auras
 Illinc vitales cui plaga nefanda veneno
 Fætæ serpentis Cocytia regna minatur.

Marci Neuiani Gerardimontani

Verterit hinc etiam benè sugillata studente
Tollere, quin etiam tenuem hinc fundetur in auram
Sæua leontiasis, ne te sub Tartara mittat
Icterus, hinc animo sedeat lenimen haberi
Insuper, hincque datur super hæc ne vita per auras
Eius qui cholera torpet concedat ad imos
Manes, hincque salus manat, si membra rigore
Concutiantur: item vermis qui sæuit in aurem,
Vel partes alias quæ dira labe nimisquam
Vlceris vrgentur, vita defungitur illinc.
Hac duce præterea blando reddere salutis
Regno, quem vexat ruptura, vel asthma laceffit.

Caput 257.

Κοκκὺ μύλα Græcis: Pruna Latinis.

Pollet amaroris prunum virtute, vel acri
Præstat energia, gustuue superbit acerbo,
Dulcorisque viget vel dote redundat: iisdem
Non igitur statuas animo hinc succurrere morbis.

caput 258.

Κέϋχρος Græcis: Milium Latinis.

Ordine sub primo friget, sed in ordine terno
Desiccet milium, nec frangit corpora morfu,
Quinetiam tenera leuiter compagine membri
Constat, alitque parum, & cruciamina mulcet, & alius
Frenat, & vrinæ lotijve moramina tollit.

caput 259.

Κάσσο Græcis: Hedera Latinis. Estque triplex, can-
dida, nigra, & helix seu clauicula.

Sed

Sed perbibent hederam styphis virtute, vel acri
 Ornari leuiter, demitq; vetusta fluenta
 Et leuat auricula, nec non antiqua repellit
 Vlcera, quæ partes miserè populantur easdem,
 Ac fetore leuat patulas, simul vlcere nares:
 At lædit neruos. Qui largius haurit eandem,
 Non minus inde furit quam Prætides, atque Theocles,
 Alcmaeon, Athamas, Pentheus, Menedemus, Agaue.
 Verum flos hederæ fugat intestina cruenta,
 Nec non ambustis prodest. Quæ pure redundant
 Subuenit auriculis, nec non quæ peste doloris
 Vrgentur folium, super hæc ambusta coercet,
 Atque vetusta simul capitis tormenta: cerebrum
 Deplet, & infarctu leuat exoluitque lienes,
 Vlcera sunt quamuis cacœthe hinc placat, & aufert
 Quem iubaris Clarij dederint incendia nauum.
 Bacca ciet menses, capitisque vetusta refrænat
 Delinitque simul tormenta, expletq; cerebrum,
 Quæ dolore nimis versantur mitigat aures
 Pureq; promanant. Cui tetra phalangia dentes
 Illifere iuuat radix. Sed calculus ater
 Deperit à lachryma, nec non procul hacce faceffunt
 Agmina myrmecum que nutrit sylua capilli,
 Manant hac etiam rigidos glabreta per artus.

caput 260.

Κρόμμυον Græcis: Cæpa & cæpe Latinis.

Ordine sub quarto calet, atque oscilla recludit
 Vasorum, crassa viget & compagine membri,
 Nec non acroris genio vel dote superbit,
 Extenuatque simul, nec non abstergit, & atro

H v

Cepa vob

Marci Neuiani Gerardimontani

Cepa vorat morsu quæ tangit membra, sitimq;
Colligit, & flatus molitur, & exterit albos,
Quin menses etiam ciet, vrinamque propellit,
Ac hypochyma simul demit, lapsumque vigorem
Luminis emendat, nubemque repellit, & aufert
Argema, tum verò sanat quæ pure madescunt
Aures, quæq; sonant strepitu vel murmure sedat,
Quin & alopecia glabreta coercet, & alui
Compescit fluxum, varisq; medetur, & aufert
Anginam, nimio dein expedit imbre cerebrum.

caput 261.

Κριθά Græcis: Hordeum Latinis.

Hordea desiccant frigentque sub ordine primo,
Quinetiam tergent leuiter, flabellâque gignant:
Sed spoliantur ijs decocta, vigentq; tenello
Membro, quàmq; fabæ nutriunt impensius, et s;
Munere donentur simili, dum cætera spectas.

Caput 262.

Κυκλάμιδος Græcis: Cyclaminus, rapum, tuber,
& umbilicus terræ Latinis.

Calscit & siccit cyclaminus in ordine tertio,
Et per caeca fugat nocuos spiracula chymos,
Atque trahit, venæ super hæc oscilla recludit,
Extenuâtque simul, nec non abstergit, & aluo
Phlegma soporiferum laticemque propellit inertem,
Detrahit ex utero super hæc & lumine cæli
Fraudatum partum, viuentis morte resignans
Lumina, quin menses etiam proritat & effert
Segnes,

Segnes, tum verò scelerata venena refrænat,
 Morsum præterea diri serpentis abercet,
 Ictericumq; fugans, nimio caput expedit imbre,
 Sedem prominulam dein amouet, atque vigorem
 Luminis obtusum, & strumas, herpeta, podagram,
 Duritiesque simul, nec non tubercula, næuos
 In cute quos genuit Clarij petulantia Phæbi:
 Quin & alopeciam, nec non hypochyma, lienis
 Molem, dein paresin, capitisque vetusta propulsat
 Nervorumque simul tormenta, ferosque dolores
 Seu tormenta coli fugat, & comitia suetum
 Disturbare pathos, simul exanthema, deinde
 Vulnera, quæq; caput tentant vlcuscula sopit,
 Sudoresque mouet crocea qui bile notantur.

caput 263.

Κύπριος Græcis: Cypirus & cyperus Latinis.

Calfacit & marcet radix siccaturæ cyperi,
 Nec nihil extenuat, leuiterque astringit, & ora
 Vasorum pandit, nec tentat corpora morsu.
 Inde medela fluet super hæc abolere petenti
 Scrupum, sin animus tulerit propellere menses
 Urinamque simul, tibi spes affulgeat inde,
 Cesserit ex animi voto medicamen & inde
 Pellere conanti vulnus, quod scorpius ater
 Implicuit membris, hygiæ aduenerit axi
 Inde simul cuius corpus tardatur hydrope,
 Nec non inde fugit vulnæ præclusio, atroxq;
 Eiusdem frigus, dein vlcera rore fluentia,
 Et quæ suffarcit magna cum mole cicatrix,
 Tum quæ plus nimio prædantur & ora laceffunt.

Caput

Marci Neuiani Gerardimontani

caput 264.

Κινναβαρισ Græcis: Cinnabaris Latinis.

Cinnabaris præstat styphis virtute socordi,
Nec non acroris diluta dote vigescit.

Caput 265.

Κισσουρις Græcis: Pumex Latinis.

Pumex ambustus gracili compage redundat,
Nec non acroris diluta dote vigescit,
Auxilioque iuuat si fuscet inertia dentes
Gingiuasque simul, nec non abstergit, & aufert
Sordis colluuiem quouis à corporis artu,
Nec non pupillis tenebras parientia demit,
Gingiuasque simul fluidas humore refulcit,
Molem præterea depellit carnis hiulcæ.
Exiit acrorem lotus, carnemque restaurat.

Caput 266.

Κοραλλιον Græ. Corallium & Corallium La.

Corallium siccatur vehementer: idemque gelascit,
Astringitque simul mediocriter, atque fluentium
Sanguinis amandat, nec non depellit hiulcæ
Molem carnis, item premit intestina cruenta:
Atque genorrhæam, menses, uterique fluentia
Quæ splendore nitent frænat, minuitque lienes,
Atque dysuriæ succurrit, & amouet oris
Vlcera, quin etiam comitia rumpere suetum
Ablegat morbum, dentesque refulcit iniquo
Plus satis instabiles humore fugatque tremenda
Tormis

Tormina. Quinetiam quòd si mergare nefastis
 Curarum nebulis hominum vestigia vitans
 Instar Nyctimenes, aut Bellerophontis Alei,
 Frigida curarum fomenta reliqueris inde.

Caput 267.

Κιζώριον, κιβώτιον, ή κιάμος Αιγύπτιας Γρα.
 Faba Aegyptia Latinis.

Sed faba quam tellus Aegyptia misit abundat
 Excrementitio liquore, deinde madescit
 Vberius nostra, styphsisque vigore superbit,
 Et confert stomacho, dein intestina cruenta
 Coeliacenz premit. Sed cortex praestat id ipsum
 Plenus. At medium nuclei decoratur amaro
 Gustu, atque auriculae tormenta ferocia lenit.

caput 268.

Κοστος Græcis: Costus Latinis.

Alfacit, acroris vehementer dote redundat
 Costus, & ignaue genio decoratur amaro,
 Et trahit ex alto, sed macerat vlcere corpus,
 Atque ciet menses lotiumque, iuuatque rigorem.
 Quin hac praeterea spem certam ponat in herba
 Viperei dentis qui vulnere saucia gestat
 Membra, fugamq; petit lumbi cruciamen eadem
 Stirpe, nec hac animo certè spes haurit inanes
 Qui mulcere studet paresin. Dein eripit Orci
 Faucibus hæc eadem seu a pleuritide quassum,
 Auxilioque iuuat cui dira pathemata vuluæ
 Sedes Tartareas minitantur & ostia Ditis,
 Et rapit in Venerem segnes tardosque maritos,
 Atque mas

Marci Neuiani Gerardimontani

Atque manus adhibet medicas à sole profectis
Næuis, præterea latos helmyntes abercet.

caput 269.

Κόρες Græcis: Cimices Latinis.

INditus in penem cimex qui viuit abercet
Vrina tarda sufflamina tarda morasue.

Caput 270.

Κλύμενον Græcis: Clymenum Latinis.

STyphis energia clymenum decoratur, idemque
Friget, & hinc rutilo madidantia sputa liquore,
Et fluxus roseos vteri compefcit, & aufert
Præterea rutilum fuitantem ex naribus imbrem.
Porro cicatricis dono coniungit & vnit
Vulnera frons pauco quæ tempore membra grauarunt.

Caput 271.

Κροκόμαγμα Græcis: Crocomagma La.

Calfacit, & mollit crocomagma, coquitque, vigorem
Luminis emendat, lotijque moramina tollit.

Caput 272.

Κλίθρα Græcis: Alnus Latinis.

PORRò recens alui folium pacare tumores
Dicitur impositum, diramque iuuare pblogosin,
Confectos itidem nimiove labore trabentes
Ægrè membra iuuat, nec non refocillat, eundi.

Caput

Caput 273.

Κάππαρις Græcis: Capparis Latinis.

Capparis emarceatque caletque: deinde viritim
Pollet amaroris genio, sed dote superbit
Acri languidius, minimumque vigescit amara,
Nec non extenuat, terget, per cæca resoluit
Spiramenta, dein purgat, constringit, & aurem
Vindicat infestis a vermibus, atque cerebrum
Deplet, & humores tardos mistosque cruori
Idque per anfractus lotij propellit & alui,
Menses præterea ciet, urinamque propellit.
Dentibus exciderint hac ipsa stirpe dolores
Insuper & lumbo. Cui stat sententia splenis
Tollere duritiam, permultum sentiet inde
Frugis, ad exitium super hæc hinc struma vocatur,
Atque angina simul, nec spe lactatur inani
Præterea cupiens illinc quæ sorde madescunt
Ulceræ, quæq; diu laniarunt membra, tumores
Et duros, nec non paresin, podagramque fugare,
Præterea hinc etiam compendia magna parantur
Spasmata vel niueos albos inhibere volenti.

Caput 274.

Καυκαλις Græcis: Caucalis Latinis.

Caucalis urinæ lotijve moramina tollit,
In reliquis etiam dauco par esse refertur.

caput 273.

Κόνυζα Græcis: Conyza Latinis:

Vtraque marcescit terno flagratque conyza
Sub

Marci Neuiani Gerardimontani

Sub grege, quinetiam gustu decoratur amaro,
 Nec non acroris virtute superbit, & arcet
 Præterea morbos vuluæ, capitisque dolori
 Prodest, nec ducas hanc flocci quisquis ab atro
 Saucia membra geris serpentum dente. Nec aura
 Vescier ætherea cessaueris, inde resistens
 Arquati furijs, quin hinc fœliciter exit
 Cœptam edela tibi concusso labe rigoris,
 Eius præterea non rumpent stamina Parcæ
 Qui dum læsus erit gressum hinc sub tecta salutis
 Flectere constituet, languescens tormine matam
 Repperit hinc etiam finemq; doloris acerbi,
 Hincq; agitare fugam tubercula, deinde morantes
 Coguntur menses, lotij fœtusque moramen.

caput 276.

Κοτυληδὼν Græcis: Cotyledon, umbelicus Veneris, & acetabulum Latinis.

FRiget, & absterget cotyledon, atque resoluit
 Per cæcos abitus, reprimitq; vigore supino
 Præstat amaroris super hæc, & stypsiôs æquè
 Donatur genio leuiter, stomachumq; flagrantem
 Sopit, itemq; mouet lotium, scrupôsque refrænat,
 Quin & erysipelas, nec non hydropa, phlogosin,
 Et strum:is abigit, nudatque virilia tecta.

caput 277.

Κρᾶνις Græcis: Cornus Latinis.

GERminat tum frondes corni vehementer inarent,
 Et ratione pari gustu decorantur acerbo,
 Præ

De plantarum viribus poematium.

63

Præterea vulnus præduri corporis æquè
Glutine coniungunt. At styphis dote vigescit
Barca valetue, dein gustu decoratur acerbo,
Atque alui cobibet manantia plenius æquo
Flumina, quinetiam leuat intestina cruenta.

Caput 278.

κὀμινος Græcis: Cuminum Latinis.
Estque duplex, satium & sylvestre.

Calfacit, & siccat semen, stringitque cumini
Quod per Hamadryadum viridaria surgit in auras,
Mensura plus nimio fluitantia sistit, & asthma
Tollit, item plagam diri serpentis abercet,
Nec non qui patulis manat de naribus imbrem
Sanguinis, & flatum sedat, testisque phlogosin:
Viuida pallidulo sed tingit membra colore.
Sed quod vestit agros, magis hoc virtute superbit.
Acroris, flatum dein amouet, atque phlogosin
Testis, & horrendæ plagam serpentis abercet,
Nec non singultus & sugillata refrænat,
Et confert stomacho, dein effera tormina lenit.

Caput 279.

Λαθύρις Græcis: Lathyrus Latinis.

Ordine sub terno flagrat, sed corte lathyrus
Humet sub prima, tithymalli dote vigescens.

caput 280.

Λάπαθος, λάπαθος, Græcis: Lapathus, Lapathum &
rumex Latinis.

AT lapathus betæ genio decoratur eodem.

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 281.

Λίνον Græcis: Linum Latinis.

Ægoceri, semen linorum, dote superbit.

Caput 282.

Λινόσωσος, Ερμῆ πῶα, ἢ ἑοττάριον Græcis:
Mercurialis Latinis.

Calfacit & marcet siccaturve sub ordine primo,
Et per cæca fugat nocuum spiracula chymum
Planta, cui peperit nomen Cyllenius heros,
Lympham præterea ducit, bilemque per aluum.

Caput 283.

Λιβανωτίς σεφανωμάτικῃ Græcis: Rosamarinus,
rosmarinum, & rosinarus Latinis.

Calfacit & siccatur, tergetque sueta corollis
Rosmarus euincire caput, ferturque secare
Crassos humores. Pestim nidore vaporis
Arcet: dein cerebrum largo munimine fulcit,
Quin & energiam memorem, cordisque restaurat
Munia lapsa, simul vocem quæ faucibus hæret,
Icteron & paresin domat insuper, atque tremorem.

caput 284.

Λιθόσπερμον Græcis: Lithospermum Latinis.

Calfacit & siccatur lithospermi semen, & aufert
Scrupos aut lapides etiam, lotiumque propellit.

Caput

Caput 285.

Λιανός ἢ λιανωτός Græcis: Thus Latinis.

Ordine sub primo siccatur, sed corte secunda
Thus calet, & styphis diluta dote vigescit.
At cortex siccatur bina sub corte viritim,
Styphis energia maiori deinde superbit,
Vberiusque valet crassi compagine membri,
Nec non cæliacen, aluique fluentia coercescit,
Intestina simul, dein sputa cruenta. Calefcit
Nec non exiccat fuligo sub ordine terno,
Colluuiemque simul cutis amouet, atque refarcis
Vlcera, quis nimium premitur vel torpet ocellus.

Caput 286.

Λιμόνιον Græcis: Limonium Latinis.

Ordine sub terno limonium aret: itemque
Calfacit: vbertim super hæc astringit, idemque
Pacat cæliacen, ac intestina cruenta.

Caput 287.

Λεχίη Græcis: Lichen Latinis.

Acrier exiccat, sed multo obscurius alget
Lichen, præterea vitium cognomine placat.
Hinc quoque prompta fluit diræ medicina phlogosi,
Nec non exitio datur hinc auriginis ira.

Caput 288.

Λευκοῖον μέλιον Græcis: Viola lutea Latinis.

Nullum verò ἶον est λευκοῖον, & contrà.

Luteola vicia tenera compagine membri
Pollent, atque valent, tergentq, ornantur amaro
Præterea gustu. Flores & semina ducunt
Menses, & partus, lotium, residetque secundas:
Sed tamen interimunt vescentes ætheris aura
Fœtus: & rimæ sedis medicantur, & aphibis,
Atque cicatrices oculi refecare feruntur,
Nec non in volucres aurasque notosque profundunt
Ulcerâ, quæ magna iungit cum mole cicatrix.
Quinetiam radix genio dotatur eodem,
Sed compage minus gracili decoratur: aceto
Nexa iuuat splenes eduros, atque podagram,

Caput 289.

Vt ligustrum appelletur Græ. in dubio apud eru-
ditos est etiamnum.

At cyprus ornatur genio vel dote ligustri.

caput 290.

Vt planta, quam nunc vocant lunariam minorem, seu
racemosam, cum Græ. tum La. fuerit dicta, in dubio
apud eruditos est etiamnum.

Verùm planta minor cui nomen luna ministrat
Ob similem folij vultum, frigescit, & aret,
Astringitque simul, mensesque propellit inertes,
Et quemuis vteri fluxum, vulnusque viritim
Glutine compingit, leuat intestina liquore
Tincta sub hæc roseo, dein amouet atque coerces
Enterocelarum pueri tormenta nefanda.

caput 291.

Λυσιμάχιος Græcis: Lyfimachium Latinis.

Quam rex Bistonius reperit virtute redundat
Stypsius herba, dein desiccatur, itemque fluorem
Sanguineum patulis è naribus, atque cruenta
Sputa, dysenteriam, vulnèq; fluenta coercet,
Nec non vbertim connectit glutine vulnus,
Et procul exagitat sæuos nidore colubros.

caput 292.

Λαγώπης Græ. Lagopus, & pes leporinus La.

Stypsis energia pollet, siccaturque lagopus,
Alui profluvium dein amouet, atque phlogoses
Inguinis ablegat, dein intestina cruenta.

caput 293.

Λευκός Græcis: Leucas Latinis.

Leucas desiccatur flagratque sub ordine terno,
Acrorisque simul virtute superbit, & arcet
Virus quod spargunt animalia fæta veneno.

Caput 294.

Λύκειος Græcis: Lycium Latinis.

Estque liquor pyxiacanthæ.

Squalet seu siccatur lycium sub corte secunda,
Et partim gracili, partim compagine crassa
Pollet, item partim friget, partimq; calefcit,
Nec non deterget, stypsisque vigore superbit,

Et per cœca truces mittit spiracula chymos,
 Pruritusq; simul tuſſim, veteresque fluores
 Rimam ſedis, item tonſillas, atque genarum
 Pſoran, & herpetes, dein inteſtina cruenta,
 Nec non cœliacen, & labia fiſſa, ſcreatum
 Sanguinis, & fluxus vteri, ſedisq; phlogoſes
 Atque oris placat, ſugillatiſque medetur,
 Vlceræ præterea cacoethe ſopit, & auſert
 Putrores nimios, nec non caligine cincti
 Luminis abſterget tenebras, confertq; petitis
 A cane, ſeu rabido læſis cuſtode penatum,
 Nec non attritus leuat, & ſtauedine crines
 Tingit, & auriculis prodeſt quæ pure madefcunt.

caput 295.

Λωτός Δένδρον Græcis: Lotus arbor Latinis.

Lotus energia ſtyppſis decoratur inerti,
 Deſiccaturq; ſimul mediocriter, atque ſuperbit
 Seu compage valet gracili. Ramenta capillum
 Deciduum cohibent, ut & inteſtina cruenta,
 Nec non cœliacen cohibere feruntur, & alui
 Præterea fluxum, qui iuſto largius exit.

Caput 296.

Μελισσόφυλλον ἢ μελιφυλλον Græcis: Melisso-
 phyllum, meliphillum, & apiaſtrum Latinis.
 At praſij leuiter meliphillum dote viſceſcit.

Caput 297.

Ομάραθρον Græ. Fœniculum La.
 Ordine ſub primo ſiccatur, ternòque caleſcit

Sub

Sub grege fœniculum, mensesque propellit inertos,
Vrinamq; ciet, distendens lacte mamillas.
Ne ruat in mortem serpentis dente nefando
Saucius, ex promptum medicamen venerit illinc,
Mandei huic etiam subeunda negotia, renum
Vesicæq; simul morbo iactatus, vt aura
Vitalis post hac moderetur membra flagrantis,
E stomacho, tellus patet hinc quoq; blanda salutis,
Ne canis ore lacer lucem super hæcce relinquat,
Non absumpta salus hinc esse putetur, ocelli
Præterea lapsus datur hinc refricare vigorem.

Caput 298.

Μάκρη Græcis: Macer Latinis.

STypsis energia vehementi pollet, & aret
Ordine sub terno macer, exornatur acerbo
Præterea gustu solerter, itemq; vigescit
Acroris genio leuiter, mistisque redundat
Viribus, & fluxus alui, sputumque cruentum,
Celiacenz premit, dein intestina cruenta.

caput 299.

μαλάβαθρον, μαλαβαθρον φύλλον, ἰνδικοῦ φύλλον,
& φύλλον Græcis: Malabathrum, folium malabathri,
folium Indicum, & folium Latinis.

Malabathrum castæ genio decoratur eodem.

μοσχός Græcis: Moschus Latinis.

Ordine sub terno siccat, binoque calefcit
Moschus, item cerebrum largo munimine fulcit

Marci Neuiani Gerardimontani

Frigore languidulum, cordisq; pathemata sedat
Omnia, quæ frigus dederit, sarcitq; labantem
Cordis energiam, cerebrique ex frigore natos
Demulcet morbos, ceu magnum, coma, carumq;.

Caput 300.

M[℥]℥i Græcis: Mel Latinis.

MEL calet & marcet siccatur sub ordine bino,
Detergitq; simul vehementer, idemq; redundat
Seu compage valet tenera, genioque vigescit
Acri, decrepitis datur insuper, atque gelanti
Temperie rigidis. Crudum flabella ministrat,
Nec non thoracem tussi diuexat & vrget.
At coctum leuius tergit, genioque redundat
Acroris multo dilutius, atque ministrat
Plus nutrimenti, sinuosaq; glutine iungit
Vlcera, quinetiam tenebras caligine pressi
Luminis absterget, lotiumque propellit, & auris
Murmura proffigat sonitusve, feroxq; papauer,
Nec non & fungos, præputianuda, veneno
Fætæ serpentis plagam, lichena, deinde
Lendes ac prolem, & tonsillas, atque penatum
Custodis rabidi morsum, anginamq; coercet,
Tussum præterea volucrem diffundit in auram.
Manna ciet leuiter bilem, tutoq; proinde
Debilibus dabitur, pueroque, vteroque gerenti.
Si quis adaugendi vires teneatur amore,
Gnauius adiungat: dein emollire refertur,
Restinguitq; sitim, viduatque adspredine pectus.

Caput

Caput 301.

Μέσπιλον, ἢ μέσπύλη Græcis: Mespilus Latinis.

GErminat tum frondes quas mespilus edit acerbo
Gustu donantur cumulatè. Bacca redundat
Stypsis energia, dein emolumenta profundit
Atque parit stomacho, sedisq; fluenta coerces.

Caput 302.

Μέδιον Græcis: Medium Latinis.

MEdion instruitur diuersis partibus: ipsum
Semen quippe valet gracilis compagine membri,
Nec non extenuat, mensesque propellit inertes:
Cum tamen austero gustu donetur, & omnis
Membri compescat radix abigatque fluorem.

Caput 303.

Μελανθιον Græcis: Melanthium & gith Latinis.

ORdine sub terno calet, atque melanthion aret,
Nec non instruitur tenera compagine membri,
Quin & amaroris genio vel dote superbit,
Extenuatque simul, tergetque, ciētque morantes
Menses, & lotium, distendens lacte papillam,
Quin hypochyma simul cohibet, morsumq; phalangis.
Spesque datur menti lumbricos inde necari,
Festinantque fugam tormenta minacia dentis
Illinc, & capitis, ne fata inimica propinquent
Asthmate concussis licet hinc sperare salutem,
Cogitur hinc pœnas etiam dependere nœuus
In cute, ceu maculans vultum lentigo decorum,

I v

Nec non

Marci Neuiani Gerardimontani

Nec non & clauis rabies, formica, lepraq,
Duritiefque, simul flabella, deinde catarrhus.

Caput 304.

ἄκρον Gracis: Meum Latinis.

R Adix porrò mei calefactat in ordine terno,
Sub statione licet bina marcere feratur,
Nec non vrinam mensesq, propellit inertes,
Vescicamq, simul renesque recludit, & arcet
Affectus vteri, nec non arthritida mulcet:
Sed caput incessit plus æquo sumpta dolore.

Caput 305.

μύαγρος, μελάμπυρον, ἢ μελάμπυκνον Gracis:
Myagrus, melampyrum, & melampychnum La.

P Orrò melampycni patulos infarcit hiatus
Semen, itemq, polit sædatum aspredine corpus.

Caput 306.

Μυρσίνη, ἢ μυρῆ ῥίνη Gracis: myrtus Latinis.
Estque duplex, satiuua & agrestis.

M Ista dote valet myrtus quæ surgit in horto,
Nam partim gracili compage superbit & vrit,
Et partim, atque adeò sæcundius, alget, itèmq,
Parte valet crassa: nec non desiccata amonè,
Quinetiam styppsis pollet virtute. Cruentum
Sputum bacca fugat, lotijque moramina tollit,
Et confert stomacho, morsumque phalangis abercet,
Vulnus præterea quod scorpius intulit ictu,
Nec non

Nec non prociduam vuluam, vuluæque fluores,
 Quæque tenent magnum tubercula luminis orbem,
 Deciduosq; pilos, oculique phlogosin, & vlcus
 Extremæ partis, nec non epinyctides, atque
 Vesicæ morbum leuat, & depellit achoras,
 Et præstat iuuenem rediuuio flore capillum,
 Nec non prominulam sedem compefcit & arcet.
 Laxatos artus folium compefcit, & albos,
 Cæliacenz simul, testisque phlogosin, & aures
 Humidulas tabo, nec non herpeta, fluores
 Insuper omnigenos, super hæc epinyctides aufert,
 Atque sacros ignes, & condylomata sopit,
 Vlcus præterea liquidum profligat, & vstis
 Competit, & iuuenem rediuuio flore capillum
 Præstat, iuëmque pedum manuunq; pterygia tollit.
 Styphis energia maiori myrtis abundat,
 Desiccâtque simul non paulò gnauius illis.
 Frondes & bacca myrti surgentis in aruo
 Proritant menses, lotijque moramina pellunt,
 Necnon iëtericum sedant, capitisque dolores,
 Vesicæque simul scrupos lapidesve refringunt.

Caput 307.

Μαλαχὴ Græcis: Malua Latinis. Estque duplex,
 hortensis, & syluestris.

NEstit Hamadryadum viridaria culta, vel agros
 Malua. Tempore valet, nec non per cæca resoluit
 Spiramenta foras qui versant intima chymos,
 Emollitque simul, sed enim dilutius æquo,
 Largo præterea distendit lacte mamillam,
 Auxiliòque iuuat læsos à dente phalangis.

Inde

Marci Neuiani Gerardimontani

Inde medela venit super hæc, & dulce iuuamen
Ne fugiat Lethes ambusti vita sub umbras,
Nec non inde procul fugitat sacer ignis, achorq;
Imber fursureus capitis de vertice manans,
Quæque tenent magnum tubercula luminis orbem,
Nec non durities vteri, cunctumque venenum,
Et super hæc ictus apium, vesperæque molesti.
Nec non hinc venias in spem lenimen haberi
Cuius terribilis vorat intestina quatitq;
Rostro, vel sedem, partusve capacamembra
Seu genitale solum. Sed cultam vincit agrestis.

caput 308.

Μυρίκη Græcis: Myrica & tamarix Latinis.

Gnaviter extenuat, nec non feliciter æquè
Corpora detergit, sed stypsis dote myrica
Segnius ornatur, quin & compagine membri
Donatur tenera, nec desiccare videtur,
Et minuit splenem, tormenta que dentis amara
Lenit, si radix, folium, vel ramus in usum
Venerit. Eximia stypsis virtute redundat
Cortex, & fructus, cum galla pollet iisdem
Viribus (vt memorant) super hoc, & sputa cruenta,
Cæliæque premit riuum, vuluæque fluenta.

Caput 309.

Μήνωρ Græ. Papauer La. Suntque eius tria genera maxi-
mè cognita, erraticum, satium, corniculatum.

Cognouere triplex hac tempestate papauer
Nectit Hamadryadū viridaria namque, vel agros,
Vel cas

Vel calicem gestat referentem cornua tauri.
 Frigore donatur primo grauiore secundum.
 Vtraque ne ducas insomnia tempora noctis
 Præstant, & cobibent manantia flumina vuluæ
 Largius atque decet, sputumque cruore madescens,
 Manantemque simul roseum de naribus imbre, m
 Quin & erysipelas placant, capitisque dolores
 Auriculeque simul, calidamque phlogosin, & æstum
 Qui torquet fauces, vulnus, podagramque, sitimque,
 Nec non cæliacen, tetricæque tyrannida tussis,
 Addas bis etiam scelerata fluentia catarrhi.
 Verùm quod gestat referentem cornua tauri
 Siue bouis calicem calefactat & aret, idemque
 Tergit, & extenuat, tormentaque sæua repellit
 Lumborum, & iecoris truculenta pathemata mulcet,
 Aluum præterea leuiter mouet atque propellit,
 Denormemque simul diuellit ab vlcere crustam.

caput 310.

Μορέα ἢ συκαμυρία Græcis: Morus Latinis.

STypsis instruitur generosa dote corymbus
 Ante diem plenum decerptus ab arbore mortis
 Gnara Pyramiæ, dein intestina cruenta,
 Nec non cæliacen, aluique profusus æquo
 Manantem riuum sistit, reliquosque fluores.
 At verò stypsis mediocri dote racemus
 Pollet maturus, ventremque propellit inertem.
 Germen cum folio nec ducit & euocat alui
 Flumina, nec sistit. Cortex radice eandem
 Prouocat, & latos helmyntes, itemque dolorem
 Dentis profligat, remorantia menstrua ducens.

Caput

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 311.

Μύρρις Græcis: Myrrhis Latinis.

MYrrhidis at radix calefactat in ordine bino,
Nec non obscure tenera compage redundat
Partis, dein menses etiam, segnesque secundas,
Thoracisque simul crassamina lenta propellit.
Ne reddas animam Lethesque feraris ad undas
Cuius membra fero petierunt ore phalanges,
Aerane mittas haurire, diemque supremum
Tabefatigatus cogaris obire, leuamen
Hinc tibi promittas: ne torua minetur Auernum,
Hinc pete suppetias, pestis, quæ trusit ad Orci
Regnum Dardanidas cumulando funere funus,
Postquam tellurem tetigit Curetida princeps
Laomedontiadum, Troie qui primus ab oris
Italiam fato profugus Lauinaque venit
Littora, quæque Stygi multos damnauit Auernæ
Quondam Graiugenas memorem Titanis ob iram,
Mellissuus chartæ veluti commisit Homerus,
Quæque cateruatim prostrauit & hausit Athenas
Mopsiacas, veluti docto Lucretius ore
Cantat, qui rerum causas, & semina mundi
Ausonidum primus reserauit, & orgyam matris
Naturæ primus docuit, lunæq; meatum.

caput 312.

Μελίλωτος Græcis: Melilotus, fertula Campana,
& corona regia Latinis.

DOnatur mista melilotus dote, sed vrit
Gnauius atque gelet, nec non per cœca resoluit
Spiras

Spiramenta foras qui seuit in intima chymum,
 Nec nihil astringit, coquit insuper, atque dolores
 Auriculæ, & stomachi, capitisq; refrænat, achores
 Præterea sopit, nec non meliceridas aufert.

caput 313.

Μανδραγόρας Græcis: Mandragoras, malus
 canina & terrestris Latinis.

Mandragoras terna friget sub corte, calétque
 Nonnihil, & fessos dulci complectitur artus
 Atque quiete rigat, nec non cruciamina tollit.

caput 314.

Νυμφαία Græcis: Nymphæa Lat:

Nymphæa radix semenq; gelascit & aret:
 Abstergitq; parum, nec rodit corpora morsu,
 Nec non vesicæ stomachiq; doloribus obstat,
 Nec non celiacen, alique fluentia repellit
 Atque dysenteriam, roséoque nitentia rore
 Flumina, dein Veneris ludibria subdola mulcet,
 Atque glabreta quibus toto celeberrima mundo
 Nomen adinuenit pecus arcet, & exterit alphos.
 Ne ruat in Veneris ludum cumulatius æquo
 Raptus amore truci, datur hinc præstare, maritus.

Caput 315.

Νάπυ, ἢ σίνυπι Græcis: Sinapi Latinis.

Ordine sub quarto flagrat, marcetq; sinapi,
 Nec non absterget, sec at insuper, atque reuellit
 Ex al

Marci Neuiani Gerardimontani

Ex alto, sed enim prædatur corpora morfu,
Nec non scabritiem salebrofi tramitis aufert,
Antiadâsque simul pacat, reliquosque tumores
Præduros abigit, nec non tormenta lienis
Et veteres alios mulcet lenitque dolores,
Ischiadosq; simul rabiem, magnumque repellit,
Lichenemque feram: psoraque tyrannida sopit,
Et cohibet lepram, sugillatisque medetur,
Nec non hystericæ confert, oculique vigori,
Asthma deinde, simul lapides, hydropaque tollit,
Atque glabreta quibus toto celeberrima mundo
Vel captis visu posuit vulpecula nomen,
Auditumque grauem profligat, & auris abercet
Murmura, quinetiam ex cerebro proritat inertem
Lympham, phtiriasin dein amouet, atque veternum
Mitigat, atque valet sternutamenta ciere.

caput 316.

Νῆριον, ῥοδoδένδρον, ἢ ῥοδoδένδρον Græ. Nerium,
rhododaphne, & rhododendrum La.

Per cacos chymum rhododaphne mittit hiatus
Illita, sed manes potata remittit ad imos.

caput 317.

Νέριον Græcis: Ferula Latinis.

At tenuat semen ferulæ, & calefactat, & arcet
Tormina, sudores mouet inde. Medulla virentis
Nonnihil astringit, sputumq; cruore madescens
Cœliacenz, dein patulis ex naribus imbrem
Sanguinis vndantem sistit, vulnusq; coercet,
Effera

Effera quod dederit scelerato vipera morsu.

Caput 318.

Νάρκισσος Græcis: Narcissus Latinis.

R Adix narcissi vehementer siccat, & vnit
Glutine quantumvis ingentia vulnera, terget
Insuper, at leuius, quæ tergo hæserè sagittas
Præterea euellit, nec non arthritida mulcet
Antiquam, atque ciet vomitum, nauosque repurgat
In cute quos dederit Clarij petulantia Phæbi,
Vlcus præterea quod sorde madescit, & albos,
Nec non abscessus rumpit, confertq; densis,
Malleolosque simul luxatos demit & auferit.

Caput 319.

Ξιφίον Græc. Xiphium & gladiolus Latinis.

R Adix ensiculi trahit, & per cæca resoluit
Spiramenta truces qui iactant intima chymos,
Exiccatque simul, panosque repellit, & effert
Spicula, tum verò menses prolestat inertes.

caput 320.

Ξάνθιον, ἢ φασγάνιον Græcis: Xanthium &
phasganium Latinis.

Semen phasganij per cæcos mittit hiatus,
Quin & amaroris genio decoratur, & acri,
Calscit, & siccat super hæc, pellitque tumores.

caput 321.

Ορίγανος Græcis: Origanus Latinis.

K In

IN terna verò calefactat origanus ala,
 Desiccaturque simul, nec non incidit, & aluo
 Deijcit humores nigros, depletque cerebrum,
 Quin menses etiam ciet, vrinamque propellit.
 Inde reportatur permultum frugis hydropo
 Quasvis præterea, nec diris occubat vmbri,
 Quem petricosu secleratus læserit ictu.
 Scorpio, si plagæ solamen duxerit inde.
 Quinetiam hinc pænas exoluet spasma, moramque
 Tollent præterea phialis commista venena,
 Nec non excutitur membris hinc psora, fugæq;
 Mandant se tusses, Hygieæ prenderit oras
 Illinc præterea sæua pruriginis æstro
 Quasus, & auriculæ dolor aufugit, atque tenetur
 Hinc spe non vana super hæc aurigine torpens,
 Nec non abscedunt hinc rhegmata sæua, moramque
 Soluunt antiades, si vis imponere finem
 Præterea vlcexibus nimium lacerantibus ora,
 Inde medela fluet, spe non frustraberis inde.

Caput 322.

Ὠξυάνθη Græcis: Oxyacantha Latinis.

OXyacantha gelat siccaturque sub ordine bino.
 Styphis energia bacca donantur, & alui
 Profluum cobibent, nimiumq; ruentia vuluæ
 Flumina: dein plucet fastidia magna ciborum,
 Et febris ardorem compescunt, atque fluenta
 Cuncta, sitimque leuant. Diuellit spicula radix.

caput 323.

Ὄσις Græcis: Osiris Latinis.

Calfæ

De plantarum viribus poematium. 72

Calfacit, atque viget membri compage tenella,
Quin & amaroris genio decoratur osyris,
Obstruētque leuat, nec non acrore superbit,
Abstergetq; simul. Datur inde parare deinceps
Quo possis maculam vultus æquare cylindrum,
Quinetiam lotij datur inde moramina tarda,
Nec non icterici rabiem stimulumq; fugare.

caput 324.

Ὀρχίς, ἢ κυνὸς ὄρχις Græcis: Orchis & testiculus canis Latinis.

Concitat in Venerem segnes tardosque maritos,
Et flabella parit radix quæ maior habetur
Orchitis: at ludum Cytberæe parua moratur.

Caput 325.

Ὀνάνθη Græcis: Oenanthe Latinis.

Calfacit œnanthe siccātque sub ordine terno,
Quin & amaroris generosa dote superbit,
Nec non vrinam ducit, residetque secundas,
Et stomachi flatus inhibet. Ne spargat in auras
Vitæ regalis, datur inde parare iuuanen,
Ne tormenta simul vexent te renis, & asthma,
Demittantque neci lapides, vel ad antra releget
Cocyti magnus, licet hinc sperare salutem.

Caput 326.

Ὀξύς Græcis: Oxys Latinis.

Quin & acetosa par oxys fertur haberi.

Marci Neuiani Gerardimontani

Caput 327.

Ο γ μ ι υ ο γ Græcis: Horminum Latinis.

*Horminum siccat mediocriter, atque calefcit,
Quin oculi nebulas, nec non œdemata mulcet,
Et stimulat Venerem, tum verò spicula vellit.*

Caput 328.

Ο ρ ο β ο ο Græcis: Eruum Latinis.

ERuum desiccatur solerter in ordine bino,
Sub legione calens prima, tergitq; secaturque,
Quin & amaroris genio decoratur, idemque
Liberat infarctū, stomacho dispendia constat
Insuper, & capiti nocet, atque fluenta cruore
Sparsa per anfractus lotij sedisque propellit,
Thoracisque simul crassamina lenta creatu
Prolicet, & sedat nimiam pruriginis iram.
Blanda salus etiam subit hinc quem pernio frangit.
Alui profluuium ciet, vrinamque farina
Prolicet, atque fauos nec non theriomata rumpit,
Anthracemq; simul. Datur hinc sperare salutem
Præterea quasso miserandi torminis ira,
Nec non auxilium datur hinc haurire petitis
Morsu vipereo, dein à custode penatum,
Humanòque simul læsis à dente. Salutis
Hinc obrepit item tibi copia larga studenti
Pellere gangrænam, ne diri fraude petaris
Insidijsq; simul tene sine, dulce iuuamen
Ducitur hinc etiam. Nec parui pendat eandem
Qui lamenta nomæ cupit, edurasque papillas,
Nec non in facie næuos maculasve fugare,
Et qui

Et qui membra petit decorare nitore coloris:

caput 329.

Οὔρα ἢ ὄρα Græcis: Sorba Latinis.

Sorba vigent stypsi leuius quàm mēspila, frænant
Alui profluium super hæc ignauius illis.

caput 330.

Οξοα Græcis: Acerum Latinis.

Viribus ornatur mistis aut pollet acetum,
Nam calet & friget, sed enim præstare calori
Frigus narratur, siccataq; sub ordine terno,
Et compage valet gracili, stypsique redundat,
Atque repellit, item per cæcos mittit hiatus,
Extenuatq; simul, nec non inuitat orexin,
Et confert stomacho, leprasque coercet, & ignem
Sacrum, lichenem, podagram, fluxusq; cruentos
Omnes atque nomam, nec non herpeta, dolorem
Qui caput afflicta dentemq; deinde venena
Multa, sitimq; cui dederit primordia feruor
Humiditasq; dein panos, pruriginis iram,
Sugillata, simul vermem qui conficit aures,
Atque orthopnæan, nec non anthraca, synanchen.

caput 331.

Ογύζα Græcis: Oryza Latinis.

Stypsi ingenio mediocri pollet oryza,
Nec non profluium mediocriter amouet alui,
Præterea leuiter nutrit, coquiturque per ægrè.

Caput 332.

Ορνίς, ἢ ἀλεκτορίς Græcis: Gallina La. Αλέκτωρ
Græcis: Gallus gallineaceus Latinis.

MOEnia Flandriadum gallinæ raro fruuntur
Eſca, non equidem precio deterrita, verum
Caponis magno studio succenſa relinquunt
Gallinam caſulis vt nobilitate minorem.
Si foris iniſcias implumem ſede, veneno
Fœta ſerpentis morſum cõhibere refertur.
Si nihil adnẽctas iuri, manantia ſiſtes
Flumina, quĩs aluius manat cumulatiuſ æquo,
Temperiemq̃ ſimul poteris conflare liquori.
Sed teſtes galli Veneris diludia tollunt,
Nec non accumulãnt ſemen genitale maritis.
At teſtes eiũs qui gaudia nulla Diones
Norit, magnificẽ lapſum refricare vigorem
Conſtat, & hinc dantur quos morbi ſyrma grauauit.
Antiqui verò ſed diudum cum ſale coctum
Ius trahit humores crudos crãſſoſque per alui
Ductũs, atque nigros, nec non ſtrigmenta, proinde
Febres antiquas nec non artbritida mulcet.

caput 333.

Οϊσυπος Græcis: Oeſypus Latinis.

OEſypus emollit, calet, & maturat, & implet
Vlcera, præſertim ſedis, vuluæ, atque pudendæ
Partiſ, & auriculæ. Sed enim fuligo cremati
Deciduos inhihet crines, callumq̃ genarum
Dimouet, atque oculo quem roſio pſorãque vexat,
Competit, hincq̃ illi compendia magna parantur.

Caput

Caput 334.

παρθένιον Græcis: Parthenium Latinis.

Ordine parthenium terno calefactat, & aret
 Ordine sub bino, nigræq; tyrannida bilis,
 Atque soporiferum deducit pblegma per alui
 Ductum, atque iniiciat tibi spem solamen haberi hinc
 Quem voluunt lapides. Hygieæ advertere cursum
 Hinc datur asthmaticis etiam, vestigia fleēt
 Hinc sacer ignis item, vuluæq; phlogosis, & eius
 Durities, velut & furor atra ex bile profectus.

Caput 335.

πολυγόνατον ἢ πωλιγόνατον Græcis: Poly-
 gonatum, & pulygonatum Latinis.

Polygonaton habet diluta munia styphis,
 Acrorisque simul ieiuna dote superbit,
 Quin & amaroris pollet virtute supina.
 Neuos in facie radix & vulnera tollit.

Caput 336.

πολύγονον ἢ πωλύγονον Græcis: Polygonum
 & pulygonum Latinis.

Ordine pulygonum sub bino friget abunde:
 Nec non desiccatur, styphisque vigore superbit,
 atque reflectit idem, sputumque cruore madescens,
 atque alui fluxum vuluæq; phlogosin, & æstum
 Qui laniat stomachum, nec non herpeta, dolorem
 Auris, eryspelas, febrimq; coercet, & ictum
 Diræ serpentis proffigat, rheuma, atque tumores,

K iij

Auris

Auriculę simul tabum sanie mē repellit,
Atque dysenteriam; vlnusque cruore respersum
Glutine committit super hæc, vlcusque refrenat.

Caput 337.

Πολυπόδιον ἢ ὠδλυπόδιον Græ. Polypodium, pulypodium & filicula Latinis.

Sed quę cirrorum longa de more voracis
Pulypodis serie fulcitur planta viritum
Siccatur, nec toruo depascit corpora morsu.
Quę torquent digitos rimas, luxatque mulcet
Radix, atque nigram bilem deducit, inersq;
Pblegma per anfractus alui prolestat & effert.

Caput 338.

Πευκεδανός Græ. Peucedanum Latinis.

Ordine sub terno generosè prorsus inurit
Peucedanum, & siccatur ternæ sub limina cortis,
Humoremq; simul per cæcos mittit hiatus,
Et simul extenuat, nec non compage tenella
Constat, & absterget. Liquor ieiunius aluum
Mollit, & eximie partus expellit inertes,
Hystericasque iuuat, quin inde inflatio cedit.
Ne cui fila legant super hæc extrema sorores
Lanificæ quasso pbrenesi, patet inde medela:
Ne quenquam parens sub nubila Tartara condat,
Neue dati metas quisquam rapiatur ad æui
Quassus torminibus, ne quisquam ex luce vehatur
Ischiadis toruæ toruo cruciamine quassus,
Inde suos gressus hygiæ ad limina tendat,
Inde

Inde etiam tusses excedunt corpore, magnus
 Insuper, & spasmi fremitus, dyspnœa, veterius,
 Nec non auriculæ, dentis, renumq; dolores,
 Vesicæq; simul, capitisque, scotoma, carumq;
 Radix præstat idem. Sed enim siccata repurgat
 Vlcus sordidulum, perversi chasma refarcit
 Insuper augmentum pariendo carnis eidem,
 Idq; cicatricis dono coniungere fertur.
 Si vacet o lector paucis aduerte docebo
 Quid Diomedæi non tentent vincula iuris.
 Postquam veliuolo iactatus in æquore, tandem
 Littore iam potitur, nec inhorret murmura ponti,
 Nunc huc nunc illuc bibulo spaciatur in aruo
 Elpis, quò refricet vires, animumque resumat
 Quo viduarat eam stridens aquillone procella.
 Vix leuiter nebulas animi deterferat, ore
 Conspicit en patulo crudelia fata leonem
 Intentare sibi: sententia namque sedebat
 Illius hæc animo, quantumuis causa nefandi
 Rictus, (vt patuit) Longè diuersa subesset.
 Vix igitur compos mentis (pauor adijcit alas)
 Instar Dictæi iaculi fugit, atque Lyæum
 His in vota modis vocitat, precibusque fatigat:
 O decus Oebaliæ Nysæ, qui celsa tueris
 Atque Therapnæi iuga montis numine seruas,
 Et iuga Mæoniæ rupis munimine fulcis,
 Quique patrociniò Rhyphæia mœnia præstas
 Tuta, cui rupes Parnasia thure Sabæo
 Fumat, cuius opem tellus Mendesia poscit,
 Cuius Erebbæo venerantur numen in orbe,
 Huc es, & assiduum vitæ miserare laborem.
 Ni frustra toties olidi spumauerit ara

Cade capri, ferro cui dextera vulnus adegit
 Nostra cruore madens, age præsens omne firma.
 Quæ simul Imbrasius dedit, atque precantia fudit
 Verba Mimallonidum comiti, salientia ducens
 Ilia præ cursu rapido quassansq; stabellis,
 Arboreum scandit quantum satis esse videtur
 Culmen ad effugium scelerati dente leonis.
 At nec pulueream leo nubem spargit in auras,
 Nec densum subigen's nymbum sustollit arenæ,
 Quod tamen irarum stimulo succensus amaro
 Incandensque solet, multa sed parte bidente
 Mollior Euganea procumbit ad arboris inum,
 Suppetiâsque sibi patulo deposcit hiatu.
 Quæ dum Cercetius miratur, & vsque tuendo,
 Lumina cum primis effusè pascit, inanem
 Demit corde metum, propiusq; tuerier inquit
 Quæ me causa vetat? Simul hæc effatur, & ossa
 Primores inter dentes hæerere leonis
 Conspicit, ac subito descendens arbore, vellit.
 Hinc etiam sperent simili ratione leuamen,
 Quorum sunt membris infixâ tenaciter ossa.

caput 339.

πρασινον Græcis: Prasium & marrubium Latinis.

Sub binæ prasium legionis calce deurit,
 Sub ternæ verò desiccata, idemque vigore
 Pollet amaroris, nec non detergit, & aufert
 Per cæcas latebras qui possidet intima chymium,
 Tboracisq; simul crassamina lenta propellit,
 Et simul infarctu iecur excutit atque lienes,
 Quin & frugiferum cobibendos fertur ad ictus
Diræ

Diræ serpentis, nec non infesta venena,
 Præterea tusses profligat, & amouet asthma,
 Amolitur item lateris tormenta, per orbes
 Multos quæ solis Pataræi membra grauarunt,
 Demulcetque nomas, vnguemque refrænat ocelli,
 Quin menses etiam, & partus, resideſque ſecundas
 Elicit, & tabo ſanieue madentia terget
 Vlçera. Succus idem præſtat, veterèſque dolores
 Amouet auriculæ, viſumque reſarcit ocelli.

Caput 340.

περισεπεών, ἢ ἱερὸν κατὰν Græcis: Verbena, ver-
 benaca, columbina, & herba ſacra Latinis.

Siccet, & astringit verbena, leuâtque dolorem,
 Qui coxas, vterum, dentesque, caputque laceſſit,
 Nec non committit vel iungit glutine vulnus,
 Atque refragatur tabo ſanieue reſperſo
 Vlçeri, itemque coli tormenta ferocia lenit,
 Et tormenta ſimul quæ ſcrupus contrahit aufert,
 Et pathos ablegat comitia rumpere ſuetum,
 Lenit præterea ſtimulos rabiemue podagræ,
 Nec non deciduos inbibet ſiſtitue capillos,
 Et ſtabilit dentem, pacâtque phlogoſin, & igni
 Præterea confert ſacro, pecudique veneno
 Fætæ ſuccurrit, nec non œdema vetuſtum
 Placat, & icterici furijſ obſiſtit, & oris
 Propulſare nomam, ſyringâque fertur, & arcet
 Febrim quæ cunctis vel quarta luce recurrit.

Caput 341.

περσικὴ μάλια Græcis: Malus Perſica Latinis.

Mali

MAli Persiacæ folium germenq̄, calescit,
 Et per cœca fugat nocuum spiracula chymum,
 Quin & amaroris genio decoratur alacri,
 Nec non helmyntes tollit. Sed poma gelaſcunt
 Ordine sub bino madidantque, citòque feruntur
 Per ductus alui. Flumen matura propellunt
 Eiusdem: at cobibent hunc immatura fluorem.

Caput 342.

Πέπλος Græcis: Peplus Latinis.

Pollet energia tithymallo peplus eadem.

caput 343.

Vt bursa pastoris cum Græ. tum La. fuerit appel-
 lata, in dubio apud eruditos est etiamnum.

CAlfacit & siccatur pastoria bursa, repellit
 Insuper, ac genio styphsis decoratur, & ignem
 Depellit sacrum, dein intestina cruenta,
 Nec non & roseum patulis ex naribus imbrem
 Manantem sicit, mensesque, aliosq̄, fluores,
 Auriculamq̄, iuuat quæ retro pure madescit,
 Æstum præterea stomachi, calidamque phlogosin
 Amouet, atque recens compeſcit vulnera nata.

caput 344.

Πράσων κεφάλωτον Græ. Porrum & porrus
 capitatus Latinis.

CAlfacit & siccatur capitatus porrus, & acri
 Præstat energia, nec non incidit, & aluo
 Compeſ

Competit, & lotium mensesque propellit inertes,
 Nec non thoracis crassamina lenta creatu,
 Nec nihil absterget, flabellâque gignit, & aliam
 Rumpit, fingendo ludibria falsa, quietem,
 Noxius est etiam stomacho iecorique, nocetq;
 Renibus, & nocuos humores contrahit idem,
 Quin oculos etiam nimia caligine mergit.
 At coma præduris vteris clausisq; medetur.
 Astringit leuiter folium, cohibetque fluorem
 Sanguine respersum, varisque resistit, & aufert
 Præterea crustas, nec non epinyctida mulcet.
 Acroris verò semen virtute superbit
 Gnauiter, atque valet styphis virtute socordi,
 Frigidus in Venerem ne sit lentusque maritus
 Efficit hoc etiam, roseoq; madentia nymbo
 Flumina compescit super hæc, tabemque refrænat,
 Nec non auricula tormenta sonosque coercet,
 Et morsum pecoris demit, renumque dolorem,
 Cunctâque thoracis mulcere pathemata fertur,
 Callem præterea salebrosum purgat, idemque
 Lumina nocte premit, stomachumque offendere cõstat.

Caput 345.

Vt pilosella cum Græ. tum La fuerit appellata, in
 dubio apud eruditos est etiamnum.

CAlfacit & siccat pilosella: deinde redundat
 Styphis energia vehementer, itemque superbit
 Nonnihil acroris genio, vuluæq; fluenta
 Comprimit atque alui, sputumque cruore madescens,
 Atque dysenteriam, nec non qui bile notantur
 Et madidant vomitus, & rheumata cuncta repellit,

Vuls

Marci Neuiani Gerardimontani

Vulnus præterea cõmpingit & vlcus, & aufert
Cœliaces fluxum liquidamque respergit in auram.

Caput 346.

Vt pimpinella cum Græ. tum La. fuerit appellata,
in dubio apud eruditos est etiamnum.

SEd pimpinellæ desiccatur in ordine bino
Radix, inq. gradu bellè calefactat eodem,
Nec non acroris virtute redundat alacri,
Quinetiam remouet nebulas caligine merse
Luminis & clausi tenebrarum carcere nigro,
Serpentumque simul morsus, & tetra venena
Submouet, ac pestim, scruposque refringit, inertis
Præterea lotij sufflamina tarda propulsat,
Nec non infarctum dissoluit viscera cuncta.

caput 347.

Vt planta pes anserinus iam dicta cum Græ. tum La. fuerit
appellata, in dubio apud eruditos est etiamnum.

ORdine sub bino pes anseris alget, eodem
Donatur genio (longis ambagibus ultra
Ne te quàm satis est videar studuisse morari)
Solano Dryadum viridaria culta tenenti.

caput 348.

Vt planta pes leoninus iam dicta cum Græ. tum La. fuerit
appellata, in dubio apud eruditos est etiamnum.

POrro leoninus pes siccatur in ordine bino,
Stypsis energia dein exornatur alacri,
Ruptus

Rupturasq; simul, nec non & vulnera quænis
Glutinat, & prodest laxis fusi sue mamillis.

Caput 349.

Ut potentilla cum Græ. tum La. fuerit appellata, in dubio
apud eruditos est etiamnum.

Porrò potentilla radix foliumque redundat
Stypsis energia vehementer, & insuper aret
Ordine sub terno, vuluæque fluentia propulsat,
atque alui riuos, sputumque cruore madescens,
Atque dysenteriam sistit, dentisque dolori
Competit, & firmat dentem, fluxumque coercescit
Luminis, ischiados tormenta deinde refrenat,
Vlcus præterea quod rodit & exedit artus
Amouet, atque recens coniungit glutine vlunus,
Instabilesque simul gingiuas cogit, & aufert
Seuos articuli questus: ambagibus vltra
Ne te quàm satis est videar studuisse morari
Lector, energia parili vel dote redundat
à quibus folijs nomen quæ repperit herba.

Caput 350.

Ut prunella cum Græ. tum La. fuerit appellata, in dubio
apud eruditos est etiamnum.

Alfacit, & siccatur prunella, deinde socordi
Præstat amaroris genio, glutenzq; viritum
Præ se fert gustu, nec non crucianina sedat
Compescitque simul capitis, morbosque repellit
Qui torquent fauces, apthibisque medetur in ore.

sup th.

Caput

caput 351.

πίσου, κ λίκυθος Græcis: Pisum Latinis.

Pisum verò fabæ respondet viribus: at qui
Nonnihil euariat, siquidem socordius alui
Fertur in anfractum, leuiusque stabellam ministrat,
Sordes præterea nequicquam tollere constat.

Caput 352.

Vt persicaria cum Græ. tum La. fuerit appellata, in
dubio apud eruditos est etiamnum.

Stypsis energia vehementi pollet, & aret
Malum Persiacam folijs imitata, deinde
Frigoris ingenio præstat, syringaque tollit,
Atque dysenteriam sistit, reliquosq. fluores,
Præterea eximiè coniungit glutine vulnus.

caput 353.

Vt perfoliata cum Græ. tum La. fuerit appellata,
in dubio apud eruditos est etiamnum.

Perfoliata calet siccaturq. deinde socordi
Pollet amaroris genio, stypsiq. redundat,
Glutine præterea compingit vulnus & vlcus,
Enterocelarum pueri lamenta coercet,
Atque umbilicum qui prominet insuper abdit.

Caput 354.

Vt pulmonaria cum Græ. tum La. fuerit appellata,
in dubio apud eruditos est etiamnum.

AT quæ pulmonem præfert simulatue superbit
Stypsis ingenio vehementer, itémque tepescit,
Nec non desiccatur, vuluæq; fluentia coercet,
atque alui rinuum, sputumque cruore madescens,
atque dysenteriam, & vomitum qui bile notatur.

caput 355.

Πετασίτης Græcis: Petasites Latinis.

Ordine sub terno petasites siccatur, & aufert
Vulnere quæ spirant phagedænas, atque maligna.

Caput 356.

Ποταμογέιτον Græ. Potamogeton & fontalis La.

Siccatur, dein friget fontalis, itémque redundat
Stypsis energia, nec non antiqua coercet
Vlcera, deinde nomas, pruritus insuper, ultra
Ne te quàm satis est videar studuisse morari,
Æquat pulygonum: sed enim compagine crassa
Pulygono memorat præstare Galenus eandem.

Caput 357.

ῥύανον κηλυτόν Græ. Ruta hortensis La.

Pingit Hamadryadum viridaria culta, vel agri
Sedem ruta. Prior calefactat in ordine terno:
Desiccaturque simul vehementer, itémque viritim
Præstat amaroris genio, nec dote superbit
Acroris leuiter, quin & compage tenella
Constat, & incidit, nec non per cæca resoluit
Spiramenta truces chymos, mensesque propellit,

Marci Neuiani Gerardimontani

Vrinamque mouet super hæc, flabrisque medetur,
 Nec non thoracis pollit crassamina lenta,
 Dimouet & pacat super hæc lichenes, & albos
 Candidulos abigit, facilemque ad regna salutis
 Almæ dat cursum dira pleuritide quasso,
 Nec torpere graui patitur tua membra veterno,
 Tormina quem versant higieæ in limine sistit
 Præterea, nec non alias aduexerit oras
 Tussim, quin etiam lumbricos lumine priuat
 Opponitque neci, nec non artbritida mulcet,
 Moliturque moram vitæ cruciamine lumbi
 Quasso, dein patula roseum de nare liquorem
 Manantem cohibet, nec non vt regna salutis
 Arripiat mulier quam præfocatio torquet
 Efficit hæc vteri, dein exanthema coeracet,
 Thoracisque simul tormenta repellit, & igni
 Conducit sacro, nec non herpeta, rigorem,
 Et peripneumoniam liquidos respergit in euros,
 Et tormenta coli, vuluæque phlogosin abercet,
 Præterea testis, lumensque resarcit ocelli,
 Nec non infarctu iecur eripit, atque lienes,
 Hydropemque leuat super hæc, & mulcet achoras,
 Ne ruat in Venerem coniunx animosus equo
 Præterea præstat. Nec non arrecta deinde
 Hauriat hinc animum spes asthma thymumque fugari,
 Formicamque simul, dein & cruciamen ocelli,
 Dentis, & auriculæ, capitisque, minaxque venenum.

caput 358.

πανάριον Græcis: Pancratium Latinis.

Pancratium leuiter scillæ virtute superbit.

Caput

Caput 359.

παλιύρος Græcis: Paliurus Latinis.

R Adix & folium paliuri styphis abundat
 Gnaviter ingenio, per cæcos mittit hiatus
 Insuper, atque alui manantia plænius æquo
 Flumina compefcit, lotijque moramina tollit,
 Nec non phyma, cui non adsit feruor abercet,
 Atque venenatam plagam, virusque repellit.
 At verò semen secat, & crassamina demit
 Quæ thoraca tenent, scruposque refringit, & aufert
 Tussim, quin etiam scelerata venena propulsat.

Caput 360.

πάνακτες ήράκλειος Græcis: Panaces Herculeum La.
 opopanax est huius liquor.

Herculei panacis liquor per cæca resoluist
 Spiramenta truces chymos, & mollit, & aret
 Ordine sub bino, sed terna corte calefcit,
 Extenuatque simul, menses lotiumque propellit
 Insuper: at fætum fraudatur lumine solis.
 Nec non vesicæ scabiem tussimq; deinde
 Tormina, durities vteri, sæuosque dolores
 Præterea laterum dentisque, podagran, ocelli
 Insuper ingentes nebulas, conuulsa, rigorem
 Febris quæ crebrò remeat, disruptaque tollit,
 Ischiademq; simul, nec non antbraca coercet:
 Admistusque pici bellè succurrit & adfert
 Auxilium à rabido morsis custode penatum.
 Cortex radice leuiter detergit, & idem
 Calfacit & siccat liquore supinius, vlcus

Marci Neuiani Gerardimontani

Peruersum lenit super hæc, carnemque restaurat
Ossibus obductu spoliatis, atque morantem
Detrahit ex utero partum. Sed dira venena
Semen profigat, mensesque propellit inertes,
Nec non hystericæ questum demulcet & aufert.

Caput 361.

πάναντες Ασκληπείου Græcis : Panaces
Aesculapicum Latinis.

Quod Deus inuenit panaces Epidaurius olim
Prædicto leuius calefactat, & vlcera demit,
Phymaque propulsat, nec non phagedænan abercet.
Semina tum flores genio decorantur eodem.

caput 362.

πάναντες χερώνειου Græcis: Panaces Chironcum La.

Phylliridæ panaces genio decoratur eodem.

Caput 363.

παρωνυχία Græcis: Paronychia Latinis.

Porro paronychia terno calefactat & aret
Ordine, præterea vitium cognomine sedat,
Et pollet tenera compage, deinde resoluit
Per cæcas latebras qui possidet intima chymum,
Delinit & fauos, nec tentat corpora morsu.

Caput 364.

πέπλιον ἢ πέπλις Græ. Peplium & peplis La.
At semen peplidos pepli de more repurgat.

Caput

Caput 365.

περσεία Græcis: Persea Latinis.

Persee folium styppis virtute redundat
Leniter, & rosei fluxum liquoris abercet.

Caput 366.

Πιτύσσα Græcis: Pityusa Latinis.

At pityusa pari tithymallis dote superbit.

Caput 367.

Πλάτανος Græcis: Platanus Latinis.

AT verò leuiter platanus frigescit & humet.
Hinc folium viridans fluxum qui iactat ocellos
Amouet & lenit, mitemq; phlogosin abercet,
Atque tumore leuat. Cortex piluleq; dearent
Plenus. Ille fugat tormenta ferocia dentis:
Combustus verò sordes abstergit, & idem
Vlcus sordidulum pacat, lepramq; coeracet.
At verò pilule serpentum dente petitis
Suppetias veniunt, ambustaque membra propulsant.

Caput 368.

Πολύγαλον, ἢ πάλυγαλον Græcis: Polygalum
& pulygalum Latinis.

Phygali folium calet atque madescit, & implet
Vbera lacte, sub hæc auctero munere languet.

Caput 369.

ΠΟΛΕΜΩΝΙΟΥ Græ. Polemonium & polemonia La.

PArte viget tenera polemonion, atque dearet:
 Hincq̄ dysenteriam, lotijque moramina tollit
 Radix, & lumbi dentisque doloribus obstat,
 Nec non duritiem splenis, morsuque coerctet,
 Bellua quem dederit flammantia lumina vibrans,
 Attollensque minas, & sibilis colla tumescens.

Caput 370.

ΠΤΕΛΙΑ Græcis: Vlmus Latinis.

Ast vlni folium styphis virtute superbit,
 abstergetque, recens vulnus quoque glutine iungit.
 Cortex astringit cumulatus, atque vigore
 Pollet amaroris: lepramque iugatus aceto
 Dimouet: at viridans compingit glutine vulnus,
 Nec non rupturæ callum parit, atque ministrat.
 Corticis ingenio radix vel dote superbit.
 Humor folliculi faciem polit atque venustat.

caput 371.

ΠΥΚΝΟΚΟΜΟΥ Græ. Pycnocomum Latinis.

Pycnocomi folium, & semen, radixq̄, vigescunt
 Acroris genio, nec non per cæca resoluunt
 Spiramenta truces qui versant intima chymos,
 Euelluntque simul quæ tergo hæserè sagittas,
 Phymaque demulcent. bilis radice mouetur.

Caput 372.

ΠΕΝΤΑΦΥΛΛΟΥ Græ. Quinquefolium Latinis.
 A qui-

A Quinis folijs nomen quæ repperit herbæ
 Radix (vt constat) desiccatur in ordine terno,
 Quamuis hæc eadem leuiter calefactet, iniquo
 Nequicquam super hæc prædatur corpora morsu,
 Nec non acroris decoratur dote supina,
 Præterea gracili aut tenera compagine membri
 Constat: & astringit solerter, & vlcera sistit
 Oris quæ nimum diro putrore madescunt,
 Alui præterea cobibet sopitque fluorem,
 Nec non qui roseo tinguntur ab imbre coercet
 Hæc riuos etiam quauis ex parte scatentes,
 Præterea dentes tetro cruciamine quassos
 Amouet aut sanat, vulnusque repellit, & ignem
 Sacrum, durities, strumamq;, œdema, dolorem
 Præterea lumbi. Scabies quoque pellitur inde,
 Nec non pulmonis iecorisque pathema fugatur:
 Inde medela venit super hæc, cum flamma medullas
 Exhaustit febrium. Quin de fungere periculis
 Illinc præterea comitia rumpere sueti
 Morbi, quin etiam hinc syringa, trucesque veneni
 Fugeris insidias, nec non herpeta fugare
 Hinc licet, hincq; patet via qua lenimen habetur
 Ictericis, inducas animum lenirier illinc
 Enterocelarum stimulos, artusque dolores
 Insuper, atque fugit procul hinc arteria scabra,
 Nec non abscessus volucrem hinc funduntur in auram,
 Condyloma simul, digitique pterygia seua.

Caput 373.

Πταρμική Græ. Ptarmice & sternutamentoria La.

P Tarmice viridans desiccatur in ordine bino
 Et calet, acroris genio & decoratur: at aret

Marci Neuiani Gerardimontani

Atque calescēt siccata sub ordine terno,
Nec non liuores, vt sugillata, repellit,
Eximiēque valet sternutamenta ciere.

caput 374.

Πτέρις, ἢ πτέριον Græcis: Filix Latinis.

CAlfacit ipsa filix siccataque, & dote supina
Stypsius instruitur, nec tentat corpora morsu,
Quin & amaroris genio decoratur alacri.
Summonet helmyntes radix, & lumine cassos
Extrahit, at verò spirantes immolat Orco
Fætus, nec sobolem prodire sub ætheris auram
Permittit, steriles nimium reddendo puellas,
Vlcera quæ nimio manant liquore propulsat
Insuper, & molem demit minuitque lienis.
Et quæ tanta (malum) dementia cœpit & vrget
Tot stolidas hominum mentes, & versat Erinys?
Vt certo credant Æeum fundier illinc
Semen, quod nunquam vidit Danaia Persis
Quondam plæna magis? quod nec Mineides oræ
Norunt, nec tanto magis succensus amore
Bardus, Tyridates, nec non Hermippus, Erichtho?

caput 375.

πύρετρον Græ. Pyretrum & saluaris Latinis.

CAlfacit & siccata terna sub classe pyretrum.
Radix eximiē languentia membra refulcit,
Ignauumq; simul proritat phlegma cerebro,
Nec non ablegat paresin, febriumq; rigorem,

Sudo

Sudoresque mouet super hæc, tormentaque sæua
Tollit ab ignauo surgentia frigore denti.

caput 376.

ἄξος Græcis: Buxus Latinis.

Siccatur, & astringit buxus, labemque coerces,
Nomen ab Hispani quæ traxit climatis orbe.
Sed folio rutilant huius flauedine crimes.

caput 377.

περικλυμένον Græcis: Periclymenum Latinis.

Evge periclymeni paucis nunc accipe vires
Lætor, amaroris genio viget ergo, caletq;
Desiccaturque simul, lotijque moramina tollit:
Crebrius atque decet verò si manditur, vndam
Per lotium ducit roseam, redditq; maritos
Et pupas steriles, fœtumque propellit inertem,
Et demit maculam vultus à lumine solis
Teg. ei natam, nec non lichena, rigorem,
Scrupos, asthma, dein singultus, atque lienum
Præterea molem, nimioque fluentia tabo
Ulcerâ profigat, defessaq; membra refarcit.

caput 378.

πετροσέλινον Græcis: Petroselinum & apium
faxatile Latinis.

Quod per senta petris loca suauem ructat odorem
Ordine sub terno siccaturq; caletq; selinum,
Quin & amaroris genio decoratur, & acris,

L v

Nec non

*Nec non extenuat, lotiumq̄ propellit, itemq̄
Menses, atque coli scelerata flabella coercet
Et stomachi, renum laterisque minacia tollit
Vescæq̄ simul tormenta, & tormina lenit.*

Σίλιυον ἡπείριον Græcis: Apium hortense Latinis.
Ἐλεος ἰλιυον Græcis: Apium palustre La. Οἶον ἰλι-
υον Græcis: Apium montanum Latinis.

Quod per Hamadryadum viridaria culta nitescit
Calfacit, atque mouet lotium mensesque, palatum
Titillat gustu, stomachumque, flabellâque tollit,
Atque ciet vomitum, pacatque venena, papillam
Grumosam cohibet super hæc, oculique phlogosin.
Quinetiam simili decoratur dote palustre.
Præterea simili montanum dote redundat.

Caput 379.

ἄρτος Græcis: Triticum Latinis.

Si foris iniicias prima sub classe calefcunt
Tritica, quin obdunt leuiter clauduntque meatus.
Ast oleum pacat syringa, pedumque coercet
Rimas & manuum tetrico de frigore natas.

Caput 380.

πίπερι Græcis: Piper Latinis. Estque triplex,
longum, album, nigrum.

Calfacit & siccat piper omne, vigetque tenella
Parte, trucemque fugat per spiramenta liquorem
Cæca, coquitq̄ simul, nec non absterget, & acri
Pollet energia, nec non inuitat orexin,

Anguis

Anginamque fugat super hæc, lenis que rigorem,
 Tormina, serpentis morsus, & dira venena,
 Nec non & tussim, & strumam, seuumque dolorem,
 Quin ciet vrinam super hæc, partusque morantes
 Elicit, à nigra caligine præstat ocellos
 Immunes etiam, viduatq; madore cerebrum.
 Sed compage minus gracili decoratur, & aret
 Longum flaccidius, quàm quod splendore coruscet,
 Et nigrescit: Item maiori dote superbit
 Acroris niueum, quàm quod nigredine pollet.

caput 381.

πύξωα Græ. Pix La. Estque duplex, sicca & humida.

Vtraque pix marcetque caletque sub ordine bino:
 Verum sicca calet leuius quàm siccet, at humens
 Contra: & amaroris leuiter virtute superbit
 Vtraque, & obscure per cæcos mittit hiatus,
 Atque acrore parùm valet, & maturat, & aufert
 Tetram colluuiem sordis, compage tenella
 Segniter instruitur super hæc, seuosque tumores,
 Et lichena, phtisim, strumas, & pure madentes
 Aures, antiadas, nec non anthraca, pedumque
 Rimas & sedis placat, virusque coercet,
 Quamque dedere tibi squalentia terga nefandæ
 Serpentes plagam, nec non herpeta, liquores
 Qui thoraca tenent, ac pus quo frangitur idem:
 Nec non anginam fugat, & tubercula vuluæ,
 Duritiamque simul sedis, sædâque rigentes
 Vngues scabritie: tussimque propulsat, & aufert
 Asthma: licet melius, quæ liquet, vt arida quoduis
 Glutine coniungit melius quàm liquida vulnus.

Caput

caput 382.

πιστακία Græcis: Pistacia Latinis.

Donantur gracili verò pistacia membro
Segniter, expediunt super hoc thoraca minaci
Et iecur in farctu, nec non decorantur amara
Note, licet iusto dilutius, atque repellunt
Squameus in spiram qui sese colligit anguis
Plagam, quique fero linguis micat ore bisulcis.

caput 383.

πόλιον ὄρειον, ἢ μικρόν Græcis: Polium montanum & paruum Latinis.

Ordine sub terno polium desiccatur, idemque
Calfacit in bino vergente, deinde viritum
Pollet amaroris genio, genioque superbit
Gnauiter acroris, nec non & viscera cuncta
Liberat in farctu, mensesque propellit, & aluum
Deiicit, atque mouet lotium, diròque veneno
Fœtae serpentis plagam demulcet, hydropa
Nec non ictericum dein amouet, atque dolorem
Splenis ab in farctu collectum sedat & aufert.

caput 384.

πρόπολις Græcis: Propolis Latinis.

Calfacit & propolis vergente sub ordine bino,
Quinetiam pollet gracilis compagine membri:
Nec non vbertim quæ tergo hæserè sagittas
Elicit, ac terget, sed præstat alacrius illud.

Caput 385.

Ρῶν ἡ ῥίζα ποντικόν, ἢ ῥίζα ποντικὴ Græ. Rha &
rheum Ponticum & radix Pontica Latinis.

Radix quam gelidæ tribuit Mæotidis ora
Viribus instruitur mistis, astringit & acri
Pollet energia, sed enim generosius illud
Efficit, amandat dein asthma, fugatque dolorem,
Est & patrocínio vulsis, & subtrahit Orci
Faucibus à tetro serpentum dente petitos,
Confert præterea ruptis. Et colligit æger
Hinc robur stomachus, nec non perducitur illinc
Ad metam roseo sputum liquore madescens,
Fessis præterea licet hinc succurrere rebus
Eius qui renum & lumbi cruciamine torpet,
Nec non in melius datur hincce referre dolorem
Vescæ, & morbum, nec spes hunc vana tenebit
Qui munire petet iecur hincce, proculque fugare
Morbum thoracis, dein intestina cruenta, &
Infarctum splenis, nec non cruciamina tetra.
Ne versare dolos qui traxit ab impete nomen
Possit morbus, item crudelia tormina, lior,
Singultusque simul, medicamen habebitur illinc
Insuper, hinc & fluit trahitur & salutis amœna
Copia, quem iactat hypochondria tensa, vel haurit
Febris, quæ remeat persæpe vetusque phlogosis.
Hinc quoque cœliace, ac inflatio tetra fugatur.

caput 386.

Ut planta ribes officinis medicorum nunc dicta, cum
Græcis tum Latinis fuerit appellata, in dubio
apud eruditos est etiamnum.

Ordine

Marci Neuiani Gerardimontani

Ordine sub bino ribes desiccatur & alget.
 Frons & bacca valet styphsis virtute benigna,
 Feruoremq; domat stomachi, roseiq; liquoris,
 Atque sitim cohibet, vomitumque refrenat, acutas
 Præterea lenit febres, aluiq; fluentia
 Quælibet amandat, nec non inuitat orexin,
 Acrorèmque leuat bilis, stomachumque resulcit.

Caput 387.

Pollet Græcis: Rosa Latinis.

Pollet amaroris genio, styphsisque vigore
 Præstat & instruitur rosa quæ diffundit odorem
 Latè per Dryadum viridaria culta, flagranti
 Competit olfactu cerebro: stomachumque resulcit,
 Atque iecur firmat. Succus per cæca nocium
 Spiramenta foras chylum depellit, & aluo
 Bilem profigat, nec non absterget, & idem
 Soluit ab infarctu iecur, & qui conficit escam
 Ventriculum, pacat febres à bile profectas
 Insuper, & tremuli cordis discrimina tollit.
 Ex marcente rosa succus collectus abercet
 Intestinorum, gingivæ, sedis, ocelli,
 Nec non auriculæ, & capitis, vuluæque dolores
 A feruore nimis rabido sæuèque profectos.
 Marcescens porrò maiori styphsis abundat
 Munere quam viridans, hypochondria quassa phlogose
 Mulcet, erysipelas pacat, stomachique resistit
 Humidulis vitijs, nec non & glutine iungit
 Vulnus, itemq; pedum rimas compescit, & oris
 Ulcera profigat. Caput aluum sistit, & imbre
 Sanguineo rutilans sputum. Sed & vnguis eodem

Muz

Munere donatur. Medio qui gemmat in orbe
 Flosculus amandat gingivæ rheuma, fluorem
 Præterea cobibet vulvæ. Lanugo caroque,
 Præterea semen genio decorantur alacri
 Stypsiis, hincque alui manantem largius æquo
 Compeſcunt riuum, & genitalis cuncta fluenta
 Partis, uti menses tardos, & seminis imbrem.

caput 388.

Πάφῳ vos Græcis: Raphanus Latinis.

ET duplex raphanus se tollit in ætheris auras:
 Orneat hæ siquidem viridaria sternit, & agros.
 Sub legione prior bina desiccatur, & idem
 Calfacit in terna, & per spiramenta ferocem
 Cæca foras pellit qui macerat intima chymum,
 Nec non acroris genio vel dote redundat,
 Crassamenta dein thoracis lenta propellit,
 Atque ciet lotium vomitumque, stabellæque gignit,
 Et sensus aciem quam noxia corpora tardant
 Terrenique hebetant artus moribundæque membra
 Subleuat, & tussi veteri medicatur, & aluo
 Competit, atque mouet ructum: nec dedit in artus,
 Quod sibi persuadent homines, ientacula sumpta.
 Sed cortex vomitum ciet acrius, atque trabentes
 Vsq̄que moram ducit menses, pacatque dolorem
 Splenis ab infarctu. Quin itur ad alma salutis
 Hinc quoque regna quibus sceleratos vipera dentes
 Abdidit, atque pedem licet hinc efferre nomarum
 Testis, & fas est hinc sugillata fugare,
 Quin fas est etiam caput hinc vestire capillis,
 Quin ne ad Tartareas sedes & ad ostia nigra
 Tete

Marci Neuiani Gerardimontani

Tete mittat hydrops, licet hincce parare medelam:
 Ne quem fungus eo Parcarum iure sub vmbra
 Mittat, quo perijt Catulus, lasciuâque docti
 Theia musa senis, prolesque nouella tyranni
 Hesperidum, caligæ cui nomen castra dederunt
 Bardiaciq; greges, vberima copia manat
 Hinc quoque præsidij. Semen remoramina lenta
 Dimouet vrinae, mensesque propellit inertes,
 Atque ciet vomitum super hæc, plagamque cerastæ
 Comprimit, infarctu leuat extricatque lienes
 Præterea. Supero ne mittat sole fruisçi
 Quem gangrana coquit, datur hinc sperare salutem
 Insuper, hincq; fugit rapidos angina subeuos.
 Præstat energia verò qui surgit in agris.

Caput 389.

РѢТІУХ Græcis: Resina Latinis.

Omnes resinæ calefactant, atque dearent,
 Parte sub hæc gracili decorantur, itemq; madorem
 Per tæcos pellunt abitus, sædæq; propulsant
 Colluuiem sordis, nec non acrore vigescunt,
 Ex alto super hæc omnes memorantur iniquos
 Vellere liquores. Sed enim lentiscina primas
 Aufert, vsque adeò siquidem virtute superbit
 Stypsios, vt iecori stomachoque labantibus addat
 Incutiatque simul vires, & parte tenella
 Constet præ reliquis, nec frangat corpora morsu:
 Nec non præ reliquis genio dilutius acri
 Pollet, itemq; calet minimum, pacatq; phlogosin,
 Et stabilit ventrem. Terebinthina verò secundas
 Obtinet, hæc etenim leuius quàm dicta superbit
 Stypsis

Stypsis energia, reliquis animosius autem:
 Quin & amaroris genio decoratur, itemq;
 Hinc quàm dicta magis per cœcum pellit biatum
 Chymos, atque calet generosius, atque proteruæ
 Sordis colluuiem dicta præclarius aufert,
 Nec non emollit fœcundius, atque medetur
 Pforæ: quin alijs melius compage tenella
 Constat, & ex alto retrahit. Quam porrò ministrans
 Suppeditantq; simul piceæ, quàm dicta superbit
 Acroris genio maiore: sed hocce redundat
 Hac ipsa vberius quam pinea bacca profundit,
 Etsi splendidius non vellat in extima membra
 Chymos, atque foras per cœcum pellat biatum.
 Tres modo prædictas, veluti duo separat Isthmus
 Equora, disseccit quam sudat pinus, & altos
 Quæ pandit cliuos abies, & surgit Olympo.

Caput 390.

Pis: Græcis: Rhus Latinis.

BAcca latexq; rhois desiccat in ordine terno,
 Sub legione tamen bina frigescit & alget,
 Nec non austeri decoratur munere gustus.
 Ne trahat ad mortem niueo fulgore coruscans
 Fluxus matronam, profunditur inde medela,
 Quin sua terga fugæ volucridabit inde rigescens
 Asperitas linguæ, datur inde parare medelam
 Quem gangrana coquit super hæc, & tetraphlogosis,
 Quæ partem fractam, nec non aposyrma laceffit,
 Liuidulumq; simul membrum. Ne corpore cedat
 Vita, vel orbetur conuexi lumine cœli
 Cui Styga cœliace truculenta minatur, & Orcum,

M

Hinc

Marci Neuiani Gerardimontani

Hinc trahat apta suis itidem solamina votis,
 Hinc suspendit iter super hæc hæmorrhoids, hincq;
 Spes opis ampla datur, roseo ne tincta liquore
 Intestina secent fatalia stamina vitæ,
 Quinetiam minimè spes illinc pascit inanes,
 Qui secum statuit tabo seu pure nimisquam
 Fædas auriculas inbibere. Sit vnica rebus
 Afflictis etiam quem sæua pterygia torquent.

caput 391.

συνκκ ἡμερος Græ. Ficus satiuua Latinis.

SQualida ficorum maturaque cedere proles
 Cum liquida medicis in eundem fertur Achiuis
 Nec non Oenotrijs vsus: sed pulchrius ista.
 Quod verò canimus, generatim duce remotum
 Sedibus à veri, nec in omnibus accipe morbis.
 Calfacit & marcet siccatur sub ordine primo,
 Tergit præterea: bellèque nutrit alitue.
 Si prurigo nimis, sonitusque aut murmura vexent
 Auriculas, ficum dictam instillare memento.
 Cum petit antiades truculenta phlogosis, & vrget
 Scabrum pulmonis callèmq; viàmque struatur
 Hinc gargarismus: cum versant tormina ventrem,
 Clyster hinc fiat: sed virus abercet in haustu
 Atque cibo: sed enim ventri flabella ministrat.
 Si mandatur obest stomacho iam lecta recenter,
 Proritatq; aluum, papulasq; electat & vndam
 Sudoris: nec non æstumq; sitimq; restringuit.
 Scirrhus inductu caquit & dispergit iniquos.
 Aluum sicca mouet commansa, sitimque deinde
 Rheumaque suppeditat stomacho ventriq; medetur
 Vesicæ

Vesicae & renum sabulis, & hydropa repellit,
 Nec non & magnam, cui bis patuisse tyrannus
 Ad sua qui populum deduxit frana potentem.
 Fertur, quin etiam fugat asthma, deinde propulsat
 Tussim, quae longo tenuit iam tempore corpus,
 Quin etiam fertur tetrum lenire colorem
 Longis contractum vitij, eademque propellit
 Quae thoraca tenent crassamina lenta creatu,
 Et quae pulmonem tenuere pathemata crebro
 Temporis an fractu liquidas diffundit in auras,
 Nec non instruitur gracilis compagine membri.
 At spleni & iecori quod macerat atraphlogosis
 Conflat damna: parit quas nutrit sylua capilli
 Myrmecum turbas plus aequo sumpta, deinde
 Parturit in calido (probat usus) corpore bilem.
 Tollitur ad motu furunculus, atque parotis,
 Duritiesque, dein fluxus quo tibia languet,
 Nec non panus, hydrops, canentis pernio brumae
 Munus, ut Arctoi quod detur in axe trionis.
 At grossus placat formicas, atque repellit
 Verrucas, nec non strumas nodosque coerces,
 Imbrem surfureum, nec non epinyctida mulcet
 Insuper, atque foras per caecos mittit hiatus.
 Quin fugit hinc etiam furunculus, atque nefandi
 Muris araneoli morsus, dirumque venenum
 Quod scolopendra tibi largitur, achor & thymus.
 Succus, & vnda simul quam sponte profuderit arbor
 Amouet impositu lepras, & lenit achoras,
 Et lichena, dein scabiem, morsumque veneno
 Fœte serpentis, nec non myrmecian aufert,
 Præterea vultus neuos depellit, & albos:
 Ulcere membra tamen conspurcat: alacriter aufert

Præterea sordes, nec non & menstrua ducit.
 At limen vulvæ referatur, & ora debiscant
 Vasis, & aluus ijs non manans ducitur haustis.

Caput 392.

Σκῶρδιον Gra. Scordium & triflago palustris Latinis.

SCordion emarcescit, caletque. Repurgat inunctu
 Vulnus quod fluitat sanie, committit & ingens
 Glutine, præterea cacoethis hiantia necit
 Labra cicatricis dono, mulcetque podagram.
 Et sic tum fugient hypochondria quassa phlogosi,
 Tum cutis excresecens. At potum menstrua ducit,
 Nec non urinam, virusque repellit, & ictum
 Diræ serpentis, dein intestina cruenta,
 Crassamque simul thoracis pure redundans,
 Et veterem tussim, & lateris tormenta socordi
 Nata gelu, ac stomachum quem rosio dira fatigat.

caput 393.

Στίχας ἢ στίχες Gra. Stichas & stœchas Latinis.

STæchas amaroris genio viget, atque tenella
 Parte, sed astringit ieiunè: ac tergit, & omne
 Excudit infarctum membrum, fulcimen eidem
 Concilians, cerebrum, nervos, atque organa sensus
 Purgat, & egelidum lenire pathema refertur,
 Et mala thoracis cohibere, atque atra venena,
 Pellere phlegma, simul nigram ducere bilem.

Caput 394.

Σκίλλα Graecis: Scilla Latinis.

Caput

Calfacit at hinc siccátque sub ordine scilla:
 Et secat eximie, & ptyſin hæmatis arce, hydrope
 Dimouet, & sedat dyspnœan, & asthma fugatq;
 Tormina, & vrinam ducit, tussique vetustæ
 Suggestit auxilium, strigmenta que prolicet aluo.
 Regius hinc etiam potu, stomachusque fugatur.
 Cui cibus innatitat, nec eadem coctio lege
 Non refocillatur sanè quam ritè. Sed ictus
 Vipera quos dederit tibi, verrucasque, pedumque
 Rimas impositu lenit. Quem dona rigentis
 Pernio diuexant hyemis, trahat inde leuamen.

caput 395.

Στάφης ἀγρία Græcis: Staphis agrestis, herba pe-
 dicularis & pituitaria Latinis.

Ordine sub quarto staphis vrit & aret obumbrans
 Agros, ac terget, nec non acrore superbit,
 Et trahit humani sancta de corporis arce
 Pblegma. Sed impositu scabiem, & pruriginis iram,
 Rheumâque gingiuæ, & lendes, prolemq; nefandam
 Summouet, & tollit, dein aphtas mulcet in ore.
 Dentis, porro fugat tormenta ferocia lotu.

caput 396.

Ζίσελι Μασσαλιώτικον Græcis: Sefeli Mas-
 filiensè Latinis.

Propter Massiliæ quod mœnia pulchra nimisquam
 Luxuriat sefeli calet exiccatq; secundo
 Sub grege. Potatum fœtus & menstrua pellit
 Semen cum folijs, epilepsiam, atque fluentis

Guttatim lotij sufflamen demit, & asthma
 Corrigit, & mulcet patbos omne quod intima tentat,
 Nec non & febres antiquas lenit & aufert,
 Et praefocatae super haec conferre iuuamen
 Inducas animum id vulue: dein tormina, deinde
 Frigora quae carpens iter excipit atra coerces.

Caput 397.

σκόλυμος Grae. Carduus & strobilus Latinis.

SI quis pestiferum depromat corpore virus
 Quali fragrabat quondam Peantius heros,
 Nec non Sabidius, Gorgonius, atque caterna
 Totam aritorum patriae, regniq; Ithoantis:
 Si tam corpus odor sceleratus tentet, Averno
 Quam balitus erumpens supera ad conuexa refertur,
 Aut quam Parthenopes alto contermina muro
 Faucibus antra vomunt Lernaam dira Mephitim,
 Suppetias tulerit strobilus ducendo, malignas
 Per ductas lotij causas & semina, & idem
 Calfacit in terno, siccaturque sub ordine vino.

Caput 398.

σόρχος Grae. Sonchus & cicerbita Latinis.

AT sonchus viridans manifesto friget, & idem
 Stypsis energia leuiter decoratur, & aestum
 Auortit stomachi, tetricaeque phlogosios iram
 Dimouet, & confert diro cui scorpium ictu
 Vulnus adigit atrox. Sed calfacit aridus idem.

caput 399.

σῖσις Græcis: Seris & intibus Latinis: hortensis, endinta
est, sylvestris, cichoreum.

N Vminis Hellei pomaria culta, vel agros
Intibus obuelat. Stypsis decoratur vterque
Munere. Posterior primo desiccatur & alget
Ordine, præterea gustu decoratur amaro
Vberius longè quàm qui pomaria cingit:
Vberius verò gelat hic, nec siccatur. Vterque
Pellit erysipelas, podagræque tyrannida mulcet,
Feruoremque domat stomachi, lenitque phlogosin
Luminis, & prodest sæuo cui scorpius ictu
Vulnus adegit atrox, aluique ruentia sistit
Flumina, cardiacen super hæc compescit, & arcet.

caput 400.

σταφυλίνος Græ. Staphylinus & pastinaca La.

N Vminis Hellei staphylinus amœna vireta
Cingit, & induitur Cerealis ad æquora campi
Florem candidulum. Virtute redundat amara
Fusus, ac terget præclarius, atque calefcit
Acrius hic illo, mensesque propellit inertes,
Præterea fœtus lotijque moramina tollit,
Conceptumque iuuat. Patet hinc medicamen hydropi
Insuper, atque fugam pleuritis corripit illinc.
Commodat hic operam simili ratione veneno
Foetæ serpentis plagam cohibere volenti.
Sed Venerem stimulat radix, acuitque maritos.

CAPUT 401.

ΣΤΡΟΥΧΥΟΣ Græ. Solanum Latinis. Estque quadruplex,
hortense: halicacabus seu vesicaria: somniferū: & furiosum.

Quod per Hamadryadum viridaria culta vagatur
Solanum torpet frigetue sub ordine bino,
In siccando tamen certissima norma refertur
Esse, dein styphis pollet virtute, fluentum
Sistit ad hæc vteri. Quin hinc ad dulcia blandæ
Regna salutis item tete perferre licebit
Quem dolor auriculæ capitique laceßit & vrget,
Hincq; patescit iter super hæc ad blanda salutis
Regna cui stomachus feruet, nec captus inani
Spe fuerit sacros ignes hinc pellere nitens.
Ne reddas animam cui seua parotis atroxq;
Comparat insidias, in tuta reponeris illinc,
Suppetit hincq; salus etiam quem tetra fatigat
Herpes, atque tenent illinc vestigia fluxus
Acres, qui versant oculos, venit hincq; medela
Si tentent magnum tubercula luminis orbem,
Nec non sriasis tenuem hinc fundetur in auram.
Quin à vesica nomen ducentis eadem
Note viget folium: sed enim remoramina tarda
Semen propulsat lotij, renumq; molesta
Vesicæq; simul iecorisque pathemata lenit.
Eius præterea quod sopit membra quiete
Proritat lotium semen: sed hydropa corymbi
Bissenî pacant, mens integra pluribus esse
Desmit: at succus tormenta ferocia mulcet:
Quem radix verò succum largitur ocellos
Explicat obuinctos tenebrarum carcere nigro:
Vestis quæ condit radicem friget in ala

Terna.

Terna, Sed cortex, ineunte sub ordine bino
 Friget, in exacto siccans, radicis amœnas
 Quod vires animi cœcis erroribus implet,
 Et cortex idem quatuor si pondere sumas
 Drachmarum interimit mandentem, siue phaselo
 Dat ferrugineo rigidi squalore Charontis.
 Impositu verò cacœthe placat, & arcet
 Nec non profigat cruciamina tetra nomarum.

caput 402.

Σισυμβριον Græcis: Silybrium Latinis.
 Estque duplex, hortense & aquaticum.

O Bducit lympham silymbrium, atque Priapi
 Regnum. Posterius calefactat in ordine terno
 Desiccaturque simul, per cœcos mittit hiatus
 Insuper, atque viget teneri compagine membri,
 Quin ictus apium super hæc vespaque repellit,
 Et furibunda simul capitis tormenta refrœnat.
 At verò semen calet, & compagine membri
 Donatur tenera, lotiumque propellit, idemque
 Singultus inbibet, scrupique tyrannida lenit.
 Vndiuagas porrò quod sedes ornat, in ala
 Calfacit & siccatur terna si marcet, eadem
 Præterea dicto fermè virtute superbit:
 At viridans siccaturque calêturque sub ordine bino.

caput 403.

Σαξιφραγον, ἢ σαξιφραγον Dioscoridi & Paulo ni
 asciticia sint capita: saxifraga La. Estque multiplex.

C Vnctæ saxifragæ desiccant, atque caleſcunt,
 Vrinamque cient, febriumque tyrannida sedant,
 M v Nec non

Marci Neuijani Gerardimontani
Nec non singultus inbibent, lapidesque refringunt.

Caput 404.

στρουθίου Græ. Struthium, radícula, & lanaria La.
A Tradix struthi desiccata in ordine quarto
Fermè, calèctque simul, nec non acrore superbit,
Sordes præterea nimias absterget, & hepar
Languidulum refricat, lapidesque refringit, & aluum
Ducit, dein lotium mensesque propellit inertes,
Tussim præterea, & dyspnoeam, itemque lienis
Duritiem, ac lepram, nec non tubercula sopit,
Quin oculis, etiam nimia caligine mersis
Competit, atque valet sternutamenta ciere:
Sed foetum rutili fraudatur lampade solis.

caput 405.

σαγαπένου Græ. Sagapenum Latinis.

T Erget languidulè sagapenum, idèmq; calescit,
Præterea constat gracilis compagine membri,
Crassamenta simul pulmonis lenta propellit,
Atque ciet menses: at foetus immolat Orco,
Lympham proritat super hæc, & phlegma per aluum,
Nec non & nostri sancta de corporis arce
Phlegma soporiferum trahit, asthmâque mulcet, et oris
Avertit spasmus, laterisque minacia sedat
Thoracisque simultormenta, coliq; dolores,
Et lumbi, ac vuluæ, neruique, deinde veneno
Foete serpentis morsum depellit, & arcet
Magnum, dein paresin, frigus, capitisque dolores
Antiquos abigit, mulcètque scotoma, lienis
Præterea infarctum, nec non hydropa coercet,
Lenit

Lenit opisthotonum super hæc, tussimque vetustam,
 Spasmaque demulcet, nec non hypochyma, tenebras,
 atque cicatrices oculi: visumque labantem
 Sarcit, & hystericis prodest, diruptaque sanat,
 Nec non & febrim que sæpe recurrit abercet.

caput 406.

στύραξ Gracis: Styrax Latinis.

Calfacit, hincq; styraç coquit, ac emollit: & aluum
 Deicit obscure, mensæque propellit inertes,
 Præterea reuocat vocem, quæ faucibus hæret,
 Nec non duritiem vuluæ, mysimq; propulsat,
 Quinetiam rauri succurrit, itémque catarrho
 Subuenit, & placat tussim, lenitque coryzan.

Caput 407.

σενά Gracis: Sena Latinis.

Phlegma soporiferum, nocu. e. q; tyrannida bilis
 Vtriusque mouet sena corde, liene, cerebro,
 Membris sensilibus, nec non pulmone, deinde
 Hepate, quinetiam terget, mittitque liquorem
 Per coecos abitus, & viscera cuncta minaci
 Liberat infarctu, seniumque moratur inerme,
 Iram præterea magni componit, & Orco
 Subtrahit expositum paresi, scabiémque refrænat,
 Lapsos præterea sensus munimine fulcit,
 Atque diuturnos capitis fugat ipsa dolores,
 Phthiriasimq; simul, nec non deliria tollit,
 Nec non lichenem volucres diffundit in auras.
 Si varijs vltro curis agitere citroque,

Marci Neuiani Gerardimontani

Si macerere, velut lachrymosa poemata Puppi
Nocte dièque legas, nec non mergare nefandis
Curarum nebulis, hominum vestigia vitans
Instar Nyctimenes, aut Bellerophontis Alæi,
Frigida mæroris fomenta reliqueris inde.

Σάνταλον Græ. posterioribus: Santalum Latinis.

Santala frigescent siccantq̄, proinde flagrantem
Mulcent ventriculum, febrimq̄, pathemâque cordis.

Σκαμμωνία Græcis: Scammonia Latinis.

AT verò succus quem dat scammonia mittit
Per cæcos abitus chymum, & deflagrat, & ora
Vasorum referat, nec non acrore nimisquam
Pollet: præterea capitis tormenta vetusta,
Nec non ischiadem, & panos, ac phymata lenit,
Quinetiam bilem generosè ducit, inersque
Pblegma, sed hoc leuius: verùm frænantia iungat,
Vti quisquis eo statuit, dispendia namque
(Ceui liquet ex dictis) alioquin multa pararet.

caput 408.

Σήσαμον Græcis: Sesamum Latinis.

Sesamon at leuiter calet: occluditque meatus,
Emollitque simul, pacatq̄, pblogosin ocelli,
Nec non auriculæ rupturam pellit, & vsta
Summonet, atque coli tormenta ferocia mulcet,
Crassitiemq̄, simul nerui, plagamque cerasse,
Nec non & dirum cruciamen demit ocelli
Et capitis: Verùm stomachi virtute domatur

Ægrè,

Agrè, præterea fædo respergit odore
 Sese mandentem, dein pabula crassa ministrat,
 Quinet iam stomachum subuertit, serius æquo
 Fertur in anfractus alui super hæcce. Superbit
 Præterea simili semen cum stirpe medela.

Caput 409.

Σίκυς Græ. Cucumis La. Est que duplex, agrestis, cuius
 succus dicitur elaterium: & hortensis.

QVinetiam cucumis pomaria velat & agros.
 Ordine sub bino madidat, frigétque satiuus,
 Extenuatque simul, nec non absterget, & aluo
 Competit, & tollit maculas à sole profectas,
 Nec non defectus animi quos æstus & ardor
 Excitat, auertit, corpusque nitore venustat.
 Hinc lentigo fugit super hæc, alpbique recedunt:
 Ne ruat in Veneris ludum generosius æquo
 Raptus amore truci, datur hinc præstare, maritus.
 Radix & semen tergent animosius illo:
 Marcida desiccant prima sub classe viritim.
 Sed canis ore lacer, nec non epinyctide quassus
 Expromptum reperit solamen ab vngvine frondis.
 Gnauis ipse pepo madidat frigétque, propellit
 Insuper vrinam, nec non absterget, & alphos
 Exterit, & Theio maculas à sole profectas,
 Atque ciet vomitum, nec non lentiginis iram
 Tollit: ventriculo sed enim dispendia conflat,
 Inuehit humores itidem succosue malignos,
 Fertur in anfractus etiam velocius alui
 Longè quàm melo, niueiq; cucurbita floris,
 Atque parit choleram, sedâtque phlogosin ocelli.

Supre

Supremus cortex auertit in alma ruentes
 Lumina defluxus, corpusque nitore venustat,
 Siria sumq; leuat. Semen cumulatius aufert
 Atque pepo nimias sordes, renumq; medetur
 Scrupis. Melones remoramina lenta propulsant
 Segnius atque pepo lotij, pariuntq; malignos
 Humores leuius, madidantq; socordius illo,
 Segnius anfractum super hæcœ feruntur in alui.
 Sed qui velat agrum cucumis calefactat & aret.
 E fructu pressus calefactat in ordine bino
 Succus, amaroris felici dote superbit
 Insuper, atque valet tenera compagine membri,
 Et per cœcâ foras mittit spiracula chymum,
 Quinetiam terget, bilemq; repurgat, agitq;
 Phlegma per anfractus alui vomitusque screatum,
 Menses præterea ducit: sed lumine solis
 Viuos fraudatur partus, alphisque medetur,
 Morbum præterea qui ducit ab impete nomen
 Atque lepram mulcet, maculamq; repellit iniquam
 Vultus, atque iugo premit asthma, facitque minaci
 Dentis & auriculæ finem capitisque dolori.
 Quin non incassum datur exercere labores
 Illinc angine quæstum pacare volenti,
 Hincq; luit pœnas œdema, proculq; faceffit
 Ischiados rabies, permaltum colligit hincq;
 Frugis qui podagram, nec non tubercula poscit
 Demere, nec volucres animam disperget in auras
 Qui studet icterici furij obrutier illinc,
 Eripiturque illinc leto qui nutat hydropo.
 Succus radicis folijque socordius ille
 Præstat: sed radix folio generosior esse
 Traditur: at verò cortex effusius aret.

Caput 410.

Σύμφυτον Græ. Symphytum & Solidago La.
Estque veteribus duplex, petræa, & magna.

Viribus ornatur mistis solidago petræa:
Nam secat, & styppsis genio decoratur, & aufert
Per cæcos abitus qui seuit in intima chymum,
Pulmonisque fugat pus ac thoracis, & vnit
Vulnera que paucis tenuerunt tempore membra,
Nec non conuulsis ruptisque medetur, & arcet
Enterocelarum furias, & sputa cruore
Tincta, dysenteriam, renis tormenta, phlogosin
Sedis, itemque sitim, faucésque aspredine scabras,
Et rubros vteri fluxus, laterumque dolores.
Magna ferè genio dictæ aut virtute superbit.

Caput 411.

σμίλαξ Græcis: Smilax Latinis. Estque du-
plex, aspera, & læuis.

Smilax scabra calet siccâtque, & dote socordi
Præstat amaroris, dein atra venena propulsat.
Quinetiam læuis genio decoratur eodem.

Caput 412.

σίον Græ. Sium Latinis.

Calfacit atque sium desiccât, deinde virili
Præstat amaroris genio, & per cæca resoluit
Spiramenta truces chymos, lapidesque refringit,
Intestina simul roseo madidantia nymbo

Dimoz

Marci Neufiani Gerardimontani
Dimouet: & partus, lotium, mensesque propellit.

Caput 413.

Σίσραρον Græcis: Siser Latinis.

AT siser in bina legione calescit & aret,
Et stimulat Venerem, nec non inuitat orexin,
Et gratum est ori stomachoque, cietq; morantem
Insuper vrinam. Semen compagine membri
Donatur tenera, & per cæcos mittit hiatus:
Nec non singultus, miserandaque tormina placat.

Caput 414.

στάχυς Græcis: Stachys Latinis.

AT stachys in terna legione calescit, itemq;
Pollet amaroris genio virtuteque, & acri
Præstat energia, menses agit atque secundas
Insuper: at foetum fraudatur lumine solis.

caput 415.

σιδηρίτις Græcis: Sideritis Latinis.

PORRò sideritis madet & frigescit, & aufert
Sordes, præterea styphsis virtute superbit
Leniter, & vulnus committit, itémque phlogoses
Mulcet, & in teneram proffigat & amouet auram.

Caput 416.

σαρκόκολλα Græcis: Sarcocolla Latinis.

SEd gluten carnis genio decoratur amaro
Segniter, & nimium patulos obducit hiatus,
Desica

Desiccâtque simul, nec torquet corpora morfu,
 Glutine præterea committit vulnus, & aluo
 Phlegma soporiferum, nec non crassamina pellit,
 Et mundat nervos, pulmones, deinde cerebrum,
 Et fugat ischiadem, nec non arthritida sopit,
 Atque cicatrices oculi, nubefque propulsat,
 Et leucoma simul, tussimque repellit, & asthma,
 Nec non defluxum qui tentat & vrget ocellos.

Caput 417.

σκόροδος Græcis: Allium Latinis.

Alia desiccant vruntq; sub ordine quarto,
 Extenuantque simul, nec non acrore vigescunt,
 Infarctusq; leuant: sed frangunt vlcere corpus,
 Et morfu peredunt: flabellâque deinde coercent,
 Et turbant aluum. Sed & hinc inferre salutis
 Testo se poterit quem lepra fatigat, & alphi,
 Quin hinc destituunt dentem cruciamina seuâ,
 Maturâtque fugam lentigo, salusque paratur
 Quem iactat morbus qui traxit ab impete nomen,
 Nec non te capiat spes illinc triste venenum
 Pellier, & virus quod diro viperâ rictu
 Membris aspersit, fugit hincq; hæmorrhoids atrâ.
 Quin hinc nequicquam nutet sententiâ menti
 Quem rabiosa fero canis ore petiuit haberi
 Promptum solamen, sed & inde glabreta fugantur
 Quis ob vâfriciem toto celeberrima mundo
 Vel captis visu posuit vulpecula nomen,
 Et tormenta coli fugitant, morsusque feroces
 Muris araneoli. Nec vitæ blanda secantur
 Stamina cuius habet firmam sententiâ mentem

N

Lumbrie

Marci Neuiani Gerardimontani

Lumbricos illinc auidos & hydropa fugare,
Desinit hinc etiam glomerari farrea nubes,
Et lendes illinc, sobolesque nefanda necatur,
Exanthema simul fugit hinc, tussisque vetusta:
Menses præterea lotiumque mouentur, achorq;
Cedit, quin etiam vox tinnula redditur illinc.

Caput 418.

Σπάρτιον ἢ σπάρτον Græ. Spartium & spartū La.

Manere donatur spartum vel dote genista.

Caput 419.

Σμύρνιον Græ. Smyrnum Latinis.

S Myrion exiccâtque calêtque sub ordine terno,
Et per cæca fugat nocuum spiracula chymum,
Nec tamen infesto prædatur corpora morsu.
Radix & semen menses, lotium, atque secundas
Promunt, & solis fraudantur lumine partum,
Nec non ischiadis questum, splenisque pathemâ
Vesicæq; simul iecorisque, phlogosin, & asthma,
Nec non hydropem, stomachique stabella repellunt,
Duritiemq; simul, nec non œdema refrænant,
Sudorémq; cient ruētumque, febrimque propulsant
Quæ crebrò remeat, lapidique medentur, & arcent
Plagam virosi pecoris, tussimque repellunt,
Aluum præterea cobibent, & glutine iungunt,
Atque cicatricis committunt vulnera dono.

Caput 420.

Σίλφιον Græ. Læserpitium & laser La. vel si Plinio credi-
mus, arbuscula dicitur læserpitium, sed liquor laser.

Quod

Quod Mauorte potens Germania nostra profundit
 Laser desiccatur, caletque, sub ordine terno,
 Et per caeca truces mittit spiracula chymos,
 Nec non thoracis crassamina lenta propellit,
 Extenuatque simul, nec non inuitat orexin,
 Atque venena domat, pestisque tyrannida mulcet,
 Phlegmaque ventriculi remouet, plagamque veneno
 Fetae serpentis, nec non cruciamina lumbi
 Sopit, & ablegat morsum canis, atque rigorem
 Dimouet, & stomachum fulcit munimine lapsum,
 Nec non anthracis questum, tussimque refranat,
 Sanguineum super haec grunnum lactisque repellit,
 Ictericumque simul, nec non pleuritida mulcet,
 Atque oculos etiam nigra caligine septos
 Exuit, & placat tormenta ferocia dentis,
 Suffusos etiam medicatur, & asthma coercet,
 Atque fugat tetanum, nec non hydropa repellit,
 Vocem praeterea sarcit, corpusque nitore
 Spargit, opisthotonum dein anginamque coercet.
 Titan Oceani radebat marmor Iberi,
 Cum Deus immensum pelagus qui numine torquet,
 Pleionesque nepos, & vasti rector Olympi
 Attegiam legerent, nulli pietate secundus
 Tunc Hyrieus tenuit non ampli cultor agelli.
 Confectos igitur nimoque labore trabentes
 Aegre membra videns, magalia nostra subire,
 Si modo sit vobis illaec sententia cordi,
 Ne dubitetis ait: peregrinis namque benignam
 Iunximus hospitio dextram, semperque futuros
 Hac nos parte reor similes, dum vita manebit.
 Talia commemorans perstat, miraeque serenum
 Praefert in superos vultum: qui mente sagaci

Marci Neuiani Gerardimontani

Densa volutantes etiam superesse viarum
 Tædia, sordidulis pergunt succedere tectis.
 Hic domus haudquam regali fumida luxu
 Instruitur, sed enim Lenæi grata feruntur
 Munera quæ fundant patulæ carchesia fagi.
 Sumit Amyclæus primum cratera, sequentem
 Propinare Ioui mandans. Per dura recurrit
 Hospitis ossa tremor longè latèque tonantis
 Voce Panomphæi prolata. Ut corde timorem
 Expulit, Ægiocho redimitum cornua taurum
 Maculat ruricolam, rapidis & viscera flammis
 Inijcit, atque oleum crepitantia fundit in exta.
 Iuppiter his actis nullam patiè repulsam
 Fatur ad hospitij dominum, si munera terræ,
 Si maris extremos Arabas ditantis & Indos
 Exegisse velis. Hyrieus nil pectus adurit
 Auri sacra fames inquit, sed paruus in aula
 Luderet Æneas vtinam, sed gaudia nolim
 Matris Acidaliæ. Cupierunt ergo perempti
 Tergora vursa bouis: quæ nacti, flumine largo
 Farserunt lotij, nec non tellure sub ima
 Texerunt. Decimi cum iam foret orbita mensis
 Tota peracta, venit dulcem nymbosus in oram
 Luminis Orion, illinc primordia ducens.
 Ut tantum lotij possent effundere, gnaros
 Rerum cœlicolas radice hac credimus vsos.

caput 421.

Τέρεμβινθος Græcis: Terebinthus Latinis.

Semen, frons, cortex terebinthi styppsis abundant
 Munere, sed leuiter, flagrant, sub ordine bino,
 Desiccæ

Desiccantꝫ simul: modicè, viridantia: bino
 Sub grege cum marcent. Fructus remoramina tollit
 Vrinae, & Venerem stimulat, morsumque phalangis
 Pacat, & infarctum splenis demulcet & aufert.

caput 422.

Τραγάκανθα Græ. Tragacantha Latinis.

Seccat, & obducit super hoc tragacantha meatus,
 Ne mors excipiat renum cruciamine diro
 Præterea quassos hygiæ admouerit oris
 Blandis, neue paret vesicæ rosio mortem
 Efficit. Hincꝫ fugam tussis maturat, ocelli
 Morbus, & asperitas faucis, fluxusꝫ catarrhi.

caput 423.

Τριβόλος Græcis: Tribulus Latinis. Estꝫe du-
 plex, terrestris & palustris.

Stypsis energia tribulus decoratur vterque,
 Friget præterea, morbósque repellit ocelli,
 Putroremꝫ simul, nec non eliminat vlcus
 Oris, quod feruet, tonsillas insuper aufert,
 Nec non gingiuam fluidam, cunctasque phlogoses
 Anouet. At semen terrestris parte tenella
 Præstat, præterea demulcet renis iniquum
 Scrupum, quinetiam cui subdola vulnus adigit
 Vipera subsidium confert, virusque propulsat.

caput 424.

Τριχόμανισ Græcis: Trichomanes & capilla-
 ris Latinis.

N iij

Meris

Marci Neuiani Gerardimontani

MEntoris ac Phidiae certissima norma caloris
 Trichomanes siccatur, secatur, & dispergit, achores,
 Icteron, & strumas, hæmoptysin, atque lapillos,
 Et lienteriam fugat, & glabreta coercet,
 Quis ob vafritiem toto celeberrima mundo
 Vel captis visu posuit vulpecula nomen,
 Plagam reptilium dein arcet, agitque secundas
 Et menses, inhibet crebrum porriginis imbrem
 Insuper, atque leuat pigro thoraca liquore
 Pulmonemque. Suis adiantum viribus æquat,
 (Ceumedici perhibent) longis ambagibus ultra
 Ne te quàm satis est videar studuisse morari.

Caput 425.

Ἰκτερίτις, κεραιτίτις, ἀϊγὸν κέρος, ἢ βὲν κέρος Græcis;
 Ecenum Græcorum Latinis.

Ordine sub primo siccaturque, calaturque secundo
 Ecenum Græcorum, nec non emollit, & vlcus
 Atque cutem terget, super hæc per cæca resoluit
 Spiramenta truces humores, atque phlogosin,
 Quæ non efferuet vehementer, demit, & aufert
 Impositu, ac minuit splenem, demulcet achoras
 Insuper, & crines, & canum furfuris imbrem.
 Quos teneamus habet, quibus intestina cruenta,
 Sedes Tartareas, Erebumque minantur Auernum,
 Prostruit inde salus potu: mysæque, phlogosæque
 In fessu hinc fugitant vteri, questusque dolorum,
 Quorum iam dicti iecerunt semina morbi.

Caput 426.

Vt planz

Vt planta trinitatis Fuchſii quæ potiori iure ita dicitur
quàm doctiſſimi Matthioli cū Græ. tum La. fuerit ap-
pellata, in dubio apud eruditos eſt etiamnum.

Verùm planta cui fecit iam ternio nomen
Ex pulmone trahit pus ac thorace, phlogosin
Eius, & aſthma, malum cutis omne, ſacrumq; propulſat
Præterea morbum, liquidamque reſpergit in auram,
Ruptum inteſtinum dein arcet & amouet, vlcus
Glutine committit ſuper hæc iungitque, deinde
Diſſecat, vtq; ferunt bina ſub corte caleſcit,
Quamuis deſiccet duntaxat in ordine primo.

caput 427.

τιύτλορ Græcis: Beta Latinis. Eſtq; duplex,
Candida ſeu Sicula, & nigra.

Auricomum ſpargit nigra florem beta per hortos
Candida que. Exiccatq; calætque ſub ordine terno,
Participatque nitrum, & per cæcos mittit hiatus
Inſuper effrenem qui ſeuit in intima chymum,
Quinetiam noſtri ſancta de corporis arce
Phlegma ſoporiferum ducit pigroſque liquores,
Nec non inſarctu iecur aſſerit atque lienem,
Et fugat auricula tormenta ferocia, terget
Inſuper, ac niuei ſtillantem fuſfuris vndam
Comprimat, & lendes, herpetaque ſedat, & albos.
Exanthema ſimul teneram hinc vaneſcit in auram,
Et ſacer ignis: item quem pernio iactat, & vrget
Pars ambuſta, licet morbis deſungier illinc.
Styphſos eſſe tamen nigrae ſcintilla ſciatur,
Atque proinde minus moliri dicta viritim.

Marci Neuiani Gerardimontani

caput 428.

Τορδύλιον, τορδύλιον, ἢ σέσελι Κρητικόν Græ.
Tordylum, tordylum, & selseli Creticum Latinis.

Prouocat vrinam tordylion, atque morantes
Plus nimio menses, abigitq; nephritidos iram,
Et calet & siccat. Radix crassamina lenta
Quæ thoraca diu tenuerunt demit & aufert.

caput 429.

Τιθύμαλος Græ. Tithymalus, herba lactaria, lactuca
caprina, & marina La. Estque septuplex.

Quot celebres sophia terram coluisse feruntur
Argolicam, species tithymalli ponere fas est.
Sub grege calfaciunt quarto: ac vehementer inarent.
Cunctorum partes eadem, discrimine magno
Nilominus, pariunt: Tenet arcem lacteus humor,
Semen cum folio vestigia vero deinde
Prima legunt, sed enim socors premit vltima radix.
E medio tollunt igitur cutis omne pathema,
Ceum varum, scabiem, clauum, siringa, thymumq;
Verrucamq;, dein lichena, pterygion, vlcus
Gangrænam redolens, ducuntq; mouentq; saburram
Pblegmatis, atque vndæ molem, bilisque per aluum.
Nec dumtaxat eo variant discrimine partes,
Verum etiam & frutices: per quem stat vt inuia bubus
Lanigeroque gregi sint arua, secundus habetur
Nulli, prima sub hunc fert verò præmia myrto
Assimilis, palmam dendrodes inde sequentem
Possidet, inde subit platiphyllus, at inde cupressum
Qui præfert sequitur, post hunc qui littus obumbrat,
Tum

Tum qui splendiduli rapitur vertigine solis.

Caput 430.

Τρίφυλλον Græcis: Trifolium Latinis.

CVius texuntur de vimine ferta triphyllum
 Ordine sub terno calefactat & aret. Hydropa
 Qui nondum inualuit, magnum, pleuritida, mensis
 Atque moras lotij potatum demere fertur,
 Quosque venena serens molitur bellua morsus,
 Hystericæq; malum. Cacœthæ placat inunctum.

Caput 431.

Τρίφυλλον λεμόνιον Græ. Trifoliū pratense La.
 Estq; triplex, luteum, candidum, & purpureum.

Pingit luteolis gemmantia prata triphyllum,
 Candidulisque, dein Sarrani floribus ostri.
 Partibus est teneris, leuiterq; astringere fertur,
 Desiccâtque parum, memoratu dignus eidem
 Acror abest, vteri candentia flumina sistit
 Insuper, atque coquit, celerâtque phlogosin iniquam.

caput 432.

Τραγοπωγών Græ. Tragopogon & barbula hirci La.

Vescicæ, ac renum, iecorisque pathemata lenit
 Thoracisque simul tragopogon, atque flagrantem
 Demulcet stomachum. Lateris tormenta propulsat
 Succus mirificè, committens glutine vulnus.

Caput 433.

Τύφη Græcis: Typha Latinis.

N v

Floz

Marci Neuiani Gerardimontani

FLore typhæ fugiunt flammis crepitantibus vsta.
Enterocelarum pappus lamenta coercet.

caput 434.

Τεύκριον Græcis: Teucrium Latinis.

PArte valet gracili, & calefactat in ordine bino
Teucrion, & siccatur terno, minuitque lienes,
Atque venenatos ictus morsusque refrænat.

caput 435.

Υποκυσίς Græcis: Hypocystis Latinis.

STyphos instruitur cum primis dote, deinde
Friget & exiccat, mensesque hypocystis abercet.
Quin loue præterea supero datur inde fruisçi
Quem torquent fluxus, aut intestina cruenta,
Inde salus etiam venit atque paratur atroci
Cæliacæ quasso, redit inde in membra facultas
Insuper, inde salus etiam proficiscitur illi,
Vulvæ prociudæ questu quæ torpet iniquo,
Arripit inde viam quæ ducit ad alma salutis
Tecta simul cuius tormentum versat ocellos,
Inde quoque aspirat natura benigna labori,
Vlcera quæ misero posuere cubilia in ore,
Nec non herpetum questus inhibere volentis.
Cuius erysipelas & pernio membra laceßit,
Inde medela fluat, spe non frustraberis inde.

Caput 436.

Υπερίκον Græcis: υπερίκον Nicandro: Hypericum Latinis.

Imitæ

In numero tenuis donata foramine cribri
 Planta foras lotium mensesque propellit inuncta.
 Dimouet hausta febrim quæ terna luce recurrit
 Aut quarta, & gracili decoratur parte, calêtque
 Et siccat. Semen coxæ tormenta refrænât.
 Semine cum folio viridanti sœda cicatrix
 Ducitur imposito: sed cum marcente, recedunt
 Vlcerâ quæ tabo spumant nimioque madore.

Caput 437.

Υοσύναμος Græ: Hyoscyamus & Apollinaris La.

Flauet hyoscyamus, nigricatque, & semine candet.
 Accelerant primi funesto fata veneno.
 Verùm lacteolus terna sub corte gelasit.
 Caulibus eiusdem, ac folijs, & semine liquor
 Exprimitur, calidum qui rheuma, phlogosin, & iram
 Sæui demulcet cruciaminis, atque pathema
 Seu morbum vuluæ, tussimque respergit in auras,
 Sanguineumque fugat trepidans cum murmure flumen
 Atque catarrhon, item qui versus lumina tendit
 Humorem, & menses. Quam turgens mamma lacepsit
 Hac quoque stirpe fruens, hygieæ prenderit oras,
 Hac que podagra fugit nimij te nata cululli.
 Quinetiam hæc dictis eadem non tusa medentur.

Caput 438.

Υάκινθος Græcis: Hyacinthus Latinis.

Veras cœruleo glebas hyacinthus, & albo
 Vestit honore: triplex genitricæ primus obumbrat,
 Maximus, & maior, minimus, Frigescit in ala
 Terna

Marci Neuiani Gerardimontani

Terna languidulè, siccátque sub ordine primo
 Quam gestant radix. Lotium propellit in haustu,
 Et quos intulerint inimica phalangia morsus
 Amouet. Impositu ne barba sonaret Othoni
 Hæc etiam potuit præstare. Ac semen in haustu
 Confert cæliace nec non aurigine quasso, &
 Pulchrius astringit radice, sub ordine terno
 Siccát, at in calida gelidâque cohorte putetur
 Gnomon Praxitelis, Lysippi, Zeufis, Apellæ.

Caput 439.

Υσσωπος Græ. Hyssopus La. Estque duplex.

INter luxuriat pomaria culta, vel alti
 Culmina celsa iugi Danao quam nomine dicunt
 Hyssopum. Siccátque calétque sub ordine terno, &
 Parte viget gracili. Tussim quæ tempore longo
 Ilia quassauit, lumbricos, asthma, catarrhum,
 Ac peripneumoniam, & turpem sædumue colorem
 Summouet, & crassos humores elicit aluo
 Potu. Sed auriculæ demulcet flabra vapore.
 At reprimit dentis cruciamina tetra lauando.
 Inde patescit item, si gargarisma struatur,
 Splendidus anginae dignusq; celeumate portus
 Aera complenti. Medicatur inuncta lienem,
 Sugillata dein tollit, pacatq; phlogoses.
 Hinc venit auxilium super hæc ne vertat in vnam
 Te miserandus hydrops, velut Adria, Bilbis, & Acis,
 Ac Cyane, & Buris liquidam sumpsere figuram.

Caput 440.

Υδροπίπερι Græcis: Hydropiper Latinis
 Sugil-

Sgillata leuat folium viridantis in anni
 Vel stagnante vado piperis cum semine inunctum,
 Duros præterea fertur sedare tumores.
 Hanc etiam vitant herbam fugiuntq; viritini
 Vulnificæ muscæ, glabri volucresue Neronis.

Caput 44ⁱ.

φλόμος Græcis: Verbascum, candelaria, candela
 regis, & lanaria Latinis.

IN binas trahitur species lanaria, candet,
 Aut solijs etenim nigricat: candore nitenti
 Mas, scemella, vigens in agro, verbascula, spirans
 Et nidore vacans, lychnitis denique subsunt.
 Cunctarum folio vires induntur eadem:
 Namque supernacuos per spiramenta resoluit
 Humores, terget moderatè, siccatur aret,
 Præstat amaroris genio, sed flaccet acuti
 Aut acris nimium virtute saporis, inestq;
 Vis astringendi subinermis. Ad vlcera confert
 Quæ sibi flammiferis sumpserunt nomen ab astris,
 Nec non & vulnus, chariq; phlogosin ocelli,
 Atque œdema, sub hæc ambusta repellit inunctu.
 Nec non articuli tormenta ferociam mulcet.
 Cunctarum radix alui potata fluores
 Astringendo premit, nec non hac lege coerct
 Renis & infarctum vesicæ, quæq; per annos
 Multos contraxit tecum commercia tu'ssis
 Indomitæ questum. Potata vel illita verò
 Ad contusa manum diuulsaq; ruptaque præbet
 Auxiliatricem, Dentis cruciamina seu
 Demit collutu pacatue. Sed illita varos,

Rugas.

Marci Neuiani Gerardimontani

Rugas, & naeuos faciei dimouet vnda
Floribus extusa. At rutilos euadere crines
Succo luteoli floris docet vsus abundè.

Caput 442.

Vt fragaria cum Græ. tum La. fuerit appellata, in dur-
bio apud eruditos est etiamnum.

Serpit huic duplex fragaria, magna minorque.
Quem tormenta coquunt splenis, vel bile flagranti
Exundans stomachus, sedisue fluenta fatigant,
Hanc edito. Sed enim compingit vulnus inunctu,
Atque sacros ignes, oculique phlogosin abercet,
Flaccidulamque simul gingiuam tollit, & vlcus
Quod nimis ora tenet liquidam diffundit in auram.
Si premit asthma, dolor si splenis, suggerit haustu
Succus præsidium. Feruentis bile corymbus
Ardorem stomachi lenire sitimque refertur.
Vlcera per faciem, sceleratus anhelitus oris,
Humorunque fluor qui versus lumina tendunt
Aera sub liquidum fugitant liquore repulsa
Expresso fragis, nec non hypochyma recedit.
Feruores iecoris bibita radice fugantur.

Caput 443.

Φόινιξ Græ. Palma La. Fructus eius etiã Φόινιξ Græcis.
palmula & dactylus Latinis. Fructus palmæ Indicæ
ὄξυφόινιξ Græ. palmula Indica Latinis.

Palmæ cuncta simul decorantur membra vigore
Stypsisos. Æquali munitur dote borassus,
Atque medulla, dein succus quem brachia donant
Seu

Seu rami. Baccæ madidantia sputa cruore
 Tollunt seu frenant, aluique fluenta coercent,
 Atque dysentericæ questus inhibere feruntur,
 Lapsum præterea stomachum firmamine donant.
 Nec tua lanificæ fatalia stamina rumpent
 Injicientque manum Parcæ, quem iactat iniquus
 Vesicæ morbus, modo sit sententia menti
 Suppetias illinc diamq̃ parare salutem.
 Exusti nuclei staphylomata luminis arcent.
 Corripit inde fugam super hoc palpebra glabrascens
 Imbre capillitij, quin alta mente repostum
 Phlyctides hinc tolli maneant, dein carnis hiulcæ
 Molem: quin etiam spe non lætatur inani
 Inde cicatricis qui nititur ulcera dono
 Claudere, tum verò patulos farcire meatus.
 Quæ condit fructum vestis dum palma comantes
 Induitur flores desiccet pulchrius hisce,
 Atque leuat diris exercita viscera morbis,
 Ventriculumque simul stabilit: iecorisque dolorem,
 Et scabiem demit, vuluæq̃ fluoribus obstat,
 Atque alui, nec non versantem hypochondria morbum
 Sedat, itemq̃ nomam tollit, nigrósque capillos
 Reddit vti memorant. Quin hinc elaboris iræ
 Tormenti renum, nec spe hinc lætaris inani
 Cuius mens agitat vesicæ auferre dolorem.
 Radix desiccet, nec frangit corpora morsu.
 Palmula verò cui tellus Gangetica nomen
 Suppeditat friget siccatque sub ordine bino,
 Restinguitque sitim, bilémque propellit & aufert
 Præterea vomitum, nec non inuitat orexin,
 Atque dolore leuat caput, & lichena repellit:
 Sed gravis est stomacho, qui frigore torpet inerti.
 Nec pas

Marci Neuiani Gerardimontani

Nec patet hinc aditus quæ terna luce recurrunt
Præterea febribus, & quæ feruore medullas
Vrgent, exigitur membris hinc spurca deinde
Pfora, deinde salus hauritur amœna lienum
Quasiss infarctu hinc, nec non auriginis ira,
Inuebiturque salus illinc qui languet hydrope,
Hinc quoque blanda salus emergit & alma manie
Correpto furijs, & lepra faceßit in auras:
Nec spes hinc mentem fallit sedare catarrhum
Conantis, nec non exprompta medela paratur
Obijciturq; salus alpborum hinc labe notato.

Caput 444.

Φῶ, ἢ ἀγρία νάρδος Græcis: Phu & nar-
dus syluestris Latinis.

PHu latus expositum tormento siue dolori
Vindicat, & menses lotiumque propellit, idemque
Ordine sub bino calet exiccatque, venenumque
Amouet. Et radix simili virtute redundat.

Caput 445.

Φάκος ἢ φακὴ Græcis: Lens Latinis.

MEntoris ac Phidia lens regula summa caloris
atque gelu fertur, licet areat ordine bino,
Præterea coquitur stomachique vigore domatur
Ægrè, quinetiam compescit hydropa, deinde
Munia conspectus obtundit, plæna tumultu
Somnia conflat, item cancrum, neruique dolores,
Atque leontiasin, stomachiq; flabella, deinde
Intestinatorum: mensesque coercet & abdit,

Ac fluxus vteri: nigræq; tyrannida bilis
 Siue melancholiae cumulat dispendia potu.
 Ulcera deterget, sinuosaq; glutinat, ignesq;
 Amandat sacros, oculi sedisq; phlogosin
 Insuper, & lactis grumos, herpetaque, nec non
 Duritiem, & podagram, & strumas, papulamq; coerces
 Et leuat impostu. Quem crusta molestat, & algens
 Pernio consumit, noma quem gangrenia versat,
 Vtitor hocce modo. Sed enim velamine tuta
 Omnibus astringit numeris, adeoq; molestam
 Demit celiacen, ac intestina cruenta,
 Nec non omnimodo stabilit firmamine ventrem.
 Parcius astringit multò si tegminis expers
 Intra corpus eat, nec dicta pathemata lenit.
 Pugnât in immensum decoctio lentis, & ipsa
 Vis astringendi: proin aluum ducit inertem.

caput 446.

Φύλλα Græcis: Tilia Latinis.

Illius apprimè coniungit vulnera cortex
 Siue liber tiliæ: pedibusq; tumentibus addit
 Hoc folium pacto sinem: sed liquor eodem
 Restituit fluidum pacto fulcitq; capillum.

Caput 447.

Χελιδόνιον Græcis: Chelidonium Latinis.

Vpla chelidonij est species, maiorq; minorq;
 Prima iugo sicci terno calidiq; sacratu,
 Præterea remouet nebulas caligine septi
 Luminis, & clausi tenebrarum carcere nigro.

Marci Neuiani Gerardimontani

*Ictericumq; fugat, nec non herpeta. Calefcit
Ordine pofterior quarto ficcatque, deinde
Subuenit vnguiculis fcabris, fcabiemque refranat,
Demit præterea ſtrumas, ficcoſque coercet.
Quinetiam egregie, patula ſi nare trabatur,
Vt ſtabulian Augiæ, cerebrumque caputque repurgat
Ex radice liquor tuſus cum melle ſubactus.*

Caput 448.

Χαμαῖδρῖς Græcis: Chamædryſ & triſſago Latinis.

E*ſſe duum poterit, vulgaris ſcilicet, atque
Gniſia, triſſago generum, ruruſque ſecatur
Fœmelle atque maris diſcrimine. Tuſſis, & hydrops
In primo gradiens curſu, ſpasmusque, lieng,
Turgidus ob molem, velut & Marpeſia cautes
Fermè durus, ad hæc obſtructio viſceris, humor
Crallus, & vrinæ, ac menſis, pueriq; morantis
Suſſamen potu remouetur. At vlcera terget
Impoſitu, nec non aciem procudit alacrem.
Tetra venena domat potata vel illita membris.*

Caput 449.

*Χαμαῖſſος, ἢ γῆς σίφαιος Græ. Chamæciſſus
& hedera terreſtris La. Licet non ea ſit quam ita vo-
cant officinæ medicorum.*

P*ota chamæciſſi folium floréſque propulſant
Infarctum iecoris, lotij menſis que fluorem
Inſuper eliciunt. Si corpus tardet alacris
Auriculæ munus, ſi tingat membra nefandus
Icterus, indigno ſi coxa dolore grauetur,*

Si ras

Si rabie pestis quatiare, salutis amœna
 Hinc sperare licet penetralia siue penates:
 Quandoquidem siccatur nec non calefactat vtrumque.

caput 450.

Χρυσάνθεμον Græcis: Chrysanthemum Latinis.

Calfacit & siccatur chrysanthemon ordine bino.
 Floribus impositis hygieæ allaberis axi
 Quem steatoma ferit, bibitis quem regius vrget.

Caput 451.

Χαμαίλεον Græ. Chamæleon La. Estque duplex.

Carduus euarians Lagæi Proteos instar
 Candidus atque niger summis ponuntur iatris.
 Eximiè valeas pestim radice prioris
 Demere potata, virusque retundere, latos
 Tollere lumbricos, & hydropa, morasque trabentem
 Vrinam, nec non murèsque canèsque suèsque.
 At cutis omne malum, ceu lichen, atque dolores
 Dentibus hærentes, si colluis hacce, recedunt.
 Intra corpus (ait medicorum tota corona)
 Si radix nigri sumatur, habere venenum:
 Sed foris iniecta pforam, lichena, dolorem
 Dentis in exitium ferri, dentemque refringi:
 Namsecat, exterget, mollit, cutis omne pathema
 Seu vitium tollit, phagedænas insuper aufert.
 Vtriusque facit varij stipendia radix
 Terna feruoris nec non squaloris in ala.

Caput 452.

Χαμαίπιτυς Græ. Chamæpitys, aiuga & abiga Latinis.

Marci Neuiani Gerardimontani

ANcyraclonotis, fœmellâq, masq, virentis
Sunt aiugæ species. Mala renis, tormina, coxæ
Fœmina depellit cruciamen, & icteron, heparq,
Expedit infarctu, lotiumq, propellit, & aluum
Deijcit, atque ciet menses, partum, atque secundas:
Vlcera compingit visco, durasq, mamillas
Insuper emollit, nec non herpeta coeracet,
Ordine sub terno siccata, valetq, secundo.
Hæc eadem præstant reliquæ, sed dote minori.

caput 453.

Χαλκάνη Græcis: Galbanum Latinis.

SVccus galbaneus calefactat in ordine bino
Gnauiter: at verò leuius desiccata eadem
Sub statione, dein per cæcos pellit hiatus,
Et trahit ex alto, dein emollire refertur,
Si te rupta coquant, illi spem crede salutis
Insuper, & promit spoliatos ætheris aura
Partus, & capitis prodest vertigine rapti,
Et pathos ablegat comitia rumpere suetum,
Atque dysenteriam depellit, & asthma coeracet
Insuper. Hincq, tenet portum cui dentis enyo
Seu dolor insidias molitur, amœnâque surgit
Inde salus diro laterum cruciamine fracto.
Atque diuturnæ potes hins euadere liber
Tussis ab incurfu, nec non hinc spasma recedit,
Excutiturq, simul facie hinc lentigo nefanda,
Contrahiturque salus quam menstrua tarda laceffunt
Et stranguriæ questus. Nec colchicon auram
Subtrahet ætheream, nec rumpet stamina vitæ
Eius qui tendit gressum hinc ad blanda salutis
Regna,

Regna, nec hystericas dolor aufert, inde leuamen
 Expromptum nixas constare, fugamq; capeffit
 Inde venenoso despumans bellua rictu,
 Quæ trahit immensos gyratque volumen in orbes.

caput 454.

Ψύλλιον Græcis: Psyllium Latinis.

Psyllion articuli capitisque doloribus obstat,
 Nec non vt fugiat liquidasque faceffit in auras
 Phyma, parotis, ad hæc œdema tumorue, puelli
 Intestinorum ramex, sacer ignis, & extans
 Umbilicus, idem præstare refertur abundè,
 Vlcera præterea peruersa & sordida terget.
 Qui luxata gerit, dictisq; obnoxia membra,
 Psyllion admoueat, non intra viscera sumat:
 Hoc etenim pacto vires labuntur: & angor
 Cordis, & ignauum frigus, torporque, tremorque,
 Asthmaque proueniunt, ac Tbeia cuspide mæror
 Tantalidis fixæ violentior, atque gementis
 Fratrem Lampetis. Succus cum melle iugatus
 Vermibus auriculam lenat atque fluore scatentem.
 Ordine sub gelidi semen meret æra secundo:
 Sed veluti gnomon Polycleti, & Phragmonis, atque
 Parrhasij in sicco madidoque locarier aiunt.

caput 455.

Ψευδώνωρος Græcis: Pseudonardus Latinis. Estque
 duplex, mas & foemina seu lauendula.

Non genuina duplex adolescit vbique locorum
 Nardus, masculæ nomen sortita decenter,

Marci Neuiani Gerardimontani

Ac interstitij muliebris. Flabra coeracet,
 Atque mouet lotium, gracilis quoque partis habetur,
 Nec non prolestat menses, ducitq; secundas.
 Hinc memor ad stomachi solatia prompta dolorem
 Frigore manantem vuluæq; parato. Lienes
 Amouet eduros, infarctu liberat hepar
 Insuper, atque calet siccatq; sub ordine bino,
 Præterea cerebri gelidos madidósque repellit
 Nerviormq; velut pareses & comata, morbos.

Νάρδος, ἢ νάρδα σαχὺς Græ. nardus & spica nardi La.
 Νάρδος Κελτικὴ Græ. Nardus Cælica Latinis.

AT verò nardus siccat sub corte secunda,
 Quamuis calfaciat duntaxat in ordine primo,
 Styphis energia super hæc decoratur abunde:
 Quin & amaroris leuiter virtute redundat,
 Acrorisq; simul, nec non munimine sulcit
 Hepar, cor, stomachum, stomachiq; doloribus obstat
 Qui torquent morfu, ac eiusdem flabra repellit,
 Ac sopit fluxum capitis, thoracis, & alui,
 Nec non qui vuluam, dein intestina laceßit,
 Ictericosque iuuat, vterique phlogosin abercet.
 Nardus porro cui nomen tribuisse refertur
 Celtica terra, magis calefaciat, inersque propellit
 Atque mouet lotium quàm dicta, minusque redundat
 Styphis energia: proin hæc ignauior esse
 In multis horum quæ sunt memorata refertur.

Caput 456.

Οκίμωυ Græcis vetustioribus: βασιλικὸν recentio-
 ribus: Ocimum & basilicum Latinis.

Ocimon

O Cimon esse triplex sedeat sententia menti,
 Græde, dein paruum, et mediocre. Timoris in haustu
 Pellit semen onus, rugas tetricasque Philippi
 Principis Aeneadum, quas nigra copia bilis
 Inuebit, & lotij sufflamina tollit abunde
 Quod remorabatur, stabellaque seua coercet.
 Tractum nare, tibi sternutamenta ciebit.
 Nec minus hæc dotes latitare feruntur in herba.
 Quem crudele nimis versat cruciamen ocelli,
 Planta iuuat, nec non maturat, itemq; resoluit
 Per cæcos abitus, sed abundat faece madoris
 Excrementitij, & calefactat in ordine bino.
 Quin & odoratu cerebri cordisque restaurat
 Et refricat vires. Crebro commansa retundit
 Hæc visus aciem, & stomachi virtute domatur
 Aegre, præterea distendit lacte papillas,
 Emollitque aluum. Sed enim caligo, fluorq;
 Humorū versus qui lumina tendit, ocellum
 Destituunt huius succi amandata perunctu.

Caput 457.

Ουιμοειδης Græc. Ocimoides & ocimastrum Latinis.

Morsibus omnigenæ serpentis in imbri Lyæi
 Ocimoidis adest semen, coxæq; dolores
 Hoc abigit patto, nec non calefactat, & aret
 Inciditque simul, nec non compagine membri
 Donatur tenera: leuiterque astringit: idemque
 Præstat amaroris genio, mordaxque negatur.

HÆc super herbarum pbiliatrus dote canebam,
Et super arboribus, cum iam pax missa per orbem
Turmae Christicolæ cobiberet limina Iani,
Principis inuictæ Flandrorum Marte vel armis.
Arma quis ista graui numero, quis tanta sonare
Par fuerit? tantos quis non expalleat haustus?
Arma quis ista sibi diffundere sumat in omne
Tempus, & immani sumat decurrere gyro?
Non eadem cunctis Pymplæo ex fonte scaturit
Vena, nec Aonio stylus idem prodit ab anni.
Quæ super herbarum genio meditatus auena
Sum tenui, læto vultu clarissime Princeps
Excipias igitur. Quintinia prælia condet
Alter Mæonides, qui venit in ætheris auram,
Membræque Gallorum Germanis vulsa cateijs,
Et frameis nuper Grauelinga sub arua, coturno
Grandiloquo nixus, pallaq; decorus & ostro:
Quandoquidem nullum Patareia mœnia seruans,
Et iuga Cyllenes, nec non Soraëtis æpollo,
Thespiadumque chorus tener illo tempus amarint
Vnquam liberius. Nunc o, nunc aurea verè
Sæcula voluuntur, nunc omni præsidet orie
Numen Leucadij tractus, nunc astra videre
Flammea collubitum cæli, modo pauca facestant.

Quam

Quandoquidem admiscuerim non-
nulla secutus Nicandrum, quæ omnino rudi
lectori nō statim sunt obuia, annotatiuncu-
las quasdam in finem reijcere statui.

IN PROOEMIUM.

Plœno cornu, abundè.
Tres sunt Parcæ quæ vitæ humanę præsidēt.
Charybdis & Nifeis periculosa loca maris.
Ægis scutum Palladis.
Cirr hæus & Leucadius sol.
Gæsum hasta Gallorum.
Vulcanus exercet fabrilia in Ætna.
Marcellus & Camillus nobiles Romani libera-
runt patriam à Gallis.
Elice filia fuit Lycaonis.
Caurus ventus.

Caput 5.

Ars Pæonia à Pæone medico.
Coryphæi præcipui.
Degentis ad alta draconis etc. Alta pro mari,
non montibus.

Caput 18.

Polyhistor multiscius
Flabella pro flatibus.

Caput 20.

Cerberus trifaux ex Echidne natus est qbusbâ.
Amaryllis pro amica, vt aliàs paruus Ænæas
pro filiolo, & aqua Acheloia pro fluuiatili.
Verbigena Deus opt. max.
Eoum oriens.
Vt puer Odrysi etc. Munera fuerunt Polydoro
filio Priami exitio.

Caput 27.

Marmarinus Apollo.
Thyasus grex, caterna.
Cecropius Athæniensis.
Emathius Theſſalus.

Caput 28.

Echionius Thebanus.

Caput 29.

Sed enim vitabit acerbū etc. Nimiū vſus acer-
bæ vuæ præ reliquarum eſt vitandus.

Caput 34

Fœcundius omni ſcilicet alia.

Caput 40.

Polyandriō pro cœmiterio.

Mafſilia vrbs Galliæ.

Sophiæ facundus Homerus, etc. Ariſtotelem
antonomaſticās intelligo: huius autē facun-
diam plurimis locis admiratur Cicero. Videāt
igitur ſpurij philoſophi puritatem Romani
ſermonis infectātes, nū veſtigij ſui principis
inſiſtant. Eſt verò hoc loci parentheſis iuſto
quidem prolixior, ſed præ nimio erga Ariſto-
telem amore dicar ſanè labi. Encomiū autem
ducitur à quatuor principibus mūdi partibus.

Theon homo eſſrænatè maledicus.

Caput 51.

Album pro gradu, vt aliàs ſtatio, legio, ala etc.

Caput 52.

Hircus pro fœtore.

Caput 54.

Lyſicrates & Myron nihil non fecerūt vt pelle-
rēt canitiē. Pádore autē à primis annis cani ſunt.

Caput 59.

Iacchus & Ogygius Bacchus, vt aliàs Eleuther,
Lyæus, & Nyſæus.

Amy-

Amystis poculum.

Caput 65.

Lampfacenus, Orneathes, & Hellæus Priapus
deus hortorum, vt Dryades & Hamadryades
deæ. Pales autem frumenti & agrorum.

Caput 66.

Thymbreus, Clarius, Teggeus, & Theius Apollo
& sol.

Caput 70.

Hippotades seu Æolus pro Neptuno.

Vt campos Schediæ etc. Loca sunt Ægypti, vt
aliàs Mareotis & Pharus.

Reges omnes Ægypti vocantur Lagidæ.

Nec secus atque fretum, etc. Xerxes 300 cola-
phos impexit Hellesponto.

Cenchreus & Ennosygæus Neptunus, vt aliàs
Nyfiræus. Panchaia Arabica.

Soteria pro sanitate recepta dona.

Caput 77.

Puppis tragædus adeo mouit affectus, vt audi-
tores flere compulerit.

Caput 90.

Geloum stagnum tetri odoris.

Caput 95.

Cocytus fluuius infernalis.

Flammeum & flammeolum vestis rubra, qua
recens nuptæ tegebantur.

Caput 105.

Sufflumen pro impedimento.

Caput 108.

Iuuenis Pellæus Alexander Macedo.

Ignigena Bacchus. De huius matre fabulâ sic ac-
cipio, vt eam difficili partu putem obijisse.

Claudilla vxor Caij Caligulæ.

Caput 110

Mydoniæ Threiffæ.

(Romani.

Romulidæ, Æneadæ, Iliadæ, & ciues togati sunt
Hyagnis

Hyagnis inuenit geminas tybias quibusdam.

Caput 118.

Erebus infernus.

Persephone Proserpina.

Caput 124.

Grynæus sol.

Caput 133.

Pastinaca Geuchi etc. Numina sunt marina.

Saturnus falciger amputauit patri virilia.

Caput 162.

Claudius imperator occidit amitam suam nimia purgatione, probabile igitur est eam & sursum & deorsum purgasse.

Nero glaber est Domitianus imperator, nã hunc caluum dixit sua Roma Neronem.

Caput 163.

Tisiphone est vna Eumenidum seu furiarum infernalium.

Clotho vna Parcarum.

Latois luna.

Caput 211.

Laertius heros Vlysses.

Sygeia Troiana.

Caput 220.

Palepaphia Venus, vt aliàs Acidalia.

Caput 311.

Dardanidæ & Laomedontiadæ Troiani.

Curetis Cretenfis seu Cressa.

Ausonidæ, Hesperij, Oenotrij, Itali sunt.

Cylindrus lapis quo læuigatur area.

Caput 338.

Necessitas Diomedæa magna admodum.

Elpis hic fuit Imbrafius, Cercetius, seu Samius.

O decus etc. Bacchus colebatur in Taygeto,
Tmolo,

Tmolo, Brysis, Cithærone, & Nyssa, atq; hæc
loca indicantur hic ordine.

Caput 374.

Ææum magicum.

Mineides Arabicæ.

Caput 388.

Quintus Catulus, Anacreon, & Drusus Pom-
peius filius Caligulæ interierunt suffocati.

Caput 391.

Cui bis patuisse tyrannus etc. C. Iulius dictator
bis fuit correptus epilepsia inter publica
munia.

Caput 397.

Pæantius heros Philoctetes.

Thoas rex Lemni.

Parthenope Neapolis.

Mephitis teter odor.

Titan Oceani etc. Periphrasis vesperi, indican-
turque tres dī, Neptunus, Mercurius, &
Iuppiter.

Attegiæ & magalia casulæ rusticæ sunt.

Carchesia pocula.

Amyclæus Neptunus.

Panomphæus & Ægiochus Iuppiter.

Caput 438.

Otho imperator nihil non fecit, vt maneret
glaber.

Caput 439.

Celeuma clamor & iubilus nautarum portum
intranantium.

Caput 440.

Optimum ferè opus Domitiani fuit capere
muscas.

Caput

Caput 447.
Vt stabulum etc. Hercules purgavit stabulum
Eurysteos.

Caput 454.
Tantalus Niobe.
Lampetie vna sororum Phaetontis.

In epilogum.
Ostium Iani claudabatur tempore pacis.
Cateia telum, framea hasta Germanorum.

CAPITIS

CAPITIS QVO CVIVSQUE PLANTÆ vires recensentur Index.

A Bies	142.	Anacardium	31
Abiga	452	Anagallis	11
Abrotonus	1.	Anagyris	47
Absinthium	5	Androsamum	10
Acacia	43	Anemone	70
Acanthus	35	Anethum	18
Acanthium	44	Angelica	40
Acetum	330	Anisum	52
Aconitum	36	Anonis	51
Acorum	6	Anthemis	25
Adiantum	23	Anthyllis	56
Aegylops	41	Aparine	15
Aerugo	176	Aphace	49
Agaricum	3	Apialstrum	296
Agnus	2	Apios	63
Aizoum	20	Apium omne	378
Aiuga	452	Apollinaris	437
Alcea	12	Aqua marina	358
Alcibiadium	138	Aquilegia	37
Alisma	21	Arbutus	232
Alliaria	39	Aristolochia	34
Allium	417	Artemisia	24
Alnus	272	Arum	17
Aloe	13	Asarum	8
Alfina	14	Asclepias	66
Althæa	7	Ascyrum	9
Alypum	29	Aspalathus	55
Alyssum	45	Asparagus	65
Amaracus	4	Asphodelus	53
Amaranthus	38	Asplenium	57
Ambar	30	Aster Atticus	62
Ammi	43	Astragalus	58
Ammoniacum	68	Atractylis	61
Amomum	46	Atriplex	50
Amurca	69	Auellanæ nuces	224
Amygdalus	67	Auena	86

Balaustium	91.	Carduus	397
Balsamine	87.	Carduus Veneris	111
Balsamum	92	Carpesium	210
Barba capri sylvestris	84	Carum	248
Barba capri campestris	432	Caryophyllum	185
Bdellium	93	Caryophyllata	186
Bellis	75	Casens	102
Beta	427	Cassia odorata	199
Betonica	187	Cassia nigra	200
Blattaria	85	Cassutha	183
Blicum	80	Castorium	153
Botrys	83	Caucalis	274
Brassica sativa	211	Cedrus	216
Brassica canina	192	Centaurium magnum	245
Brassica marina	212	Centaurium parvum	246
Bryonia	32	Centummorbia	190
Buglossum	77	Cepa	260
Bulbus	82	Cepaea	254
Bulbus sylvestris	127	Cera	219
Bunias	81	Cerasus	204
Buphthalmus	74	Chamaecissus	449
Bursa pastoris	343	Chamaedryas	448
Butyrum	102	Chamaeleon	451
Buxus	396	Chamaelum	25
Cacalia	197	Chamaepitys	452
Cadmia	242	Chelidonium	447
Calamintha	256	Chrysanthemum	450
Calamus aromaticus	195	Cicer	136
Calamus vallis	196	Cicerbita	398
Caltha	184	Cichorium	399
Cancamum	198	Cicuta	225
Cancanus	197	Cimices	260
Candelaria	441	Cinamomum	209
Candela regis	441	Cinnabaris	264
Cancer	251	Circea	226
Cannabis	202	Cirsium	182
Cantharides	244	Cistus	227
Capillaris	424	Cistus	228
Capparis	273	Clematis daphnoides	207
Cardamomum	208	Clinopodium	229
Cardiaca	236	Clymenum	270

Cnicus	250.	Dorycnium	115
Coccus tinctorius	230.	Dracunculus	110
Cochlia	252	Dryopteris	116
Colchicum	127.	Ebenus	121
Colocynthis	203	Echinus	143
Columbina	340	Echium	138
Contouluulus	135	Elaterium	409
Conyza	275	Elleborus niger	124
Corallium	266	Elleborus albus	125
Coriandrum	206	Empetrum	140
Cornu ceruinum	255	Endiua	399
Cornus	277	Ephemerum	127
Coronopus	193	Epipactis	144
Costus	208	Epithymum	141
Cotonea malus	221	Equisetum	173
Cotyledon	276	Erica	132
Crethmum	235	Erinus	143
Crimnum	237	Eruca planta	128
Crocus	220	Eruca animal	143
Crocomagma	271	Eruum	328
Cruciata	205	Erygeron	150
Cucumis	409	Eringium	140
Cucurbita	214	Eupatorium	129
Cucurbita syluestris	203	Euphorbium	145
Cuminum	278	Euphrosyne	130
Cunila	155	Faba Aegyptiaca	267
Cupressus	215	Faba	247
Cyanus	191	Fermentum	148
Cyclaminus	262	Ferrugo	177
Cydonia malus	221	Ferula	318
Cynoglossum	244	Festuca	41
Cynoglossū officinarū	194	Ficus fatua	391
Cyperus	263	Filix	374
Cyprus	240	Filix querna	116
Cytifus	241	Foeniculum	397
Damassonium	21	Foenumgræcum	429
Daphnoides	109	Fontalis	356
Daucus	112	Fragaria	444
Dictamnus	119	Fumaria	188
Digitalis	124	Galbanum	453
Diphryges	117	P	Galio-

Galiopsis	103	Inguinalis	62
Galium	104	Intibus	399
Galla	218	Inula	123
Gallina	332	Irio	137
Gallinaceus	332	Iris	180
Genista	106	Iris agrestis	127
Gentiana	94	Ifatis	178
Geranium	96	Ifchas	63
Gingidium	105	Ifopyrum	171
Gladiolus	319	Iuglans	223
Glans vnguentaria	90	Iuniperus	64
Glaucium	97	Labrum Veneris	111
Glaux	98	Lac	102
Gluten taurinum	231	Lactaria	429
Glycyrrhiza	101	Lactuca	154
Gnaphalium	99	Lactuca marina	429
Gramen Germanicum	60	Lactuca caprina	429
Granum tinctorium	230	Ladanum	228
Gummi	233	Lagopus	292
Hedera	259	Lanaria	441
Hedera terrestris	449	Lanaria altera	404
Helenium	123	Lapathus	280
Heliotropium	152	Laser	420
Helxine	134	Laserpitium	420
Helxine cissampelus	135	Lathyris	279
Hepatorium	129	Laureola	109
Hieracium	175	Laurus	112
Hippomarathrum	170	Laurus Alexandrina	108
Hippophaes	172	Lens	445
Hipposelinum	181	Lepidium	174
Hordeum	261	Leucas	292
Horminum	327	Lichen	287
Hyacinthus	438	Ligustrum	289
Hydropiper	440	Lilium	213
Hyosciamus	437	Limonium	286
Hypericum	436	Lingua bubula	77
Hypocistis	435	Lingua canina	249
Hysopus	439	Ligua canina officinaru	194
Iberis	174	Linum	281
Ibiscus	7	Lithospermum	284
Idaea radix	169	Lixiuium	234

Lolium	59	Oenanthe	325
Lotus arbor	295	Oesypus	333
Lunaria minor	290	Olea	122
Lupinus	164	Olus atrum	181
Lupus salictarius	89	Ononis	51
Lycium	294	Opopanax	360
Lysimachia	291	Orchis	324
Macer	298	Origanus	321
Malabathrum	299	Oryza	331
Malua	307	Osyris	323
Mandragoras	313	Oxyacantha	322
Manna	300	Oxys	326
Marrubium	329	Paonia	95
Marrubium nigrum	72	Paliurus	359
Medium	302	Palma	443
Mel	300	Palma Indica	443
Melanthium	303	Panaces Herculenm	360
Melilorus	312	Panaces Aesculapicum	361
Melissophyllum	296	Panaces Chironeum	362
Mentha	153	Pancratium	358
Mercurialis	282	Panicum	131
Mespilus	301	Papauer	309
Meum	304	Paronychia	363
Milium	258	Parthenium	334
Morus	310	Pastinaca	400
Moschus	299	Pedicularis	395
Myagrus	305	Peplis	364
Myrica	308	Peplus	342
Myrobalani	90	Perfoliata	253
Myrrhis	311	Periclymenum	377
Myrtus	306	Persea	365
Napus	81	Perfica malus	341
Narcissus	318	Perficaria	352
Nardus	455	Perfonata	19
Nardus sylvestris	444	Pes leoninus	348
Nasturtium	189	Pes anserinus	347
Nasturtium agreste	174	Petasites	355
Nerium	316	Petrofelinum	378
Nymphæa	314	Peucedanus	338
Ocimum	456	Phasganium	320
Ocimoides	457		

Phu	ccccliiii.	Rhus	cccc.
Pilosella	cccxlvi.	Ribes	ccccxxxvi
Pimpinella	cccxlvi.	Ricinus	cccl.
Piper 380. Pistaciū 382		Rosa	ccccxxxvii
Pisum 351. Pituitaria 395		Rosmarinus	ccccxxxiii
Pityusa 366. Pix 381.		Rubia	ccccxix
Platago 27. Platanus 377		Rubus	lxxi
Polemonium	ccccxix.	Rubus caninus	ccccxix
Polium paruum	ccccxxxiii	Rumex	ccccxx
Poliū montanū	ccccxxxiii	Ruta hortensis	ccccvii
Polygonatum	ccccxxv	Sabina	lxxvi
Polygalum	ccccxviii	Sabucus	liiii.
Polygonum	ccccxxvi	Sacra herba	ccxl
Polypodium	ccccxxvii	Sagapenum	ccccv.
Populus nigra	lxxii	Saliuaris	ccccxv.
Porrum capitatum	344	Salvia	ccccxiii.
Portulaca	ccccxxvi	Salix	ccccxix.
Potamogeton	ccccvi	Sambucus	liiii
Potentilla	cccclix	Samsychem	liii.
Prasium	ccccxxxix	Santalum	ccccvii
Prasium nigrum	lxxii	Sarcocolla	ccccxvi.
Propolis	ccccxxxiii	Satreia	clv.
Prunella	cccl.	Saxifraga	cccciii.
Prunum	ccclvii	Scāmonia 407. Scilla 394	lvii.
Pseudonardus	cccclv	Scolopendrium	ccccxvii.
Psyllium	ccccliiii	Scolymus	ccccxii.
Ptarmice	ccccxxiii	Scordium	cli.
Puleium	cvii	Securidaca	xx.
Pulmonaria	cccliii	Sedum	xx.
Pumex	ccclxv	Semperuium	ccccvii.
Pycnocomum	ccccxxi	Sena	cl.
Pyretum	xxxv	Senecio	ccx.
Quercus	cxviii	Septifolium	ccccxix.
Quinquefolium	ccccxxii	Seris	ccccxiii.
Radicula	cccciii	Serpyllum	ccccxii
Ranunculus	lxxxviii	Sertula Campana	cii.
Raphanus	ccccxxxviii	Serum lactis	ccccviii.
Rapum	c.	Sesamum	ccccxvi.
Refina	ccccxxxix	Seseli Masiliense	ccccxv.
Rha Ponticum	ccccxxxv	Sideritis	ccccvii.
Rhododaphne	ccccxi	Siliquifera arbor	

Sinapi	cccxiij.	Tribulus	ccccxxiij.
Sifer	ccccxiiij.	Trichomanes	ccccxxiiij.
Sisymbrium	ccccii.	Trifolium odoratum	430
Sium	ccccxii.	Trifolium pratense	431
Smilax	ccccxi.	Trinitatis herba	426.
Smyrniium	ccccxix.	Triflago palustris	392.
Solanum	cccci.	Triflago	ccccxlviii.
Solaris	clij.	Triticum	ccccxxix.
Solidago	ccccx.	Tuber	ccclxii.
Sonchus	ccccxviii.	Turpetum	xxix.
Sorba	ccccxix.	Tusilago	lxxiiij.
Spartium	ccccxviii.	Typha	ccccxxxiij.
Spartus	ccccxviii.	Verbascum	ccccxli.
Stachys	ccccxiii.	Verbena	ccccxl.
Staphis agria	cccxcv.	Verbenaca	ccccxl.
Staphylinus	cccc.	Veronica	lxxviiij.
Sternutamentoria	ccclxxiiij.	Veronica	187
Stichas	cccxciii.	Vicia	lxxix
Strobilus	cccxcvii.	Vinum	xxviii.
Struthium	cccciiii.	Viola purpurea	clxvii.
Styrax	ccccvi.	Viola matronalis	clxviiij.
Sulphur	clx.	Viola lutea	ccclxxxviii.
Symphytum	ccccx.	Viscum	clxvi.
Tamarix	cccviii.	Vitex	ii.
Terebinthus	ccccxxi.	Vitis fatiua	23
Testiculus caninus	ccccxxiiij.	Vitis alba	32
Teucrium	ccccxxxiij.	Vitis nigra	33
Thalassomeli	clvii.	Vlmus	370
Thalictrum	clvi.	Vmbilicus terræ	262
Thaliectrum	clvi.	Vmbilicus Veneris	276.
Thapsia	clxiii.	Vrceolaris	134
Thlaspi	clxii.	Vrtica	48
Thus	ccclxxxv.	Vrtica foetida.	103.
Thymelæa	clxv.	Vua	28.
Thymoxalme	clix.	Vua passa	28.
Thymus	clxi.	Xanthium	320.
Tilia	ccccxlvj.	Xiphium	319
Tithymalus	ccccxxix.	Zadura	147.
Tordylium	ccccxxviii.	Zinziber	146.
Tragacantha	ccccxxii.		
Tragopogon	ccccxxxiij.		

FINIS.

Errata sic corrige.

In præfatione pagina 1. linea 29. lege qui. Fol. 1. pag. 1. li. 19. lege quot. in eiusdem paginae linea 22. lege munus. Folio 27. pag. 1. lin. 22. lege cedunt. Fol. 45. pag. 1. lin. 8. lege cynoglossum. Fol. 59. pag. 1. linea 20. lege quæq; dolore. Fol. 68. pag. 2. li. 11. lege capacia. Fol. 74. pag. 1. lin. 28. dele atque. Fol. 96. pag. 2. lin. 27. lege liquore hoc. Reliqua parui momenti errata lector facile percipiet.

Poema hoc quod M. Marcus de plantarum viribus conscripsit, elegãs mihi videtur & doctũ, nec quidq̃ in eo reperi quod catholicæ fidei aduerfetur: quare posse imprimi iudico.

Cunerus Petri pastor S. Petri Louanij, die
29. Iulij. Anno 1563.

Typis Stephani Valerij Typogr.

